

Să înțelegem biblia

A D Norris

De același autor:

Să citim biblia

Să credem biblia

English title: „Understanding the Bible“ (1948)

Prefață

Acest volum este al treilea și ultimul al trilogiei. La fel ca și primul volum, „Să citim Biblia“, această ultimă parte a fost concepută în urma sesiunii de predici din York, urmând ca ea să fie cunoscută prin copiile multiple care au circulat ulterior în marea Britanie dar și în alte părți. Desigur, acest volum, ca și primul de altfel, s-a dezvoltat, însă trebuie remarcat că această creștere a fost una semnificativă și complexă. La început, cartea a fost publicată sub forma unei serii de scrisori menite unui curs privat prin corespondență și fiindcă ea a circulat astfel în multe centre, demonstrând căldura cu care ideile sale au fost primite de către publicul cititor, putem beneficia azi de acest volum în toată puterea cuvântului, volum care nu conține să transmită mesajul cititorilor din întreaga lume. Volumul al doilea, „A crede Biblia“, și-a păstrat forma în care a apărut inițial și a fost inserat între celelalte două (care au parcurs un drum uimitor de asemănător și sinuos pentru a ajunge la maturitate completă), deoarece s-ar părea că sunt numeroși acei oameni care nu doresc să încerce a înțelege Biblia până ce nu sunt convinși că aceasta poate fi crezută.

Și pe bună dreptate. Obiceiul modern de a asmuți această Carte împotriva sieși și unele **pasaje individuale împotriva altora, face orice înțelegere imposibilă**. Astfel devine evident faptul că Biblia trebuie cunoscută ca un tot unitar armonios, înainte ca mesajul său să poată fi întrezărit.

De-a lungul acestui volum, vom presupune că armonia menționată mai sus există. Aceia care nu cred, ar trebui să aștepte până ce vor fi parcurs mai mult din volum și vor fi găsit dovezi de care au nevoie pentru a-și îndupleca credința. Pe de altă parte, cei ce cred vor descoperi și alte surse prețioase pentru a-și întări credința. Prefața de față este absolut necesară pentru înlăturarea obiecției atât de des întâlnite atunci când demonstrarea unei idei este evidentă: „Dar acestea nu sunt decât cuvintele consemnate ale lui Pavel; cine știe dacă ele i-au aparținut cu adevărat sau nu sau dacă ele oglindesc adevărul?“. Iată obiecții ce nu își au locul aici, deoarece această carte este menită aceluia ce consideră Biblia a fi *Cuvântul lui Dumnezeu*.

Astfel cuvintele „Căci așa stă scris“ constituie alfa și omega pentru noi,

punctul de la care plecăm și cel la care ne întoarcem. „La învățătură și la mărturie! Dacă ei nu vor vorbi așa, nu vor vedea lumina zorilor.”

Este cert că toți aceia ce cred în Biblie, vor accepta toate argumentele aduse în acest volum și că orice abatere de la credință poate avea consecințe grave. Așadar, autorul a încercat să ofere argumente cât mai constructive cu putință și să evite polemicile împotriva unor idei ce nu pot fi demonstrate. Este suficient că Scripturile ne vor sta mărturie în cazul oricăror nelămuriri, în speranța că aceia ce vor citi vor supune atât cartea cât și viziunile lor asupra ei acestei premise.

Fie ca toți să cerceteze Scripturile cu vedere limpede, pentru a descoperi adevărul lucrurilor!

A.D. Norris
York, 1948

Cuprins

1. Ce este biblia	1
2. Începuturile istoriei	7
3. Atitudinea lui Dumnezeu față de păcătoși.....	15
4. Făgăduința seminței.....	21
5. Împărăția lui Dumnezeu.....	28
6. Venirea Fiului lui Dumnezeu.....	37
7. Ispitele lui Isus	41
8. Moartea lui Isus Cristos.....	46
9. Crucea și diavolul.....	56
10. Învierea lui Isus	61
11. Întoarcerea lui Isus Cristos.....	68
12. Înviere și judecată	76
Doctrina despre înviere.....	84
13. Calea Creștină	86
14. Viața eternă	94
15. Recompensa și pedeapsa	98
16. Împărăția lui Dumnezeu azi	101
Epilog	105

1. Ce este biblia

Să luăm așadar în considerare secolele premergătoare erei creștine și să le aranjăm în grupuri de câte cinci, stabilind astfel limitele de separare la anii 500, 1000, 1500 și 2000 î.e.n. Aceste date vor oferi suficientă acuratețe a evenimentelor ce marchează istoria Bibliei și le vom putea asocia și un nume de referință. Așadar:

2000 î.e.n. – **Avraam**

1500 î.e.n. – **Moise**

1000 î.e.n. – **David**

500 î.e.n. – **Ezra**

Primele trei perioade enumerate mai sus ne sunt familiare iar dacă cea de-a patra perioadă nu este atât de cunoscută, ea va fi ușor de împrăștiată în memorie. Intersecția erelor înaintea și după era noastră este și ea binecunoscută, desigur, prin Cel a cărui existență trasează linia de separare între „Înainte de Cristos” și „anii Domnului nostru”, astfel încât interesul nostru se concentrează asupra unui singur secol pentru împlinirea istoriei relatate în Biblie.

Astfel, o mare parte a evenimentelor Bibliei se petrec înainte de Cristos. Nu s-a stabilit nici măcar o dată aproximativă pentru evenimentele petrecute înaintea lui Avraam, deoarece acestea ocupă doar primele unsprezece capitole ale primei cărți a Bibliei; și deși conținutul acestor capitole este de o importanță majoră, datele istorice nu contează atât de mult, iar astfel nici scopul acestei cărți nu va fi acela de a împovăra memoria cu detalii nefolositoare.

Nu este așadar de mirare să constatăm că Vechiul Testament, care se ocupă de istoria înainte de Cristos este mult mai lung decât Noul Testament, care acoperă evenimente petrecute în secolul ce a urmat nașterii lui Isus. Cantitatea de text în cauză este aproape de trei ori mai mare în cazul Vechiului Testament.

Vechiul Testament

Vechiul Testament, așa cum apare tipărit în Bibliile comune, poate fi împărțit în patru secțiuni principale:

A. Cărțile lui Moise,

B. Cărțile istorice,

C. Cărțile poetice,

D. Cărțile profetice.

Trebuie însă menționat că evreii nu au organizat în același fel scrierile Vechiului Testament (grupând cărțile istorice – primii profeți – împreună cu cele profetice – noii profeți – denumind această colecție de scrieri „Profeții”; ulterior ei au adunat restul cărților B, C și D și le-au adus împreună sub numele de „Scrierile”). Acest fapt nu constituie o piedică pentru noi, fiindu-ne mai ușor să analizăm cărțile în ordinea în care ele sunt publicate în Bibliile contemporane.

Primele două secțiuni formează temelia Vechiului Testament și aproape toate evenimentele petrecute în celelalte două secțiuni de scrieri pot fi potrivite contextul istoric oferit de primele două. Astfel, dacă luăm în considerare contextul istoric, vom putea ști cu siguranță unde ne situăm în istoria Vechiului Testament.

Contextul istoric

A. Cărțile lui Moise: **Geneza, Exodul, Leviticul, Numeri, Deuteronomul.**

Geneza Dumnezeu a creat lumea iar omul pe care l-a creat a devenit păcătos (1-3). Lumea întregă a devenit într-atât de rea, încât Dumnezeu a fost în final nevoit să aducă distrugerea prin Potop asupra sa, alegând să salveze doar familia lui Noe de la moarte (4-10).

Lumea a fost repopulată de către descendenții lui Noe, care au fost împrăștiați în toată lumea, din cauza confuziei create de multitudinea de limbi vorbite în Turnul Babel (11).

Din mijlocul acestor oameni a fost ales *Aвраam* care și-a părăsit orașul natal pentru a porni spre Canaan (Palestina). Acolo el a murit și a fost îngropat, la fel ca și fiul său Isaac. Fiul lui Isaac, Iacov, a fost patriarhul Israelului. Finalul cărții Genezei ne prezintă națiunea tânără a Israelului, formată din doar șaptezeci de suflete, cum părăsește Egiptul pe timpul foametei (12-50).

Exodul Această carte se deschide cu imaginea unei națiuni mult mai mari, care suferă din cauza persecuțiilor egiptenilor. Mâna lui Dumnezeu lucrează aici prin *Moise*, care va scoate poporul Israelului din Egipt și îl va conduce în Pustietatea Muntelui Sinai

Leviticul (1-18). Restul acestei cărți împreună cu Leviticul prezintă înmânarea Poruncilor lui Moise de către Dumnezeu, împreună

Numeri cu instrucțiuni exacte pentru zidirea unui altar de preamărire, Tabernacolul.

După multe călătorii și grație perseverenței lor, oamenii ajung **Deuteronomul** la granițele Tărâmului făgăduit, iar după ce Moise expune toată istoria poporului însoțit de Dumnezeu, moare lăsând Israelul în grija noului lor conducător, Iosua.

B. Cărțile istorice: **Iosua, Judecătorii, Rut, Samuel, Împărați, Cronici, Ezra, Neemia, Estera.**

Iosua Poporul este trimis în Palestina de către Iosua, unde se va

Judecătorii stabili. În timpul unei călătorii lungi și pline de necazuri, **Rut** poporul ajunge sub domnia Judecătorilor, dintre care ultimul

1 Samuel este Samuel. Acesta este momentul în care poporul cere un regat și Saul este astfel numit ca un prim rege. După moartea

2 Samuel sa, tronul îi este cedat lui *David*, ai cărui descendenți vor domni până la sfârșitul Regatului.

1 Împărați După moartea fiului lui David, Solomon, Regatul este împărțită în două, partea de sud fiind condus de către casa lui David.

2 Împărați În final, ambele părți ale Regatului vor fi luate în captivitate (întreaga perioadă istorică de la Geneza este rezumată în cele două cărți **Cronici**).

Ezra La aproximativ cincizeci de ani de la detronarea ultimului rege,

Neemia oamenii li se oferă șansa de a se întoarce în țara lor. În timpul acestei reveniri ei vor fi conduși de Zerubabel, *Ezra* și *Neemia*.

Estera Aceia care rămân în exil vor scăpa cu greu de nimicire, însă vor fi finalmente salvați.

Restul cărților (C și D) se regăsesc în perioada de timp acoperită de B. Din seria *Cărților poetice*, **Iov** are de-a face cu un eveniment timpuriu care probabil nu este mai recent decât Avraam, însă **Psalmii** aparțin în mare parte perioadei lui David, în timp ce restul Cărților poetice, **Proverbele, Ecleeziastul** și **Cântarea Cântărilor** poartă numele fiului lui David. Majoritatea Cărților profeților au fost scrise în timpul perioadei Împăraților, mai ales spre sfârșitul acestei perioade, însă unele dintre ele (**Ezechiel, Daniel** împreună cu ultimele capitole din **Ieremia**) se referă la perioada exilării, în timp ce alte trei cărți (**Hagai, Zaharia** și **Maleahi**) se adresau poporului reîntors în Palestina în timpul zilelor lui Zerubabel și Ezra.

Noul Testament

Între evenimentele relatate în cartea lui Neemia și cele ale Noului Testament există o pauză de patru sute de ani. În acest răstimp, evreii reînțorși trec prin multe necazuri sub domnia imperiilor grecești, rezultate în urma dezbinării Imperiului lui Alexandru cel Mare, urmând să își câștige independența pentru o perioadă scurtă de timp, pentru ca ulterior să îi regăsim sub domnia unui rege idumean, Irod cel Mare, a cărui putere izvora din Roma.

Cele Patru Evanghelii Aceste scrieri ne spun povestea vieții timpurii și a lucrărilor lui Isus. Nașterea sa din Fecioara Maria este consemnată în **Matei** și **Luca**, împreună cu puține detalii despre copilăria Sa în Luca, și o discuție despre legătura Lui cu scopul etern al lui Dumnezeu în **Ioan**, toate cele trei Evanghelii, mai sus menționate, își unesc forțele cu cea a lui **Marcu** pentru a consemna predicile lui Isus la maturitate, miracolele înfăptuite de El și călătoriile făcute în timpul celor trei ani de preoție ai Săi.

Deși evenimentele Răstignirii și Învierii se petrec pe durata a numai trei zile, plus câteva săptămâni de la Înviere, timp în care Isus se arată oamenilor, spațiul alocat descrierii acestor fapte depășește cu mult limitele de timp descrise. Consemnările evanghelice se încheie cu Înălțarea lui Isus la Ceruri.

Faptele Apostolilor Această carte continuă povestea suspendată în Evanghelia lui Luca (Luca este autorul ambelor scrieri), începând cu Înălțarea lui Isus și continuând cu relatarea predicilor Apostolilor, în special ale lui Petru și Pavel.

Epistolele lui Pavel Acestea se regăsesc în contextul istoric oferit de Faptele Apostolilor, sau în cazul lui **1 Timotei**, **2 Timotei** sau **Tit**, acțiunea este plasată undeva după încheierea acestei Cărți. Epistolele sunt scrisori adresate bisericilor (sau conducătorilor acestora) pe care Pavel le-a întemeiat, vizitat sau de care s-a arătat impresionat, și oferă sfaturi despre probleme personale, organizatorice sau despre adevăruri profunde ale Creștinismului. „Epistolele bisericesti” sunt adresate **Romanilor**, **Corintenilor** (2), **Galatenilor**, **Efesenilor**, **Colosenilor**, **Filipenilor** și **Tesalonicenilor** (2); cărora li se adaugă epistola personală adresată lui **Filimon** și cea adresată **Evreilor**. S-a disputat faptul că această ultimă epistolă i-ar aparține într-adevăr lui Pavel, însă

acest aspect nu trebuie să ne preocupe pentru moment. Primele trei epistole menționate oferă îndrumare bisericilor creștine din Efes și Creta.

Celelalte Epistole Acestea poartă numele autorilor lor (nu și în cazul lui Pavel), a acelorora cărora li se adresează și ele cuprind o epistolă a lui **Iacov**, două ale lui **Petru**, trei ale lui **Ioan**, și una aparținându-i lui **Iuda**.

Apocalipsa Noul Testament și Biblia se încheie cu această Carte, în care Isus îi dezvăluie apostolului său exilat continuarea evenimentelor aflate în desfășurarea la momentul acela în lume și care urmează să se finalizeze cu triumful scopului lui Dumnezeu asupra răului și a stabilirii Gloriei divine în lume. Informațiile prezentate sunt dezvăluite sub forma unei serii de evenimente simbolice.

În acest volum nu ne vor interesa originile și datele scrierii părților individuale ale Bibliei. În același fel nu va fi scopul nostru să le expunem pe fiecare în parte, în mod individual. Este adevărat că de unele nu ne vom apropia prea mult cu analiza, deoarece acesta nu este nici studiu de natură critică, nici comentariu al Bibliei, ci o lucrare menită să expună clar învățăturile Scripturilor per ansamblu. Și pentru că am spus deja că Biblia este considerată ca a reprezenta Cuvântul lui Dumnezeu, vom folosi orice parte a Bibliei și ne vom dedica încercării de a expune voința și căile divinității și nu pe acelea ale celor inspirați prin Spiritul Sfânt.

Ce înseamna „a înțelege“

Am demonstrat clar în volumul intitulat „Să citim biblia“ că acest proces de lectură a Bibliei nu trebuie să fie privit ca o simplă activitate de timp liber, ci ca un mijloc de a atinge un scop extrem de important. Am insistat și în volumul „A crede Biblia“ asupra faptului că a crede nu înseamnă doar „a presupune că ceva este adevărat“ și că această credință adevărată nu poate fi câștigată din confortul unui fotoliu. Ne mai rămâne de demonstrat că „a înțelege“ nu înseamnă pur și simplu „a ști despre ce este vorba“. Odată cu progresul lucrării de față, va fi limpede că această carte nu a fost scrisă doar în relație cu trecutul sau viitorul ci și cu prezentul; în ea nu ni se povestește doar despre păcătoși și sfinți ci și despre acei păcătoși din prezent ce pot fi făcuți sfinți; nu vom afla despre rai deloc ci doar despre ce se află pe pământul oferit de Dumnezeu oamenilor.

O poveste foarte accesibilă din Faptele Apostolilor¹ ne va ajuta să înțelegem sensul cuvântului „a înțelege”. Aici, un șambelan etiopian rămâne perplex după citirea unui fragment din Isaia², iar atunci când predicatorul Filip îl întreabă „Înțelegi tu cele ce citești?”, etiopianul profită de ocazie pentru a se lămuri asupra celor nepricepute încă. Pornind de la aceeași scriptură, Filip îi predică omului învățăturile lui Isus.

Rezultatul acestor evenimente este remarcabil: omul înțelegând de îndată cuvintele profetului, realizează imediat că are de făcut ceva important. Vom afla mai târziu despre importanța celor făcute de el, însă întrebarea pe care eunucul o adresează „Iată apă! Ce mă împiedică să fiu botezat?” ne indică că procesul înțelegerii nu este unul pasiv. Este astfel evident că acțiunile pe care etiopianul le-a făcut ulterior i-au oferit satisfacție, deoarece atunci când auzim despre el ultima oară, acesta „și-a continuat drumul bucuros”. Morala acestei povești este că atunci când înțelegem Biblia corect, realizăm că aceasta ne impune anumite obligații. Atunci când acceptăm cu inima deschisă aceste obligații, relația nouă pe care o inițiem cu Creatorul nostru trebuie să ne facă „să ne continuăm drumul bucuroși”.

Înțelegerea Bibliei este un act plin de bucurie și necesar în același timp. Trebuie însă să spunem acest lucru răspicat încă de la începutul lucrării, deoarece se poate ca lectura primelor capitole să nu lase acest adevăr să se întrezărească limpede pentru toți cititorii. Piatra de temelie pe care vom construi trebuie șlefuită mai întâi; sunt multe lucruri pe care trebuie să le aflăm despre natura sedimentelor ce se cer înlăturate înainte de a începe să le îndepărtăm. „Creștinismul trebuie să predice despre boală – o veste foarte supărătoare în esența ei – înainte de a putea primi antidotul”³. Însă piatra ce se va dezvălui după șlefuire este rezultatul cert al căutării: „De aceea oricine aude aceste cuvinte ale Mele și le împlinește, va fi asemănat cu un om înțelept, care și-a construit casa pe stâncă”⁴ – iar acest leac este unul ce trebuie administrat la nivel universal: „Și prin rănilor Lui suntem vindecați.”⁵

---

¹ Faptele apostolilor 8.26-40

² Isaia 53

³ C.S. Lewis: „The Problem of Pain” 1940, pp. 43-44 – trad. „Problema durerii”

⁴ Matei 7.24

⁵ Isaia 53.5

2. Începuturile istoriei

Primele trei capitole ale Bibliei au o importanță ce depășește întinderea lor pur fizică. Putem observa acest lucru la o primă vedere, doar răsfoind sumar paginile acestora. Aceste capitole îl înfățișează pe Dumnezeu ca fiind Creatorul pământului pe scurt, însă foarte limpede, trecând fugar printre actele separate și minore ale Creației și concentrând mai multă atenție în jurul facerii omului. Regăsim în aceste capitole ideea omului care posedă o demnitate superioară oricărui alt lucru sau fenomen creat, atunci când el ne apare descris ca fiind „după chipul și asemănarea lui Dumnezeu”. Ulterior, descoperim domeniul asupra căruia se răsfânge această demnitate a omului, acesta fiind prezentat ca deținând autoritate asupra animalelor și o responsabilitate cu totul specială față de Dumnezeu Însuși. Există un pasaj groaznic care ne oferă contextul pentru întreaga istorie marcată de păcat și moarte, ce va urma să fie relatată, împreună cu promisiunile de mântuire pe care Biblia le dezvăluie.

Importanța acestor aspecte nu ne este cunoscută încă. Ispita necredinței a săpat adânc, chiar și în aceia care încă mai cred, și trebuie spus că există o rușine implicită în povestea lui Adam și a Evei ce trebuie depășită. În timp ce unii refuză ipoteza conform căreia povestea Genezei stă la originea păcatului în lume, în schimbul nici unei alte explicații, noi trebuie să ne reîntemeiem credința în adevăr și în importanța acestui capitol al Bibliei.

Faptul că Noul Testament clădește multe dintre argumentele și învățăturile sale pe aceste prime trei capitole ale Bibliei ne va ajuta să înțelegem importanța lor individuală. Evanghelia nu poate fi pe deplin înțeleasă fără valorificarea contextului Vechiului Testament, și nici o parte a celui din urmă nu este mai importantă decât Geneza. O serie de paralele între Geneza și Noul Testament se impune în acest moment. Nu este o analiză completă însă ea este suficientă pentru demonstrarea ipotezei de început.

Geneza

1.26 „Să facem om după asemănarea noastră.”

1.27 „...bărbat și femeie i-a creat.”

2.2 „În a șaptea zi Dumnezeu Își terminase lucrarea pe care a făcut-o.”

2.7 „Atunci Domnul Dumnezeu l-a modelat pe Adam din țărâna pământului...iar Adam a devenit un suflet viu.”

2.9 „În mijlocul grădinii se afla pomul vieții.”

2.24 „De aceea bărbatul își va lăsa tatăl și mama și se va uni cu soția lui, iar ei vor deveni un singur trup.”

3.1 „Șarpele era mai șiret decât toate fiarele câmpului...”

3.13 „Șarpele m-a înșelat, a răspuns Eva.”

3.19 „Din el (din pământ) ai fost luat...căci țărână ești și în țărână te vei întoarce”

Noul Testament

1 Corinteni 11.7: „Omul este chipul și slava lui Dumnezeu.”

Iacov 3.9: „...oameni, care sunt făcuți după asemănarea lui Dumnezeu.”

Matei 19.4-5: Creatorul i-a făcut femeie și bărbat...”

Evrei 4.4: „Dumnezeu s-a odihnit în ziua a șaptea de toate lucrările Lui.”

1 Corinteni 15.45-47: „Primul om, Adam, a devenit suflet viu...”

Primul om a fost făcut din țărâna pământului.”

Apocalipsa 2.7: „Celui ce învinge îi voi da să mănânce din pomul vieții, care se află în Raiul lui Dumnezeu.” (vezi 22.2, 14)

Matei 19.5 „Și Dumnezeu a zis: De aceea bărbatul își va lăsa tatăl și mama și se va uni cu soția lui, iar cei doi vor deveni un singur trup.”

2 Corinteni 11.3: „Mi-e teamă însă că, așa cum șarpele a înșelat-o pe Eva cu viclenia lui...”

Romani 5.12: „Păcatul a intrat în lume printr-un singur om, iar prin păcat a intrat moartea.”

1 Corinteni 15.21, 22: „Moartea a venit printr-un om ... Așa cum în Adam toți mor.”

Unele dintre aceste referințe biblice sunt fundamentale. Pe lângă faptul că Isus folosește facerea bărbatului și a femeii pentru a pune bazele învățaturii despre căsătorie, Pavel, prin ultimele două referințe, pune pe seama întâmplărilor din Eden întreg mecanismul mântuirii.

Ce s-a petrecut în Eden

Păcatul care reprezintă tema centrală a celui de-al treilea capitol al Genezei nu a însemnat doar „mâncarea fructului interzis“. Orice alt păcat ar fi cântărit la fel de mult pentru încălcarea principiului cu care avem de-a face aici. Nu este adevărat că Dumnezeu a pedepsit întreaga rasă umană din cauza vinei strămoșilor dintâi. Ceea ce s-a întâmplat în grădina Edenului a fost de maximă importanță, deoarece în acel moment au fost decise principiile ce trebuie să domine sufletul fiecărui credincios: acela de a trăi în slujba Domnului și a căutării de sine.

Pomul cunoașterii a oferit contextul prielnic pentru momentul crucial ce a urmat. Se va mulțumi omul să afle despre Dumnezeu la timpul potrivit? Va dori omul să păstreze grădina Edenului așa cum Dumnezeu i-a lăsat-o? Va avea omul suficientă răbdare pentru a primi binecuvântările pe care El decide să le așeze asupra omului, la momentul decis doar de El? Sau va căuta omul să găsească înțelepciunea făgăduită înainte de a-i fi sosit timpul? Va avea omul ambiții mai înalte decât umila siguranță ce i-a fost oferită sau va încerca el își depășească condiția, aspirând mult mai înalt decât poate zbura?

Omul a avut puterea de a alege, și a fost dorința lui Dumnezeu ca această alegere să se manifeste. Scopul lui Dumnezeu a implicat și liberul arbitru manifestat de o ființă conștientă. Așadar, este normal ca obediența liberă să implice o posibilă rebeliune. Atât pentru manifestarea obedienței cât și a rebeliunii, trebuie să existe libertatea de a alege, iar alegerile trebuie prezentate în mod adecvat.

Binele a constat în faptul că Dumnezeu a creat omul și i-a oferit tot ceea ce el posedă, pentru a-i face viața plăcută. Dumnezeu i-a dat omului legea conform căreia el trebuia să își trăiască viața. Răul i-a fost prezentat omului sub imaginea șarpelui. Nu ne vom pune întrebări în ceea ce privește rolul jucat de șarpe (deși imaginea acestuia apare și în Noul Testament), ci vom nota doar că acesta apare drept reprezentant al răului. Alegerea cu care s-a confruntat omul a fost de a decide între „tot ceea ce i-a oferit Dumnezeu omului pentru a se servi“ și „ceea ce Dumnezeu a ținut departe de om, adică

libertatea de a discerne răul de bine.“

Astfel șarpele a grăit: „Dimpotrivă, Dumnezeu știe că, atunci când veți mânca din el, vi se vor deschide ochii și veți fi ca Dumnezeu, cunoscând binele și răul.“ Omul va alege libertatea lui Dumnezeu Însuși, însă nu va ajunge nicicând să o posede, deoarece a spera în așa recompensă nu a fost decât un vis naiv. Dumnezeu este creatorul tuturor lucrurilor, și prin voia Lui ele au existat și au fost create¹. Omul a obținut într-adevăr ceva prin alegerea asumată, însă nu libertate ci îndepărtare din fața lui Dumnezeu. Omul a fost astfel înstrăinat de Dumnezeu atunci când a decis să urmeze propriul său drum și nu cel indicat de Creatorul său. Astfel, Adam și Eva au devenit părinții unei rase de oameni care s-au răsculat împotriva adevăratului lor Tată.

Paradisul pierdut

Trebuie să ne bem paharul până la fund. Acesta este actul purificator ce ne va îngădui să savurăm bucatele gustoase ce urmează. Pornind din acest moment (căderea în păcat) întreaga Biblie privește rasa umană ca fiind degenerată. În capitolul al șaselea al Genezei observăm că acuzațiile aduse omnirii nimicite de marele Potop sunt: „Domnul a văzut că răutatea omului era mare pe pământ și că fiecare înclinație a gândurilor din mintea lui era tot timpul numai înspre rău,“ generațiile următoare având parte de multe astfel de judecăți îngrijorătoare. Nu există în Biblie acuzații mai dure decât acelea din Psalmi 14: „Domnul își pleacă privirea din ceruri peste fiii oamenilor, ca să vadă dacă există vreunul care să aibă pricepere, vreunul care să-L caute pe Dumnezeu. Toți s-au rătăcit, cu toții au devenit corupți, nu mai există niciunul care să facă binele, niciunul măcar!“; și nici că există vreo judecată mai sumbră decât aceea din Ieremia: „Inima este mai înșelătoare decât toate lucrurile și este fără vindecare. Cine poate să o cunoască?“²

Toate acestea sunt cuvinte ce au ecou și în Noul Testament. Isus ne spune: „Căci dinăuntru, din inima omului, ies gândurile rele, curviile, furturile, crimele, adulterele, lăcomia, răutatea, înșelăciunea, depravarea, ochiul rău, blasfemia, mândria și prostia! Toate aceste rele ies dinăuntru și-l spurcă pe om!“³ Și apostolul Pavel vine cu o listă asemănătoare de vicii ale trupului, pe lângă multe alte dovezi întâlnite de-a lungul Bibliei, referitoare toate la

---

¹ Apocalipsa 4.11

² Ieremia 17.9

³ Marcu 7.20-23

aceleași urmări ale neascultării.

Oamenii orgolioși își pot pierde cumpătul la auzul unor astfel de acuzații. Majoritatea criticilor dure sunt considerate a fi scandaloase: cu toate acestea, este evident că Scripturile nu cunosc nici o excepție. Toți oamenii sunt părtași la aceleași păcate, iar dacă doar pentru un moment cugetăm asupra celor citite, vom realiza că totul este adevărat. Puțini dintre noi sunt criminali și poate la fel de puțini au purtări adulterine. Însă Isus are un fel complex de a defini crima și adulterul, așa cum vom descoperi în cele ce urmează, fapt ce mărește semnificativ anvergura păcatului uman. Dacă, pe de altă parte, ne concentrăm atenția asupra „gândurilor necurate“, „înșelăciunilor“, „mândriei“ și „prostiei“, una sau mai multe de astfel de acuzații ne va găsi cu siguranță vinovați fără drept de apel. Este nevoie doar de o cunoaștere superficială a Bibliei pentru a elimina ipoteza unui creștinism umanist, deoarece acesta ar implica presupunerea că omul se poate salva singur prin intermediul învățăturilor venite din partea marilor învățători (Cristos prin excelență), menite să îi conducă spre succes; Biblia ne spune însă că omul este sortit căderii și că nu stă în puterea sa să se salveze singur. Dacă cele de mai sus nu sunt conștientizate încă de la început, Biblia își pierde orice valoare intrinsecă iar procesul de înțelegere este astfel perimat.

Ultimul dialog cu tonalități triste între om și Creatorul său, din al treilea capitol al Genezei, portretizează schimbarea provocată de păcatul căutat de om: „Ei au auzit glasul Domnului Dumnezeu, care umbla prin grădina în adierea amurgului,“, pentru ultima oară. Omul a ales să pornească singur pe calea sa, și această cale ducea în afara grădinii Edenului: „De aceea Domnul Dumnezeu l-a alungat pe Adam afară din grădina Eden, ca să muncească pământul din care a fost luat. După ce l-a alungat pe Adam, a pus la răsăritul grădinii Eden niște heruvimi și o sabie învăpăiată care se rotea, ca să păzească drumul spre pomul vieții.“

Cum a apărut moartea

La scurt timp după greșeala omului a venit și pedeapsa: „Căci vei muri cu siguranță“, a fost mesajul transmis omului înainte ca păcatul să fie săvârșit, pentru a-l ține pe om departe de greșeală și pentru a-l avertiza cu privire la consecințele comiterii păcatului. Și iată că după ce păcatul a fost făcut, pedeapsa cuvenită nu a întârziat să se facă auzită: „blestemat este pământul din cauza ta; cu trudă îți vei lua hrana din el toată viața. Spini și mărarci îți va da, iar tu vei mânca din roadele câmpului. Cu sudoarea frunții tale îți vei

mânca pâinea, până când te vei întoarce în pământ, pentru că din el ai fost luat; căci țărână ești și în țărână te vei întoarce.”

Trebuie să ne gândim profund la cele de mai sus, nu pentru că înțeleșul lor ar fi dificil, ci pentru că consecințele acestor cuvinte nu sunt mereu înțelese. Fraza de mai sus este de fapt condamnare la moarte – întoarcerea în țărână – și are legătură cu modalitatea în care omul a fost creat. „Atunci Domnul Dumnezeu l-a modelat pe Adam din țărâna pământului și a suflat în nările lui suflarea de viață, iar Adam a devenit un suflet viu.”⁴

Pedeapsa omului distrugerea secretului creației. Conform celor de mai sus, țărâna s-a făcut om, sub influența spiritului lui Dumnezeu. Iar apoi, drept consecință a păcatului, omul a devenit țărână, pentru că Dumnezeu și-a retras suflarea divină pe care i-o oferise omului.

Scripturile ne spun acest lucru în mod repetat. Ecclesiastul concluzionează următoarele atunci când oferă imaginea simbolică a decăderii fizice asociate vârstei înaintate: „Până nu se întoarce țărâna în pământ, de unde a fost luată, și până când suflarea nu se întoarce la Dumnezeu, Cel Care a dat-o.”⁵ Aceste cuvinte provin din povestea prezentată de Geneza, iar Psalmii ne vorbesc despre fiul omului pe care atunci „când îl părăsește duhul, se întoarce în țărână și în aceeași zi îi pier toate planurile.”⁶

Trebuie observat că această pedeapsă cade asupra corpului fizic. Omul a fost făcut din țărâna pământului și acolo îi este dat să se întoarcă. Aceasta este sentința la condiția de muritor. Nu există nici o obiecție la faptul că consemnările menționează un „suflet” deoarece acest „suflet” este creația însăși. Acest cuvânt este folosit pentru a descrie atât ființele omenești cât și animalele create de Dumnezeu, la fel cum și creaturile aduse în fața lui Adam pentru a primi un nume sunt descrise folosind același cuvânt. Este adevărat că atunci când omul moare, „duhul îl părăsește” sau că „sufletul se întoarce la Dumnezeu, Cel Care l-a insuflat”, însă aici este vorba despre sufletul pe care Dumnezeu l-a suflat în nările omului, pentru ca acesta să prindă viață, și nu despre o calitate caracteristică omului. Acest suflet este același pentru toate creațiile divine, la fel cum ne spun și Psalmii: „le iei suflarea, ele mor și se întorc în țărână; îți trimiți Duhul, ele sunt plăsmuite, înnoind astfel fața pământului.”⁷

---

⁴ Geneza 2.7

⁵ Ecclesiastul 12.7

⁶ Psalmi 146.4

⁷ Geneza 2.7, 19; Psalmi 104.29-30

Și este într-adevăr potrivit ca păcatul ce s-a demonstrat mai devreme ca fiind în trup, în existența materială a omului, să sfârșească astfel prin întoarcerea în țărână, drept pedeapsă. Restul scripturilor aduc dovezi din abundență spre sprijinul celor de mai sus. Aici, găsim comparații ale omului cu fiarele, la momentul morții: „Însă omul bogat nu dăinuiește, el este asemenea vitelor pentru tăiere...ca niște oi, moartea îi va paște.”; nici scriitorul Eclesiastului nu se arată mai empatic cu condiția omului: „În ceea ce-i privește pe oameni, Dumnezeu îi încearcă, pentru ca ei să vadă că sunt precum animalele, în sensul că soarta omului și soarta animalului sunt tot una și aceeași: cum moare unul, moare și celălalt. Suflarea este aceeași pentru amândoi, iar omul nu are parte de nimic în plus față de animal. Totul este deșertăciune! Totul merge în același loc, totul a fost făcut din țărână și totul se întoarce în țărână.”⁸

Starea vremelnică a omului este asemănată cu efemeritatea ierbii din câmp, atât în Vechiul cât și în Noul Testament: „orice făptură este ca toată iarba și toată gloria ei este ca floarea de pe câmp! Iarba se usucă iar floarea cade atunci când suflarea Domnului vine peste ea! Într-adevăr ca iarba este poporul!”⁹

În Vechiul Testament, așa cum ne este cunoscut, mormântul și moartea implicit sunt reprezentate ca fiind stare de inconștiență. Groapa în care va fi pus trupul neînsuflețit este adeseori tradus ca fiind „iadul”, însă acest cuvânt nu trebuie interpretat *ad litteram*, căci mormântul este de fapt iadul uitării, iar călătoria spre acest ultim scop urmează să fie făcută de toți oamenii, drepti și păcătoși. Așadar, bunul rege Ezechiel sărbătorește noua viață ce îi este dată spunând: „Într-adevăr Locuința morților nu-Ți poate mulțumi, Moartea nu Te poate lăuda, iar cei ce se coboară în groapă nu pot nădăjdui în credințioșia Ta.”¹⁰

Ar fi fost posibil ca oamenii să aibă o soartă diferită de cea a animalelor și astfel, moartea lor să nu fie ceea ce este. Povestea „Pomului Vieții” ne arată că omul ar fi putut avea această posibilitate dacă s-ar fi supus stăpânirii lui Dumnezeu, însă căderea sa în păcat i-a făcut supraviețuirea imposibilă. Păcatul a adus omul în starea de muritor. Se pare că există o perioadă de timp ce trebuie să se scurgă între amenințare și pedeapsa propriu-zisă. Astfel, omul era avertizat că va muri în ziua în care va mânca din pomul cunoașterii

⁸ Psalmi 49.12, 14; Eclesiastul 3.18-20; vezi 1.24-25

⁹ Isaia 40.6-8

¹⁰ Isaia 38.18

iar pedeapsa a fost aceea de a trudi o vreme, înainte de a se putea întoarce pe pământ. Diferența este însă una iluzorie. Omul a murit în ziua în care a încălcat porunca lui Dumnezeu, deoarece depărtarea de la Dumnezeu înseamnă moarte, și nu în zadar descrie Isus mai târziu necredincioșii ca fiind morți¹¹, pe când credința în Dumnezeu, împreună cu noua relația implicită dintre El și om, ca fiind aducere la viață. Moartea are drept final mormântul, însă trebuie notat aici că moartea în adevăratul sens al cuvântului a luat ființă odată cu păcatul.

Așadar, suntem păcătoși și suntem muritori și nu este nici o modalitate prin care să putem scăpa de această năpastă. Și cu toate acestea, din străfundurile nefericirii, răzbate o voce. În timp ce atât bărbatul cât și femeie își ispășesc pedeapsa, se aude o voce care spune așa celui care i-a tentat cu păcatul pe Adam și Eva: „Voi pune dușmănie între tine și femeie, între sămânța ta și sămânța ei. El îți va zdrobi capul iar tu îi vei zdrobi călcâiul.” Lupta a cărei primă rundă a fost câștigată de dreptate și de Dumnezeu, nu s-a încheiat încă. Urmează ca un alt conflict să fie purtat, unul în care diavolul va fi sfărâmat dar nu fără ca învingătorul să sufere și el.¹²

Vom continua astfel și vom afla despre promisiunea făcută omului și despre cum aceasta trebuie să se îndeplinească.

---

¹¹ Ioan 5.24-25

¹² Genesa 3.15

3. Atitudinea lui Dumnezeu față de păcătoși

Am discutat deja despre ruptura produsă în momentul comiterii păcatului în grădina Edenului; următorul capitol al Genezei stă drept mărturie fermă adevărului ce înconjoară supunerea omului în fața lui Dumnezeu. Astfel, pe când Dumnezeu și creaturile Sale au avut la început o relație intimă, observăm cum în acest capitol oamenii apelează la ritualuri noi atunci când vin în prezența Lui. Primii doi fii ai lui Adam, Cain și Abel, aduc ofrande înaintea Domnului. Se poate desigur considera că aceste jertfe erau simple mărturii ale credinței și respectului: Cain fiind un producător de vegetale, a oferit drept jertfă din propriile roade, în semn de recunoștință pentru Dumnezeu, care i le oferise pe toate; în acest timp Abel, care se ocupa cu oieritul, jertfește miei în fața Domnului, pentru a-și demonstra același respect pentru Cel care i-a dat tot ce avea.

Urmarea relatării ne indică însă cu totul altceva. Miei lui Abel vor fi acceptați, în timp ce legumele lui Cain vor fi refuzate. Putem considera în acest caz că acceptarea jertfei aduse depindea în mare măsură de sentimentele celui care prezenta ofranda, cu două mici excepții. Prima este aceea că refuzul legumelor și solicitarea unei jertfe animale se mai petrecuse o dată, atunci când în Grădina Edenului Dumnezeu le cere lui Adam și Evei să lepede frunzele de smochin, folosite drept veșmânt, și să accepte straiile din piele, pe care El le făurise. Al doilea aspect este acela că singura muștrare adusă lui Cain a fost aceea că „Dacă faci ce este bine, oare nu vei fi primit? Dar dacă nu faci ce este bine, păcatul pânđește la ușă, dorința lui este să te domine, dar tu trebuie să îl stăpânești.“

Astfel, deși Cain ar fi considerat păcătos în cazul în care comportarea ar fi greșită, este adevărat și că în citatul de mai sus cuvântul folosit este frecvent utilizat cu sensul de „jertfă pentru păcate“ – „păcatul pânđește la ușă.“ Astfel, se pare că lui Cain i se spune de fapt că dacă a păcătuit există o modalitate de a fi iertat: el deține mijloacele pentru a procura o jertfă pentru iertarea păcatelor, și are nevoie astfel doar să aducă ofranda pentru a-și

ocupa dreptul primului născut: „dorința lui este să te domnie, dar tu trebuie să îl stăpânești.”

Se pare că jertfa animală era cerută de Dumnezeu pentru iertarea păcatelor chiar de pe vremea când păcătoșii erau goniți din rai, și că această ofrandă era direct legată de păcat.

Însă și această relatare se lovește de comentarii multiple în Noul Testament. Isus îl consideră pe Abel ca fiind primul dintr-o linie de oameni credincioși uciși de șerpi și vipere pline de invidie¹. Epistola către evrei îl menționează pe Abel de două ori: prima oară el apare ca un om credincios care oferă prin credința sa o ofrandă mai prețioasă decât Cain, prin care i s-a adevărit dreptatea „el a murit, însă prin credința sa el încă vorbește”; a doua oară sângele său este comparat cu sângele curs al domnului Isus Cristos „care vorbește mai bine decât sângele lui Abel”. În final, Ioan desprinde învățăminte prețioase din aceeași poveste: „să ne iubim unii pe alții”, spune el, „nu ca și Cain, care era de la cel rău și care l-a ucis pe fratele lui. Și de ce l-a omorât? Pentru că faptele lui erau rele, iar ale fratelui lui erau drepte.”²

Toate cele de mai sus de indică că această relatare ascunde mai mult tâlc decât am putea descoperi la o primă vedere. Și pentru o înțelegere mai temeinică, trebuie spus că nu este nimic rău în a aduce ofrande de vegetale, la fel cum nu este cu nimic mai drept a se aduce jertfe animale. Cu toate acestea, Cain a fost considerat a fi rău, pe când fratele său a fost drept în purtare; Cain nu avea credință iar Abel avea.

Ceea ce s-a petrecut în cazul celor doi reprezintă apogeul evenimentelor petrecute în Eden. Acolo, după cum bine am văzut, dorința lui Dumnezeu a fost respinsă iar omul a ales să se lase condus de propria sa voință. În cazul acesta, voința lui Dumnezeu s-a manifestat, spunând că există o singură cale prin care omul poate reintra în grația divină; Abel s-a conformat, însă Cain a ales rebeliunea. Așa cum ne demonstrează și întâmplarea cu straiile din piele, Dumnezeu cere sacrificiu de sânge. Se poate ca în acest moment să nu înțelegem exact această solicitare, însă nu trebuie să pătrundem căile Domnului pentru a ști că El este Cel Drept și pentru a-i întrezări răutatea lui Cain, fie chiar și numai din cauza neascultării pe care o dovedește. Aici, este de deosebită importanță comparația lui Ioan, care îl aseamănă pe Cain lumii întregi, iar pe Abel cu urmașii lui Isus³. Poate acum putem vedea cum Cain

---

¹ Matei 23.34

² Evrei 11.4

³ 1 Ioan 3. 13, 15

reprezintă lumea în care trăim: căutând plăcerea pentru sine, răsculându-se împotriva autorității bisericești, respingând credința din cauza umilinței re-simțite la venerarea unui Dumnezeu invizibil.

Dreptatea lui Abel însă rezidă în mult mai mult decât simpla ascultare. El a oferit un sacrificiu mai minunat decât Cain „prin credință”; aici putem trasa o comparație între sacrificiul de sânge adus de Abel și răstignirea lui Isus, ce a urmat la mult timp după această poveste. „Credința” înseamnă încredere în Dumnezeu, atât în prezent cât și pentru viitor. Putem astfel concluziona că ceea ce a făcut Abel – și ceea ce i s-a întâmplat mai apoi – a prefigurat marele Sacrificiu uman pentru iertarea păcatelor lumii.

Ritualul sacrificiului de sânge

Este absolut cert că pornind din acest moment, jertfele de sânge devin un ritual comun pentru creștini. Aceste sacrificii sunt realizate de Noe la ieșirea din arcă; de Avraam în repetate rânduri; de către Isaac și Iacov. Este de asemenea comun să existe și anumite locuri desemnate pentru aceste ofrande, precum Betel și Beersheba⁴.

Însă cea mai importantă jertfire are loc atunci când urmașii lui Avraam, Isaac și Iacov, după plecarea din Egipt, unde suferiseră din cauza persecuțiilor, sunt eliberați de Dumnezeu. Noaptea exodului lor este marcată de prima sărbătorire a Paștelui, când un miel trebuia sacrificat în fiecare familie iar sângele lui folosit pentru a unge tocul și pragul ușilor, în timp ce carnea trebuia mâncată cu lipii și ierburi amare. Distrugerea în masă pe care o aduce ultima molimă ocolește casele evreiești însemnate cu sânge de miel, iar astfel această sărbătoare devine o tradiție anuală. Acestei sărbători i se vor adăuga altele două ulterior, aceea a Primelor Roade, când trebuie recoltate primele roade și Recolta, atunci când toate roadele pământului și pomilor trebuie adunate.⁵

Împreună cu poruncile date pe muntele Sinai, Dumnezeu i-a dat lui Moise instrucțiuni referitoare la un sistem complex de sacrificii de sânge pentru purificarea preoților, preamărirea Tabernacolului (centrul de cult), ispășirea păcatelor, nevinovate sau neintenționate și rugăciuni de dimineață și de seară. Este de notat faptul că cel mai important ritual dintre toate se ține anual și este cunoscut sub denumirea de „Marea zi a ispășirii”. În rândurile ce urmează se descrie modalitatea de oficiere a acestui ritual.

---

⁴ Geneza 8.20

⁵ Exodul 12.43

Trebuie spus, mai întâi de toate, că singura persoană care este delegată să îndeplinească această sarcină este marele preot. Acesta trebuie îmbrăiat pe întreg corpul și îmbrăcat cu haine albe, în schimbul robei colorate pe care o poartă de obicei. El trebuie să aducă drept ofrandă un taur pentru el și casa lui împreună cu doi țapi pentru toți ceilalți oameni și un berbec pentru el și pentru oameni, acesta fiind ofranda arsă. În timp ce cei doi țapi așteaptă să le fie decisă soarta – unul va fi sacrificat iar celălalt va fi eliberat – Taurul este ucis iar Aaron intră în cel mai sfânt loc al Tabernacolului, unde duce tămâie și sângele taurului. Aici, milostivorul și podeaua trebuie udate cu sângele animalelor sacrificate. După aceasta, Aaron se întoarce în tabernacol iar apoi în curtea exterioară, unde stropște de asemenea cu sângele sacrificat. Țapul care va trăi va purta toate păcatele spovedite ale oamenilor și este eliberat. Jertfa arsă împreună cu grăsimea celorlalte animale sacrificate sunt apoi consumate de către Aaron, care acum poate apărea îmbrăcat în hainele sale proțești.

Acum trebuie doar să pătrundem în detaliu acest ritual. Înainte de a face acest lucru, trebuie însă notate două aspecte. Primul este recurența problemei „păcatului” în indicațiile oferite pe muntele Sinai. Stropirea locașului sfânt cu sânge este necesară pentru ispășirea murdăriei copiilor Israelului și din cauza căderii lor în păcat”, același lucru fiind valabil și pentru stropirea cu sânge a Tabernacolului și Curții exterioare. Înainte ca țăpul lăsat în viață să fie eliberat în sălbăticie, Aaron trebuie să pomenească deasupra capului său toate nedreptățile copiilor Israelului și toate abaterile lor de la credință, adică toate păcatele lor. Ștergerea și părăsirea definitivă a acestor păcate este reprezentată de plecarea țăpului în sălbăticie. Al doilea aspect privește modul elaborat în care preotul cel mare trebuie să execute acest ritual, fără cea mai mică abatere.

Sângele și ispășirea de păcate

Sacrificiile de sânge nu sunt doar necesare încă din cele mai timpurii vremuri ci și foarte interesante, atunci când sunt analizate dintr-un anumit punct de vedere. Nu ni se vorbește despre carnea animală ca hrană pentru oameni decât după vremea lui Noe⁶, însă de îndată ce aflăm că omul va folosi animalele sale drept hrană, suntem atenționați asupra faptului că nici un om nu are voie să consume sângele animalului sacrificat. Dacă dimpotrivă, oamenii ar face acest lucru, fapta lor ar fi catalogată drept păcat major,

---

⁶ Geneza 9.3-6

asemănător în importanță cu omorul: „dar să nu mâncați carne cu viața ei, adică cu sânge”⁷. Aceeași poruncă este exprimată cu aceeași tărie și în Poruncile date lui Moise: „dacă vreun israelit sau vreun străin care locuiește în mijlocul vostru va mânca cu sânge, Îmi voi întoarce fața împotriva aceluia om și-l voi nimici din poporul său. Căci viața trupului este în sânge; Eu vi l-am dat ca să puteți face ispășire pentru viața cuiva.”⁸

Acest cuvânt „ispășire” poartă sensul de împăcare sau restabilirea unui echilibru pierdut. Însă cuvântul original în ebraică are un cu totul alt sens, și anume acela de „acoperire”. Ispășire păcatelor devine astfel în noul sens al cuvântului o „îmbrăcămintă” împotriva păcatelor.

Semnificația sacrificiului

Putem spune acum că deținem suficiente cunoștințe referitoare la acest subiect pentru a-l înțelege pe deplin. În primul rând, sacrificiul este un tribut adus sfințeniei lui Dumnezeu. Păcatul lui Adam a contat în aceea că el a căutat îndeplinirea propriilor dorințe, ignorând astfel poruncile date de Creatorul său. Aceia ce doresc să I se alăture lui Dumnezeu nu vor repeta această greșeală. Poruncile lui Dumnezeu trebuie respectate îndeaproape și este evident din diverse părți ale Scripturii care este pedeapsa pentru aceia ce aleg să ignore ceea ce Dumnezeu poruncește. Spre exemplu, Cain a fost renegat pentru ofranda nepotrivită pe care a adus-o iar Nadab și Abihu au pierit în foc după ce au adus cădelnițe în flăcări în fața lui Dumnezeu, drept ofrandă.

Sacrificiul înseamnă și mărturisirea păcatelor, fapt foarte important și necesar pentru rasa umană decăzută. Aceia care au adus sacrificii de sânge în fața lui Dumnezeu, însoțite de credință, au mărturisit astfel cu inima deschisă păcatele săvârșite. Porunca strictă ce spune că sângele nu trebuie consumat de către om semnifică același aspect descris și mai sus: abținerea este recunoașterea faptului că păcătosul nu are nici un drept asupra vieții, în timp ce consumul sângelui însemna asumarea libertății de comite ceva interzis, devenind astfel un gest ce merita moartea celui neascultător.

Însă cel mai important poate, acest sacrificiu de sânge reprezenta acoperirea de păcate, la fel cum Adam a folosit pielea animalelor pentru a-și acoperi goliciunea trupească. Astfel, omul avea nevoie de o acoperire a păcatelor sau de un soi de spălarea a lor prin sânge, înainte de a se putea apropia de

---

⁷ Geneza 9.4

⁸ Leviticul 17.10,11

dreptatea lui Dumnezeu.

În același timp, putem vedea cum acest sacrificiu de sânge anticipa sacrificarea lui Isus Cristos, pentru mântuirea întregii omeniri. Noul Testament conține o descriere minuțioasă a legăturii dintre ziua Mântuirii și lucrările realizate de Isus Cristos, care ne este prezentat ca sacrificând propriul sânge în fața lui Dumnezeu, înlesnind astfel parcurgerea acestui drum al credinței de către toți cei ce cred în Dumnezeu

4. Făgăduința seminței

Ultimul capitol ne prezintă una dintre cele trei forme prin care Biblia ne înfățișează făgăduința mântuirii. Tema sacrificiului ne-a învățat să acceptăm faptul că suntem păcătoși și că suntem incapabili să ne mântuim prin puterile noastre și să ne apropiem cu murdăria păcatelor noastre de Dumnezeu. În același timp, această temă ne inspiră bucurie, știind că va veni Ziua Mântuirii, zi în care ne vom elibera de păcatele noastre și vom scăpa de denaturarea unei lumi conduse de desfrâu.

Însă cea dintâi promisiune făcută omului este aceea comunicată șarpelui din Eden „Voi pune dușmănie între tine și femeie, între sămânța ta și sămânța ei; El îți va zdrobi capul, iar tu îi vei zdrobi călcâiul.”¹ Sămânța din acest context corespunde cu ceea ce noi numim „urmași”, și se poate referi fie la un singur descendent sau la mai mulți. Și în timp ce în această făgăduință este clar că se vorbește despre un singur urmaș, întâlnim multe alte instanțe în care este evident că se face referire la mai mulți urmași sau la un întreg neam.

Atunci când Dumnezeu l-a chemat pe Avraam din orașul său natal Ur din Caldeea, într-o lume ce a fost repopulată după potop, spunându-i să se îndrepte către un pământ ce îi va fi arătat, Dumnezeu repetă în multe dintre făgăduințele sale acest cuvânt, „sămânță”, de o importanță mai mare decât putem crede.

1. Domul îi zise lui Avram: „Ieși din țara ta, dintre rudeniile tale și din casa tatălui tău și vino în țara pe care ți-o voi arăta! Te voi face un neam mare și te voi binecuvânta; voi face numele tău mare, iar tu vei fi o binecuvântare. Îi voi binecuvânta pe cei ce te vor binecuvânta, dar îl voi blestema pe cel ce te va blestema. Prin tine vor fi binecuvântate toate familiile pământului.”²
2. Domnul i-a spus lui Avram, după ce Lot s-a despărțit de el: „Ridică-ți privirea din locul în care ești și uită-te spre nord și spre sud, spre

---

¹ Geneza 3.15

² Geneza 12.1-4

răsărit și spre apus, pentru că toată țara pe care o vezi ți-o voi da ție și seminței tale pentru totdeauna. Îi voi face pe urmașii tăi ca pulberea pământului, astfel încât, dacă cineva poate număra pulberea pământului, și urmașii tăi vor putea fi numărați.”³

3. „Nu acesta va fi moștenitorul tău, ci unul care se va naște din tine, el își va fi moștenitor. Apoi l-a dus afară și i-a spus: Uită-te la cer și numără stelele, dacă poți! Atât de numeroși vor fi urmașii tăi, a continuat El. Avram l-a crezut pe Domnul, și El i-a socotit acest lucru dreptate.”⁴
4. „Să știi că urmașii tăi vor fi străini într-o țară care nu este a lor și vor fi înrobiți și asupriți...iar după aceea vor ieși de acolo cu mari bogății... în ziua aceea Dumnezeu a încheiat un legământ cu Avram zicându-i: „Seminței tale îi voi da această țară...”⁵
5. „Te voi binecuvânta cu adevărat și-ți voi înmulți foarte mult urmașii, cât stelele cerului și cât nisipul de pe țărmul mării. Urmașii tăi vor pune stăpânire pe cetățile dușmanilor lor, iar prin sămânța ta vor fi binecuvântate toate neamurile pământului, pentru că M-ai ascultat.”⁶

Promisiuni similare acestora i-au fost repetate și fiului lui Avraam, Isaac (fiul făgăduit născut la bătrânețea părinților), și fiului lui Isaac, Iacob. Iată care sunt detaliile pe care le putem extrage din aceste cazuri:

- Că Avram, Isaac și Iacob trebuie să moștenească pământul făgăduit în persoană.
- Că urmașii lor aveau să fie numeroși și că ei trebuiau de asemenea să moștenească țărâmul promis.
- Că *Sămânța* trebuie să fie sursă de binecuvântare pentru toate popoarele.
- Că *Sămânța* trebuie să dețină putere împotriva dușmanilor lui Dumnezeu.

Pentru a putea analiza măsura în care aceste promisiuni au fost respectate, trebuie să cunoaștem câteva detalii suplimentare despre Avraam și descendenții săi. Despre Avram știm că nu a moștenit țărâmul făgăduit, deoarece el a trebuit să plătească locuitorilor aceluia pământ pentru un loc de

---

³ Geneza 13. 14-17

⁴ Geneza 15.4-6

⁵ Geneza 15.13-21

⁶ Geneza 22.16-18

înmormântare pentru soția sa, alături de care și el a fost îngropat. Isaac a fost și el un simplu călător pe pământul Hebronului, în timp ce Iacob a murit în Egipt iar trupul său a fost dus pe tărâmul făgăduit pentru a fi îngropat alături de osemintele lui Avram.⁷

Noul Testament insistă asupra faptului că niciunul dintre acești bărbați nu a primit ce i-a fost făgăduit, la fel cum reiese și din cuvintele lui Ștefan: „Dar nu i-a dat în ea nici o moștenire, nici măcar o palmă de pământ, ci i-a promis că i-o va da ca posesiune, lui și seminței lui după el, cu toate că nu avea nici un copil.”⁸ Epistola către Evrei adaugă și ea „Toți aceștia au murit crezând, însă fără să primească lucrurile promise, ci doar le-au văzut de departe, le-au salutat și au mărturisit că sunt străini și peregrini pe pământ.”⁹

Astfel, putem conchide că prima (i) făgăduință nu a fost îndeplinită.

Poporul evreiesc era format din puțin peste șaptezeci de suflete, atunci când Iacob a intrat în Egipt, iar în timpul șederii lor aici, ei s-au înmulțit, devenind astfel mult numeroși. Ei erau atât de mulți încât Moise ne spune că a doua (ii) promisiune a fost îndeplinită: „Domnul Dumnezeu vostru v-a înmulțit și iată că astăzi sunteți la fel de numeroși ca stelele cerului.” Evreii confirmă acest lucru, spunând „de aceea, dintr-un singur om – și acesta aproape mort – s-au născut urmași atât de numeroși ca stelele de pe cer și fără număr ca nisipul de pe țărmul mării.” Însă consemnările nu se opresc aici, căci Moise le spune următoarele cuvinte celor mulți „și nu veți rămâne decât un mic număr de oameni acolo”, pentru ca mai târziu, să specifice clar „După ce ai fost atât de numeros precum stelele cerului, vei rămâne un mic număr de oameni.”¹⁰

Evenimentele petrecute sunt fost pură istorie, odată ce oamenii s-au stabilit în Canaan, ei au rămas acolo timp de opt sute de ani, suferind necazuri ce vor fi descrise în capitolul următor, și urmând să fie apoi împrăștiați în țările cuceritorilor lor; și chiar dacă unii dintre ei s-au întors pentru răstignirea lui Isus, ei au fost din nou împrăștiați în toate direcțiile vântului. Prima etapă a acestei dezbinări a poporului evreiesc este zugrăvită în Neemia, după ce evreii credincioși s-au folosit de toate posibilitățile pentru a reveni în țara lor. Neemia ne spune de asemenea cum poporul evreiesc s-a înmulțit precum stelele cerului și a fost ghidat de Dumnezeu spre tărâmul făgăduit,

⁷ Geneza 23.4, 25.9, 35.29, 49.33, 50.13

⁸ Faptele apostolilor 7.5

⁹ Evrei 11.13

¹⁰ Deuteronom 1.10, Evrei 11.12, Deuteronom 4.27, 18.62

explicând mai apoi și cum evreii s-au îndepărtat de la Dumnezeu prin purtarea lor nedemnă și plină de păcate, adăugând: „Le-ai înmulțit fiii ca stelele cerului și i-ai adus în țara în care le-ai spus părinților lor să intre ca să o ia în stăpânire... I-ai îngăduit așa mulți ani, i-ai avertizat prin Duhul Tău, prin profeții Tăi, dar ei tot nu au luat aminte.”¹¹

Se pare astfel că dacă a doua făgăduință (ii) a fost respectată și că acest fapt s-a petrecut în măsură parțială și incompletă. Cât despre ultimele două legăminte, putem spune că cel de-al treilea (iii) nu s-a îndeplinit niciodată. Aceia care au privit Israelul cu bunăvoință au fost binecuvântați, în comparație cu aceia care s-au folosit de tărâmul sfânt, așa cum a spus și Dumnezeu. Evreimea a fost mai mult o „povară imposibil de cărat” pentru aceia care au vrut să posede această țară, (așa cum prezisese Dumnezeu¹²) decât o sursă de binecuvântare. Și deși pentru o perioadă, granițele Împărăției au fost extinse (așa cum s-a întâmplat și sub domnia lui David), acest tărâm nu a fost niciodată ferit de dușmanii săi și nici nu a avut suficientă putere pentru a se fi putut apăra potrivea tuturor atacatorilor. Astfel, a patra făgăduință (iv) nu a fost nici măcar aproape de împlinire.

Trebuie astfel să concluzionăm că promisiunile făcute lui Avram nu s-au împlinit niciodată în sensul propriu al cuvintelor prin care ele au fost enunțate, fapt confirmat de evreii din zilele lui Isus, care au spus și ei același lucru. În momentul în care Fecioara Maria a fost anunțată că va purta în pântece Fiul lui Dumnezeu, ea a început să-L proslăvească pe Dumnezeu, prin următoarele cuvinte: „El l-a ajutat pe Israel, slujitorul Său, amintindu-ți de îndurarea Sa, așa cum le spusese strămoșilor noștri, lui Avraam și seminției lui, în veci.”¹³

Aceste cuvinte ne trimit direct la împlinirea făgăduințelor. Isus este cel care moștenește numele lui Avraam și ne arată în numeroase rânduri în ce fel urmează să se împlinească cele promise. Dumnezeu S-a numit Dumnezeul lui Avraam, Isaac și Iacob și atât timp cât Dumnezeu nu își alege numele după cei morți, aceștia trei trebuie să reînvie pentru a primi cele făgăduite la început. Avraam însuși aștepta cu bucurie lucrările pe care Isus Cristos urma să le realizeze: „Avraam, tatăl vostru, s-a bucurat nespuse de mult că are să vadă ziua Mea; a văzut-o și s-a bucurat.” Ziua urma să fie aceea când „Vor

---

¹¹ Neemia 9.23,30

¹² Zaharia 12.3

¹³ Luca 1.54, 55

veni de la răsărit, vor veni de la apus, de la nord și de la sud și se vor așeza la masă în Împărăția lui Dumnezeu.”¹⁴

Este destul de limpede faptul că Avraam împreună cu patriarhii vor moșteni țărâmul făgăduit și că ei trebuie să învie mai întâi ca toate acestea să se împlinescă. Ei vor învia pentru că Isus însuși va fi acolo să mărturisească evenimentul, iar locuitorii pământului făgăduit vor trăi în pace și siguranță, deoarece El este Sămânța care va pune „stăpânire pe cetățile dușmanilor lor.” Vor fi mulți aceia care li se vor alătura în acea zi sfântă, atât de mulți câte stele sunt pe cer. Făgăduința va fi de astă dată împlinită întru eternitate. Dar ce se va întâmpla cu promisiunea referitoare la „tatăl multor neamuri”? Este adevărat că atunci când lucrurile se vor aranja precum a fost profețit, toate popoarele vor fi binecuvântate, însă făgăduința făcută ascunde mai mult decât este spus. Cuvintele lui Isus și ale predecesorilor săi ne oferă mai multe detalii aici. Orizontul fericirii evreilor va fi întunecat de un nor negru. Ei îl așteptaseră cu nerăbdare pe Isus Cristos, deoarece Îl considerau a fi acela ce urma să îi elibereze de dușmani și să-i lase apoi să se îngrijească singuri de felul lor de viață, acum că ei dețin putere asupra altor popoare. Așteptările lor s-au dovedit a fi false.

Ioan Botezătorul previne oamenii despre aceste lucruri, atunci când anunță reîntoarcerea iminentă a lui Isus: „Să nu credeți că puteți zice în voi înșivă „Îl avem ca tată pe Avraam!”, căci vă spun că Dumnezeu poate să ridice urmași ai lui Avraam chiar și din pietrele acestea.” Acest avertisment a fost unul necesar, însă greu acceptat, deoarece evreii și-au zis în sinea lor exact ceea ce Ioan îi avertizase să nu nutrească în gând: „Ei au răspuns „suntem urmașii lui Avraam și niciodată nu am fost sclavii nimănu”. Cea mai ironică dintre parabolele lui Isus zugrăvește un fariseu bogat ce trece prin chinul dictat de doctrina fariseică. În toiul agoniei sale, el cheamă sprijinul lui Avraam, dar la Dumnezeu nici măcar nu se gândește.”¹⁵

Astfel, pentru a beneficia de împlinirea promisiunilor lui Dumnezeu nu este necesar ca oamenii să fie cu toții descendenți ai lui Avraam. Aceasta era lecția dureroasă pe care Isus a profețit-o poporului său, înainte de a fi răstignit. „Și vă spun că vor veni mulți de la răsărit și de la apus și se vor așeza la masă cu Avraam, Isaac și Iacov în Împărăția Cerurilor. Dar fiii Împărăției vor fi aruncați în întunericul de afară. Acolo va fi plânsul și scrâșnirea dinților.” Putem amâna discuția despre soarta poporului evreiesc până în următorul

¹⁴ Luca 13.29

¹⁵ Matei 3.9, Ioan 8.33, Matei 8.11

capitol, însă este evident că Isus prevede mântuirea altor popoare și nu a descendenților de origine evreiască. „Mai am și alte oi care nu sunt din staulul acesta, și pe acelea trebuie să le aduc. Ele vor asculta glasul Meu și vor fi o turmă și un păstor.”¹⁶

Până în prezent mesajul nostru s-a regăsit doar în Evanghelii, însă acesta este repetat și extins și în Faptele apostolilor și în Epistole. În Faptele apostolilor, Petru le spune evreilor că „Dumnezeul lui Avraam, Isaac și Iacov, Dumnezeul strămoșilor noștri, L-a proslăvit pe Robul Său Isus”, iar astfel se creează o legătură directă între Isus și promisiunile făcute de Dumnezeu. În acest timp, Pavel afirmă cu tărie: „promisiunea făcută strămoșilor noștri, Dumnezeu a împlinit-o pentru noi, copiii lor, înviindu-l pe Isus, așa cum este scris în psalmul al doilea.”¹⁷

Aluziile întâlnite în Epistole sunt numeroase. Epistola către evreii, care consemnează modul în care tații poporului evreiesc au murit cu credință, nevăzând împlinirea promisiunilor făcute, indică limpede că aceste făgăduințe, așteptate cu nerăbdare de poporul evreiesc, se vor realiza în ziua Învierii „se aflau în căutarea unei patrii...iar El a pregătit o cetate pentru ei.” Epistola către Romani descrie credința lui Avraam ca pe una ce trebuie urmată de către toți oamenii, evrei sau ne-evrei, pentru ca mai apoi aceștia să fie primitorii promisiunii lui Dumnezeu. Epistola către Galateni ne descrie în detaliu cine vor fi acești moștenitori ai făgăduinței ancestrale. Nu mulții evrei care se afirmă a fi urmașii lui Avraam sunt adevărata Sămânță, ci Cristos în jurul căruia este construit scopul lui Dumnezeu este acela promis de Dumnezeu. Toți cei care cred în Isus și își manifestă credința în mod potrivit sunt și ei sămânța lui Avraam: „Nu este niciun iudeu, nici grec, nici sclav, nici om liber, nici bărbat, nici femeie, pentru că voi toți sunteți una în Isus Cristos.”¹⁸

Dumnezeu nu a făgăduit binecuvântarea poarelor ne-evreiești, indiferent de atitudinea lor, și nici evreilor, indiferent de comportamentul lor în fața responsabilităților. Promisiunea este una deschisă tuturor oamenilor și în aceleași condiții. „Căci toți câți ați fost botezați în Cristos, v-ați îmbrăcat cu Cristos, iar dacă voi sunteți ai lui Cristos, atunci sunteți sămânța lui Avraam și moștenitori după promisiunea făcută.”¹⁹

---

¹⁶ Matei 8.11-13, Ioan 10.16

¹⁷ Faptele apostolilor 3.13; Faptele apostolilor 13.26, 32

¹⁸ Evrei 11.8-16, 39-10; Galateni 3.28

¹⁹ Galateni 3.27-29

Când am început analiza acestui al doilea aspect al Vechiului Testament, care ni-l indică pe Isus Cristos, mulți dintre noi am simțit că drumul va fi dificil și neprofitabil. Poate că acum este momentul să ne corectăm perspectiva. Aceasta a fost voia Domnului; El a ales ca promisiunile să fie deschise nu doar acelor câțiva ce L-au auzit întâia oară, ci tuturor oamenilor din toate popoarele care vor chema numele lui Isus Cristos cu credință.

Acum putem arunca o privire asupra împlinirii promisiunilor. „Urmașii tăi vor pune stăpânire pe cetățile dușmanilor lor.”, a spus Dumnezeu în Geneza. Cu toate acestea, atunci când a venit Isus, dușmanii poporului Lui L-au răstignit. Însă cu mult înainte de aceste întâmplări s-a scris despre Isus astfel: „Șezi la dreapta Mea, până voi face din dușmanii Tăi așternut la picioarele Tale.” Când Isus a citit acest Psalm, se referea la El însuși, spre nedumerirea dușmanilor Săi. Astfel, Faptele apostolilor și Epistolele se unesc pentru a vorbi despre El, după Înălțarea Sa la cer. Iată așadar ce face Isus și acum; El așteaptă ca „dușmanii Săi sunt făcuți așternut la picioarele Lui”. Într-o parabolă înspăimântătoare, Isus spune despre El că va aștepta cu nerăbdarea acea vreme când va trebui să ajungă într-o țară îndepărtată pentru a-Și primi puterea, iar acolo El va spune „Cât despre acei dușmani ai mei, care n-au vrut să domnesc eu peste ei, aduceți-i aici și omorâți-i în fața Mea!”²⁰

---

²⁰ Luca 19.27, Psalmi 110

5. Împărăția lui Dumnezeu

Ne-am întâlnit cu acest subiect în mod inevitabil și în capitolul anterior, însă este nevoie să reluăm câteva aspecte cheie pentru a putea ajunge o imagine completă de ansamblu. Izraeliții din Egipt nu aveau nici un conducător. Cele șaptezeci de suflete ce l-au numit pe Iosif drept binefăcătorul lor, au fost înrobite și lipsite de libertate de îndată ce Iosif a murit. În timpul acestei strâmtorări teribile, Moise a fost ales și instruit de Dumnezeu pentru ca sub conducerea sa, robii să fie scoși din Egipt și conduși prin pustietatea Sinaiului, unde aveau să primească Tablele Legilor.¹

Acesta a fost momentul în care li s-a arătat acestor oameni că nu sunt la fel ca toți ceilalți; Dumnezeu îi alesese pe ei pentru această misiune iar ei aveau astfel o responsabilitate mare în fața Lui. „De aceea acum, de veți asculta de glasul Meu și veți păzi legământul Meu, veți fi comoara mea dintre toate popoarele, căci tot pământul este al Meu.”²

La fel cum și evenimentele premergătoare au demonstrat, Israelul era paznicul scopului lui Dumnezeu. Astfel, Legile lui Dumnezeu trebuiau să se afle permanent în grija acestui popor, iar oamenii de rând împreună cu toți conducătorii poporului aveau să medieze învățăturile pentru toți ceilalți oameni, vorbind despre poruncile sfinte și învățându-le generațiilor de urmași. Dumnezeu era Împăratul lor.³

Este adevărat că acești oameni aveau nevoie de un conducător din rândurile lor, atât în pustiu cât și pe Tărâmul făgăduit. Chiar și așa, oamenii trebuiau să știe că Dumnezeu este adevăratul lor stăpân, în timp ce conducătorul numit pe pământ era doar un guvernator între oameni. „Sa-l încoronați pe acela pe care Domnul Dumnezeu vostru, îl va alege din mijlocul poporului vostru.”⁴ Iar acest conducător va ști că slujește pentru Dumnezeu, pentru a conduce și păstra poporul lui Dumnezeu pe placul Lui.

---

¹ Geneza 46-50; exodul 1-4

² Exodul 19,5-6

³ Deuteronomul 6,4-9, Iosua 1,8, Psalmi 1,2

⁴ Deuteronomul 17,14-20

Ceea ce și Moise anticipase, nu a întârziat să apară. Oamenii au fost conduși în țara Canaanului de către Iosua, după moartea lui Moise. După ce și Iosua a murit, ei au fost conduși atât bine cât și rău de o serie de Judecători. Sub acest imperiu bunăstarea poporului ales a fost direct proporțională cu credința schimbătoare demonstrată. Răutatea și nesiguranța acelor zile, când poporul s-a aflat sub dominația popoarelor străine, sunt rezumate în cuvintele de încheiere ale Cărții judecătorilor: „În zilele acelea nu era Rege în Israel și fiecare făcea ce i se părea că este drept.”⁵

Sistemul politic era lipsit de orice fel de stabilitate. De aceea, atunci când zilele domniei lui Samuel păreau că se vor continua cu o epocă sumbră sub conducerea fiului imoral al acestuia, oamenii au strigat pe aceeași voce nevoia de un Rege adevărat. Samuel s-a înfuriat, nu neapărat din cauza disprețului pe care oamenii i l-au demonstrat prin exprimarea acestei dorințe, ci din cauza spiritului oamenilor în fața unei astfel de cereri. Oamenii vroiau un rege ca toate celelalte națiuni, cu tot ceea ce această orânduire presupunea. Ei nu doreau credință și iubire de Dumnezeu, cu tot ceea ce implica aceasta, ci puterea și siguranța asociate unui guvern unit. La fel cum și Dumnezeu i-a răspuns lui Samuel: „Ascultă glasul poporului în tot ceea ce îți va spune, pentru că nu pe tine te leapădă, ci pe Mine, ca să nu mai domnesc peste ei. Așa au făcut din ziua în care i-am scos din Egipt și până astăzi: M-au părăsit și au slujit altor dumnezei. Ei fac așa și cu tine. Ascultă-le deci glasul, însă avertizează-i și fă-le cunoscut care vor fi drepturile regelui care va domni peste ei.”⁶

Există ceva foarte sumbru în cuvintele „Ascultă-le deci glasul”, deoarece nu este prima oară când evreii cer de la Dumnezeu ceva ce nu li se cuvenea și care nu era pe placul adevăratului Rege. De asemenea, nu era prima oară când dorințele li se împlineau, pentru ca mai târziu oamenii să sufere de pe urma lor. La fel cum spune și Psalmistul: „El le-a dat ce ceruseră, dar a trimis o boală nimicitoare asupra lor.”⁷

Astfel, a fost ales primul lor rege Saul, pentru ca ei să poate cunoaște toate consecințele alegerilor lor. Saul și-a început domnia în glorie, a continuat cu gelozie și a sfârșit cu moartea sa pe câmpul de bătaie, învins fiind de dușmanii pe care dorea să îi cucerească.⁸

---

⁵ Judecătorii 21.25

⁶ 1 Samuel 8.4-22

⁷ Psalmi 105.15

⁸ 1 Samuel 9-31

Casa lui David

Acesta a fost sfârșitul dinastiei lui Saul, urmând ca Dumnezeu să aleagă urmașul la tron pentru izraeliți. Astfel, după ce Samuel fusese ales dintre cei buni și cei mai înalți dintre bărbați, pentru a domni și cădea, Dumnezeu îl alegea acum pe David, ca succesor la tron. Dumnezeu i-a privit în inimă, i s-a spus lui Samuel. Iar aceia ce vor citi Psalmul vor ști ce fel de inimă Dumnezeu a văzut în David. Aceasta era o inimă ce nu trebuia forțată de spirit să vorbească cuvinte nesimțite, la fel ca Ieremia⁹, ci una ce a armonizat instantaneu cu muzica Spiritului, pentru a servi o cauză nobilă.

Este în același timp adevărat că acest om avea și el păcatele sale, unele dintre ele chiar grave, iar acestea trebuie să fie la fel de fidel relatate ca și afecțiunea lui Dumnezeu pentru David. Este cert că el a fost acceptat de Dumnezeu și datorită reacției personale în fața păcatelor săvârșite. Greșeala sa comisă cu Batșeba a fost una gravă¹⁰, dar câți dintre cei oripilați de această faptă ar putea să se căiască de păcatul lor așa cum a făcut-o David în Psalmul 51?

Sub domnia lui David, poporul s-a eliberat de sclavie și a ajuns puternic. Gloria trebuia să continue și sub domnia fiului lui David, Solomon, însă nu a fost așa, căci în această vreme depravarea a cuprins întreg poporul. Solomon i-a cerut înțelepciune lui Dumnezeu și a obținut-o. El a arătat credință atât în scrierile sale cât și în magnifica rugăciune adresată Casei lui Dumnezeu. Mai târziu însă, mareaștia numelui și oportunitățile de a abuza de poziția deținută i-au întunecat judecata lui Solomon, astfel încât acest om care petrecuse șapte ani pentru a construi Casa lui Dumnezeu, avea să piardă de două ori mai mult timp pentru construirea propriei sale case; apoi urmașul lui David, însărcinat cu protejarea și respectarea Legii lui Dumnezeu, avea să ignore toate legile sfinte în căsătoriile desfrânate cu multele femei străine, fapte care i-au întors inima de la cele drepte.¹¹ Este o lecție înfiorătoare dar educativă despre încăpățânarea umană, dacă comparăm îndemnurile date în Deuteronomul 17 cu felul sistematic în care ele au fost încălcate de Solomon, în timpul vieții sale.

Împărăția lui Solomon a fost ultima. Chiar și în timpul vieții Solomon fusese deranjat de dușmani, precum aceia ce tulburaseră zilele Judecătorilor,

---

⁹ 16.1-13; Ieremia 20.7-9

¹⁰ 2 Samuel 11.12

¹¹ 1 Regi 8.22-53; 6.37-7.1; 11.1

urmând ca după moartea sa, doar Iuda și Benjamin să rămână fideli strămoșului lor, în timp ce restul triburilor l-au urmat pe uzurpatorul Ieroboam, membru al tribului din nord al lui Efraim.¹²

Împărăția scindată

Nu este desigur nevoie să facem inventarul tuturor problemelor și necazurilor abătute asupra Imperiului de Nord. Singurul lucru care poate fi spus despre toți regii ce au domnit aici, este că deși răi, aceștia nu au fost nici pe departe la fel de păcătoși precum unii din predecesorii lor. În timpul domniei lui Iuda, care a rămas credincios casei lui David până la sfârșitul timpului său, lucrurile o apucaseră pe un făgaș drept. Au existat anumiți regi, precum Iotam, Ezechia și Iosia, care au încercat să păstreze vie credința oamenilor pentru Dumnezeu și să înlăture corupția care își croia căi din ce în ce mai adânci în viețile oamenilor. Ezechia și Iosua chiar au încercat să restabilească tradiția Paștelui¹³, care părea să fi fost uitată începând din zilele lui Iosua și până la ei.¹⁴ Lucrurile degeneraseră mult și era nevoie de caracterul depravat al unui rege precum Manase pentru a indica spre distrugerea, de acum iminentă a regatului.¹⁵

Națiunea a eșuat. Legământul încheiat cu Dumnezeu pe muntele Sinai, conform căruia poporul avea să împlinească tot ceea ce Domnul poruncea, fusese rupt. În ciuda avertismentelor repetate din partea profeților trimiși de Dumnezeu, oamenii nu s-au întors la calea dreaptă. Iehova a interzis idolii, însă oamenii nu au renunțat la ei; Iehova a interzis munca în ziua de Sabat, însă în acea zi se țineau târgurile, iar astfel legea a fost uitată. Iehova a interzis achiziționarea de terenuri numeroase, solicitând ca toate pământurile vândute să fie redade familiei proprietare în anii jubileu; însă cum această lege venea împotriva posesorilor de averi mari, ea a fost înlăturată curând. Iehova a interzis și sclavia, însă cum marii afaceriști au descoperit că interzicerea mâinii de lucru ieftine este dezavantajoasă pentru profit, sclavia și înrobirea au apărut și ele.

Sistemul politic al ambelor regate era putrezit până la rădăcini, și mulți dintre profeți mărturisesc aceste lucruri. Astfel, ambele state au suferit soar-

---

¹² 11.14, 23, 26

¹³ 2 Regi 3.2, 2 Cronici 30.1, 35.1

¹⁴ Iosua 5.10

¹⁵ 2 Regi 21.1-15

ta prevestită de Moise.¹⁶ Regatul de nord a fost nimicit de Salmaneser și Sargon din Asiria, la sfârșitul secolului opt înainte de Hristos, urmând ca toți oamenii capabili de muncă să fie deportați în Imperiul asirian. Regatul de sud a fost complet sleit în jurul aceleiași perioade, urmând ca acesta să devină motiv de derâdere pentru Asiria, Egipt și Babilon. Această cădere bruscă a fost provocată de o rebeliune nechibzuită împotriva lui Nebucadonosor și a tuturor profeților lui Dumnezeu. Astfel, situația nu mai avea cale de întoarcere¹⁷ și ultimul dintre regi își vede copiii măcelăriți sub priviri, după care el însuși este privat de vedere și luat în captivitate. Pământurile evreilor sunt apoi depopulate, și din acea zi și până azi, nu a mai existat Rege peste Casa lui David.

Regele promis

Cu toate acestea, Zedechia nu avea să fie ultimul dintre regi. Atunci când ora detronării lui era aproape, profetul i-a vorbit astfel: „Cât despre tine, păgân și ticălos prinț al lui Israel, căruia ți-a venit ziua, vremea pedepsei finale, așa vorbește stăpânul Domn: „Să i se îndepărteze turbanul! Să i se dea jos coroana! Nimic nu va mai fi la fel. Cel smerit va fi înălțat, iar cel înălțat va fi smerit!”¹⁸

Împărăția urma să fie refăcută. Cu trei sute de ani înainte, David dorea să construiască un templu de preamărire pentru Dumnezeu, însă El i-a interzis acest lucru, anunțându-l că are o faptă mai mare de împlinit: „Când ți se vor împlini zilele și vei fi adăugat la strămoșii tăi, îl voi ridica pe urmașul tău, care va ieși din trupul tău, și-i voi întări domnia. El va zidi Numelui Meu o casă, și Eu îi voi întări pe vecie tronul domniei lui. Eu voi fi Tatăl lui iar El va fi Fiul meu. (...) Ci casa ta și regatul tău vor dăinui veșnic înaintea Mea, iar tronul tău va fi întărit pe vecie.”¹⁹

Această făgăduință poate își ocupa locul alături de celelalte profeții referitoare la „Sămânță”, indicând fără urmă de dubiu același final. Această făgăduință urma să se realizeze după moartea lui David, dar în prezența lui. Acest fapt nu poate însemna decât că va exista o Înviere la care cu toții vom participa. Dovadă acestui fapt vin și spusele: „Ai vorbit multă vreme despre viitorul Casei robului Tău.”

---

¹⁶ Isaia, Ieremia, Ezechia, Amos, Osea, Mica, etc.; Deuteronom 28.15. 1 Regi 9.1-9

¹⁷ 2 Cronici 36.14-21

¹⁸ Ezechiel 21.25-27

¹⁹ 2 Samuel 7.12-19

Această făgăduință făcută lui David devine la fel importantă în profețiile Vechiului testament ca și acelea făcute lui Avraam, Isaac și Iacov. Profeții Regatului evreiesc consideră regatele instaurate pe pământ ca simple interludii înainte de instaurarea adevăratului Imperiu, condus de Cel numit de la Dumnezeu. Astfel, Isaia ne povestește despre copilul ce avea să se nască: „Căci un copil ni s-a născut, un Fiu ni s-a dat, iar autoritatea va sta pe umerii Lui. Va fi numit Sfetic minunat, Dumnezeu puternic, Tată veșnic, Prinț al păcii. Autoritatea sa va crește neîncetat și va fi o pace fără sfârșit pentru tronul lui David și împărăția Sa. El o va întemeia și o va întări prin judecată și dreptate, de acum și pe vecie”²⁰; și despre neamul din care El avea să se tragă: „O mlădița va ieși din tulpina lui Ișai și un Vlăstar din rădăcinile lui va aduce roadă...cu dreptate îi va judeca pe cei nevoiași...cu nuiua gurilor Sale El va lovi pământul, iar cu Suflarea buzelor Sale îl va ucide pe cel rău...pentru că pământul va fi plin de cunoștința Domnului, așa cum apele acoperă adâncul mării.”²¹

Ieremia preia povestea în cuvintele sale: „În zilele lui, Iuda va fi mântuit și Israel va locui în siguranță. Va fi cunoscut sub numele de Domnul, dreptatea noastră!”²² Ezechiel numește regele ce avea să vină cu numele lui David, în timp ce Mica vorbește despre locul nașterii acestuia ca fiind al lui David, de asemenea.

Este evident acum că profeții ne vorbesc despre reinstaurarea Împărăției, într-o glorie eternă și sub conducerea unui Împărat al casei lui David, dar unul care nu se va naște precum toți oamenii. De aceea, multe sunt profețiile în care puterea și dreptatea Îi sunt preamărite.

Regele Evreilor

Știm deja cine urma să fie acest Rege. Îngerul trimis să Îi anunțe nașterea ne spune: „Domnul Dumnezeu îi va da tronul strămoșului Său David”, marcându-L astfel ca moștenitor de drept al tronului. În lista de urmași umani cu care Matei își începe Evanghelia, El este numit „fiul lui David și Fiul lui Avraam”, ca și cum el ar fi în relație directă cu cele două mari teme pe care le-am analizat până aici. El s-a născut la Betleem iar oamenilor le-a fost foarte ușor să îi îndrume în această direcție pe magii care așteptau ca El să

---

²⁰ Isaia 9.6-7

²¹ Isaia 11

²² Ieremia 23.6, Ezechiel 34.24, Mica 5.2

se nască.²³

Atunci când El a sosit și aceia ce aveau credință în El L-au numit așa cum este normal. Andrei i-a spus lui Petru, „L-am găsit pe Mesia (însemnând Cristos), iar Mesia era numele evreiesc (la fel cum Cristos era cel grec), pentru cel uns. Nathanael l-a întâmpinat cu următoarele cuvinte: „Rabbi, Tu ești Fiul lui Dumnezeu, Tu ești împăratul lui Israel“, la fel cum i se prezisese și lui David. Petru mărturisește și el aceleași sentimente prin cuvintele: „Tu ești Cristosul, Fiul celui viu.“ Când Isus însuși a pus întrebarea: „Ce părere aveți voi despre Cristos? Al cui Fiu este El?“ Chiar și dușmanii săi au fost gata să răspundă de îndată acestei întrebări: „El este Fiul lui David.“²⁴

Astfel, cu toții îl așteptau. Atunci când Ioan Botezătorul i-a anunțat venirea, întrebările nu au conținut să apară, „Ești tu Cristosul?“, iar înțelepții ce veniseră din est au fost și ei îndrumați spre locul nașterii Sale, fără a stârni mirarea nimănui. Unul dintre profeți a menționat și momentul aproximativ când El avea să se nască, iar ceilalți au reținut acestea, fără îndoială.²⁵

Atunci când El Și-a început lucrările în lume, numeroase au fost încercările de a-L forța să devine Împărat, ca atunci când a hrănit multimea de cinci mii de oameni sau la intrarea Sa glorioasă în Ierusalim. Astfel, El s-a confruntat cu întrebări și insinuări repetate pentru că nu părea să se grăbească să își ocupe poziția mult așteptată de evrei.²⁶ Vom vedea de îndată de ce El nu se grăbea, însă până atunci este absolut limpede că Isus nu a intenționat să instaureze nici un regat prin forță. Deși Isus l-a urmat pe Ioan Botezătorul pretutindeni în predicarea Evangheliei, El a mărturisit în fața lui Pilat: „Împărăția mea nu este din lumea aceasta. Dacă Împărăția Mea ar fi din lumea aceasta, slujitorii Mei s-ar lupta ca să nu fiu dat pe mâna iudeilor; dar Împărăția Mea nu este de aici.“ Discipolii ce aveau credință în El se așteptau la un Salvator gata să lupte, la fel ca și cei ce se bucurau de dărnicia Lui. În timp ce Romanii au înscris pe crucea Lui cuvintele ironice „Isus din Nazaret, Regele evreilor“, cuvinte ce trădau și profeția făcută, iar dușmanii râdeau de El: „Împăratul lui Israel! Să se coboare acum de pe cruce“, discipolii îl jeleau și își exprimau dezamăgirea „noi însă sperăm că El este Cel Ce avea sa-L

---

²³ Luca 1.32

²⁴ Ioan 1.41; 1.49; Matei 16.16; Matei 24.42-45

²⁵ Ioan 1.19-28; Daniel 9.24-27

²⁶ Ioan 6.15

răscumpere pe Israel.²⁷

Iată deci că ne confruntăm cu aceeași problemă ca și în cazul lui Avraam. Făgăduințele nu au fost împlinite în timpul vieții acelor care le-au primit, și am fost învățați să credem că există un moment când toate aceste făgăduințe se vor împlini și răsfrânge asupra celor ce le așteaptă. Împărăția lui Isus, în sensul mării Sale puteri asupra întregii lumi, nu s-a instaurat în timpul vieții Lui pe pământ, și astfel va trebui să așteptăm. Există desigur multe indicii din care putem deduce că acest fapt se va realiza, volumul de față dedicând un capitol întreg acestui subiect, însă pentru moment trebuie să ne mulțumim cu răspunsul oferit de Isus acuzatorilor săi. Aceștia putea să Îl răstignească, dacă doreau, însă nu acesta urma să fie sfârșitul lucrurilor. El era într-adevăr „Cristosul, Fiul lui Dumnezeu“, așa cum L-au acuzat ei, iar răspunsul Lui, unul inevitabil: „dar vă spun, că de acum încolo, Îl veți vedea pe Fiul Omului așezat la dreapta Puterii și venind pe norii cerului.“ Acestea sunt și ele cuvinte ce ne amintesc de promisiune: „Domnul i-a zis Stăpânului meu: Șezi la dreapta Mea, până voi face din dușmanii Tăi așternut al picioarelor Tale!”²⁸

Dumnezeul cerurilor va înălța o împărăție

La sfârșit, această Împărăție va fi una reală. Marea viziunea din profețiile lui Daniel ne duce prin istoria a patru mari puteri – Babilonul, Persia, Grecia și Roma, iar apoi la despărțirea popoarelor, spunând în cuvinte ce nu pot fi înțelese decât într-un singur fel: „În zilele acestor împărați însă, Dumnezeul cerurilor va ridica o împărăție veșnică, care nu va fi distrusă niciodată și care nu va fi lăsată în mâinile altui popor. Ea va sfârâma și va pune capăt tuturor acelor Împărați, însă ea va dăinui veșnic.”²⁹

Împărăția nu există încă, în forma sa materială. Ierusalim este „orașul marelui Împărat“, dar încă așteaptă. Israelul trebuia să fie „o împărăție a preoților și a popoarelor sfinte“, gata să Îl primească pe Împăratul lor; situația este aceeași și acum. În zilele premergătoare clădirii Împărăției în toată splendoarea Sa, există un grup de oameni, de care se preocupă și această carte, ce va primi același nume. Petru le spune acestora: „Însă voi sunteți o spiță aleasă, o preoție împărătească, un neam sfânt, un popor care este posesiunea lui Dumnezeu, ca să puteți proclama faptele mărite ale Celui Ce v-a chemat

²⁷ Ioan 18.36; Marcu 15.18, 26, 32; Luca 24.13-21

²⁸ Matei 26.63-64; Psalmi 110.1

²⁹ Daniel 2.44

din întuneric la lumina Sa minunată. Cândva nu erați un popor dar acum sunteți poporul lui Dumnezeu.”³⁰

Aceștia sunt adevărații evrei și ei posedă exclusiv drepturile asupra Împărăției lui Dumnezeu („De aceea vă spun că Împărăția lui Dumnezeu va fi luată de la voi și va fi dată unui neam care va aduce roadele cuvenite”). Aceștia sunt oamenii care pot recunoaște Cântecul izbăvirii: „Tu ești vrednic să iei sulul și să-i rupi sigiliile, pentru că ai fost înjunghiat și prin sângele Tău ai răscumpărat pentru Dumnezeu oameni din orice seminție, limbă, popor și neam și i-ai făcut o împărăție și preoți pentru Dumnezeul nostru; și ei vor domni pe pământ!”³¹ Cine sunt acești oameni și cum pot deveni ei ceea ce sunt, vom afla în curând.

---

³⁰ 1 Petru 2.9-10

³¹ Matei 21.43; Apocalipsa 5.9-10

6. Venirea Fiului lui Dumnezeu

Până în acest moment am învățat foarte multe lucruri despre Isus Cristos. Am învățat că Dumnezeu L-a promis omenirii atunci când păcatul originar din Grădina Edenului l-a îndepărtat pe om din fața lui, Dumnezeu; că despre El era vorba în sacrificiile de sânge; că El este sămânța promisă lui Avraam, împreună cu toți aceia ce cred în El cu adevărat; că El este Regele ce urmează să se desprindă din Împărăția Domnului. Am descoperit că în trecut El a murit pentru păcatele oamenilor, pentru a reînvia și urca la Ceruri; și că o mare parte a lucrărilor Lui pe pământ sunt neterminate. Știm că Îl vom revedea.

Am descoperit acest ultim lucru pe o cale născută din propriile noastre nevoi, deoarece a fost una dintre primele noastre preocupări să demonstrăm că suntem păcătoși și că avem nevoie de mântuire, imposibil de găsit; iată de ce trebuie să ne bucurăm de toate lucrurile învățate.

Însă simplele lecții asimilate nu sunt suficiente pentru a ne ajuta să găsim ceea ce căutăm. Aceia care au trăit înainte ca El să vină au fost nevoiți să se mulțumească cu lumina difuză a speranței într-o promisiunea ancestrală, însă noi avem la proxima dispoziție dovezi ale primei veniri a lui Isus. Trebuie așadar să ne întoarcem către El, să vedem cum a trăit El și să umplem multele goluri în cunoștințele noastre. Făcând acest lucru, vom relua și cele învățate până acum, pentru a ne putea forma o imagine de ansamblu a lucrării de mântuire ce urmează să fie realizată la momentul potrivit.

Nașterea Fiului lui Dumnezeu

Ni se spusese deja că va veni un copil mare în lume, copilul lui David și că Dumnezeu Îi va fi Tatăl Ceresc. Aceia șocați la auzul faptului că Isus este Fiul lui Dumnezeu, s-au lovit de argumente venite de la Isus însuși: „Mă credeți când vă spun că Mesia este Fiul lui David. Și cu toate astea nu ați văzut că David îl numește Domn? Acest fapt nu este obișnuit de la tată la fiu. Nu este limpede că David a avut motive întemeiate pentru un asemenea respect, decât acela că Dumnezeu îi promisese că Fiul său avea să fie și Fiul

lui Dumnezeu.”¹

Primele capitole din Matei și Luca ne spun cum s-au întâmplat toate aceste lucruri. Isus a fost născut din fecioara Maria, adică strămoșii săi au fost oameni, pe linie maternă. Dumnezeu însuși îi era Tată, prin puterea Duhului Sfânt: „Duhul Sfânt se va coborî peste tine și puterea celui Preaînalt te va umbri! De aceea Sfântul care se va naște va fi numit „Fiul lui Dumnezeu”.”² O analiză atentă a acestui citat este necesară aici. După cum reiese din cele de mai sus, există două părți implicate în nașterea lui Isus: pe de-o parte Fecioara Maria, prin nașterea lui Isus, „Fiul omului” și, pe de altă parte, Dumnezeu, Tatăl, care lucrează prin Duhul Sfânt și prin a cărui paternitate Isus devine „Fiul lui Dumnezeu”. Învățăturile simple atât din Luca cât și din Matei nu merg mai departe de acest punct.

În acest caz se ridică un semn de întrebare: care este semnificația nașterii din Fecioară? Pentru a răspunde acestei întrebări atitudinea noastră trebuie să fie una onestă și directă ci nu una arogantă sau dușmănoasă. Trebuie de asemenea să realizăm că am întâlnit aici un aspect de mare importanță pentru înțelegerea noastră iar aceia ce susțin că este același lucru dacă Isus s-a născut din Fecioară sau nu, nu înțeleg situația pe care dorim să o explicăm. Dacă El s-a născut precum ne spun Scripturile, acest fapt capătă o importanță majoră, deoarece avem de-a face cu un miracol de proporții, pe care doar Dumnezeu îl putea realiza și devine astfel imposibil de luat în derâdere. Iar dacă Fiul lui Dumnezeu a venit astfel în lume, atunci nu ne putem găsi liniștea până ce nu aflăm care a fost scopul unei astfel de nașteri.

Toate Evangheliile încep cu afirmația că Isus este Fiul lui Dumnezeu iar familiaritatea noastră față de acest fapt ne face să trivializăm măreția unei astfel de minuni. Pentru generația ce a mărturisit nașterea lui Isus, această afirmație era fie expresia celei mai nerușinate blasfemii, demnă de a fi pedepsită cu moartea, fie expresia celei mai pure credințe: „Rabbi, Tu ești Ful lui Dumnezeu”, „ Tu ești Cristosul, Fiul Dumnezeului celui Viu”. Una dintre Evangheliile se anunță chiar a fi scrisă în scopul mărturisirii acestui miracol: „Însă acestea au fost scrise pentru ca voi să ajungeți să credeți că Isus este Cristosul, Fiul lui Dumnezeu, și crezând, să aveți viață în Numele Lui.”³

Una dintre învățăturile noastre timpurii ne va ajuta să demarăm pe acest drum. Știm că Adam a fost creat după chipul și asemănarea Domnului, însă

---

¹ Matei 22.42-45; Marcu 12,35-37; Psalmi 110.1

² 2 Luca 1.35

³ Marcu 14.61-64; Ioan 1.49; Matei 16.16; Ioan 20.31

el a căzut în păcat și astfel imaginea sa a fost pervertită. Noul Testament conține paralele strâns legate de acest eveniment, dar care se referă de data aceasta la cazul lui Isus. Epistola către Filipeni îl descrie pe Isus ca fiind de „natura lui Dumnezeu“, epistola către Evrei ca „ogindirea Slavei Lui“, iar epistola către Coloseni precum „Chipul lui Dumnezeu nevăzut“.⁴

Domnul însuși folosește descrieri similare: „Cel ce m-a văzut pe Mine L-a văzut pe Tatăl“; în timp ce Ioan scrie „Nimeni nu L-a văzut vreodată pe Dumnezeu. Singurul născut, El însuși Dumnezeu, Cel Care este în sânul Tatălui, El L-a făcut cunoscut.“ Reiese clar de aici că Isus a arătat lumii cum este Dumnezeu. Și, la fel cum ne spune și Pavel: „a luminat și inimile noastre pentru a ne da lumina cunoașterii Slavei lui Dumnezeu.“ Nimeni nu cunoaște cine este Fiul, în afară de Tatăl, sau cine este Tatăl, în afară de Fiul și de cel căruia Fiul vrea să i-l descopere.”⁵

Dumnezeu se arată de acum lumii altfel. Înainte El o făcea prin duhuri și năluci – sacrificiul – sau prin promisiuni transmise prin buzele profeților. Acum însă, oamenii văd în asemănarea Fiului lui Dumnezeu cu Tatăl ceea ce nu au văzut niciodată: „În trecut Dumnezeu le-a vorbit strămoșilor noștri de multe ori și în multe feluri, prin profeți, însă în aceste zile de pe urmă El ne-a vorbit prin Fiul.“⁶

Deși ne confruntăm cu o realitate nouă, aceasta are izul unei asemănări mai vechi. Expresia „după chipul lui Dumnezeu“ ne anunță despre asemănare. Știm despre doi bărbați, Adam și Isus, fiecare dintre ei creați după chipul și asemănarea lui Dumnezeu. Primul dintre ei pornește de la o stare eminentemente pură și alege să urmeze calea dictată de propria-i conștiință, care-l va conduce la moarte în final. Cel de-al doilea se naște sub greutatea păcatelor moștenite ale omenirii și alege să pășească pe calea Domnului, a Tatălui Său. Adam a atins condiția divină care nu îi aparținea, pe când Isus a refuzat condiția de egalitate cu Dumnezeu, care era deja pe jumătate dobândită: „El măcar că avea natura lui Dumnezeu, n-a considerat că a fi una cu Dumnezeu este un lucru de apucat, ci S-a dezbrăcat de Sine, luând natura unui rob și devenind asemenea oamenilor. La înfățișare a fost găsit ca om.“⁷

Drept urmare a stării sale de puritate, Isus l-a reprezentat perfect pe Dumnezeu, arătându-le oamenilor dreptatea, mila și iubirea Lui. „Fiindcă atât de

---

⁴ Geneza 1.27; Evrei 1.3; Filipeni 2.6; Coloseni 1.15

⁵ Ioan 14.9; 1.18; 2 Corinteni 4.6, Luca 10.22

⁶ Evrei 1.1

⁷ Filipeni 2.6-7

mult a iubit Dumnezeu lumea, încât L-a dat pe singurul Lui Fiu, pentru ca oricine crede în El să nu piară, ci să aibă viață veșnică.” Dumnezeu și-a arătat dragostea în cel mai mare grad posibil, oferind oamenilor pe Cel ce Îi stătea aproape: „Însă Dumnezeu și-a dovedit dragostea față de noi prin faptul că, în timp ce noi eram păcătoși, Cristos a murit pentru noi.”⁸

Dumnezeu a acceptat prin Isus împăcarea cu lumea. Cu toate acestea, Fiul lui Dumnezeu a venit pe pământ ca Fiu al omului. De aceea, putem spune că dacă Isus a fost oglindirea perfectă a Tatălui, aceasta s-a întâmplat pentru că El a trăit fără de păcat și ca om. În această discuție nu este loc pentru nici o doctrină ce Îl prezintă pe Isus ca având condiția de om, în întregime. El a fost Fiul lui Dumnezeu, bine crescut și educat de Tatăl Său, astfel încât îl surprindem întrebându-i pe Maria și Iosif: „De ce M-ați căutat? Nu știați că trebuie să fiu în casa Tatălui Meu?”. El a învățat cu sârg în școala sfântă, pentru a putea răspunde întrebării dușmanilor Săi: „De unde are Acest Om înțelepciunea aceasta”, cu cuvinte folosite în multiple situații: „Eu spun ceea ce am văzut la Tatăl.”⁹

În pofida tuturor discutate, El a fost Om și ca Om îl vom privi în cele ce urmează.

---

⁸ Ioan 3.16, Romani 5.8

⁹ 2 Corinteni 5.19; Luca 2.49; Matei 15.53-58; Ioan 8.28, 38

7. Ispitele lui Isus

Orice ar însemna nașterea lui Isus din Fecioară, El va poseda pe tot parcursul vieții calitățile unei ființe umane. Numele prin care El S-a prezentat, „Fiul omului“, împreună cu orice alt episod al vieții Sale traduc sentimentul de apartenență al lui Isus la condiția lui de om. După cum am văzut anterior, Isus deținea cunoștințe și o înțelepciune superioare celorlalți oameni, spre deosebire de care El fusese binecuvântat cu învățături din partea unui Tată Ceresc și putere nelimitată de la Duhul Sfânt pentru întreaga Sa viață. Oricare ar fi fost situația în care se afla, Isus găsea mereu atât puterea cât și cunoștințele necesare pentru a o depăși cu succes. Întrebarea este însă căror scopuri rezerva Isus puterea și cunoașterea Sale.

Epistola către Evrei îl descrie ca fiind „Unul Care a fost ispitit în toate felurile, ca și noi, dar fără să păcătuiască.“ Desigur că această expresie are valoare doar dacă tentațiile despre care vorbim au fost reale, adică dacă ele conțineau în sine posibilitatea căderii în păcat, care putea fi înlăturată prin luptă. Această luptă împotriva păcatului, pe care Isus a purtat-o cu tentațiile, nu a fost una superficială sau facilă în vreun fel, o luptă în care dușmanul se vede lipsit de șanse chiar de la început, ci această luptă a fost un conflict în toată puterea cuvântului, care s-a finalizat prin înfrângerea Păcatului pe teritoriu propriu – trupul Omului.¹

Prima dintre tentații s-a arătat la vârsta de treizeci de ani (conform relatărilor), atunci când Isus era pe punctul de a se arăta oamenilor. Isus a plecat spre a fi botezat de vărul Lui, Ioan botezătorul, la râul unde se adunau oameni în același scop. Mesajul lui Ioan le vorbea oamenilor despre grija lui față de păcatele celor ce îl ascultau. De aceea el spunea următoarele în momentul botezului: „Pocăiți-vă pentru că Împărăția Domnului este aproape.“ El anunța de fapt sosire iminentă a lui Mesia, folosindu-se de cuvinte din Vechiul Testament: „Un glas strigă în pustie: Pregătiți calea Domnului, neteziți în deșert un drum pentru Dumnezeu nostru.“ Dacă alegem să citim până la capăt acest pasaj al Vechiului Testament, vom descoperi mesajul transmis

---

¹ Evrei 4.15 și 2.12-14

celor ce au urechi să audă: „Orice făptură este ca iarna și toată gloria ei este ca floarea de pe câmp! Iarba se usucă iar floarea cade când suflarea Domnului vine peste ea! Într-adevăr ca iarba este poporul! Iarba se usucă, iar floarea cade, însă cuvântul Domnului Dumnezeuului nostru rămâne pe vecie.”²

În această masă de păcătoși, Isus a venit să li se alăture în botez, adică să intre în apa Iordanului, să fie udat și curățit pentru ca mai apoi, el să iasă botezat. Ioan a recunoscut pe dată curățenia lui Isus și fiind temător de ceea ce Isus îi cerea, el a răspuns încercând să evite o acțiune nedemnă pentru el: „Eu am nevoie să fiu botezat de tine și Tu vii la mine.”³

Trebuie însă să înțelegem că tocmai aceste cuvinte rostite de Ioan pot fi văzute ca o împingere către păcat. În multe instanțe ale Evangheliilor ni se arată cum Isus a luptat constant împotriva mândriei de sine. Dacă El nu S-ar fi lăsat botezat de Ioan, S-ar fi lăsat pradă păcatului mândriei ce îl tenta. Însă, fiind plin de umilință, Fiul Omului a răspuns: „Lasă să fie așa acum, căci se cuvine să împlinim tot ceea ce este drept.” Desigur, nu putem trece de acest subiect înainte de a-i auzi ecurile. Astfel, concluzionăm că Isus cheamă toți oamenii să facă ceea ce El Însuși, în toată puritatea Sa face. Utilizarea verbului la plural (împlinim) nu este deci una accidentală. Ceea ce Isus devine, vor deveni toți discipolii Săi.

Tentațiile din pustiu

Aceste tentații urmează imediat după primirea botezului. Pentru prima oară ne confruntăm cu subiectul *diavol*, atunci când aflăm despre Isus că mergea înfometat de patruzeci de zile prin pustietate, când tentația din partea diavolului I s-a arătat în trei ipostaze. Dacă analizăm scrierea așa cum ni se prezintă ea, au fost trei tentații: i) să transforme pietrele în pâine pentru a-și potoli foamea; ii) să se arunce de pe turnul Templului, pentru a demonstra puterea de protecție a îngerilor trimiși de Dumnezeu în salvarea Sa, dar și pentru a aduna mulțimi de oameni în admirația celor astfel mărturisite; iii) să preamărească diavolul, pentru a primi moștenirea întregului pământ ce i se întindea în fața ochilor, de pe culmile munților înalți.⁴

Trebuie acum să recunoaștem că dacă a existat sau nu o tentație care să îi insufle lui Isus aceste gânduri, îndeplinirea răului s-ar fi abătut doar asupra Lui. Dacă înaintăm în subiect, foamea face ca Isus să găsească puterea

---

² Isaia 40.3-8

³ Matei 3.14

⁴ Matei 4.1-11

necesară în El pentru a depăși această stare neplăcută. „Transformă pietrele acestea în pâine” sunt vorbele diavolului dar și gândurile oricui ar fi postit patruzeci de zile și ar fi știut posibil acest fapt. Ultimele două tentații continuă în aceeași linie. Știm bine că în pustietate nu exista nici un turn de Templu, iar astfel suntem nevoiți să concluzionăm că Isus ori a părăsit sălbăticia pentru această tentație, îndreptându-se spre Ierusalim, fapt nedovedit în consemnări; ori că gândul acesta a fost doar în mintea lui Isus: „De ce să nu mă arunc de pe turnul templului, doar am puterea să o fac.”

Așadar, când discutăm despre această ultimă tentație, nu mai este vorba de simple ipoteze. Nu există nici un munte înalt în Iudeea sau altundeva în zonă, care să permită o perspectivă panoramică asupra lumii; și nu există nici diavol ispitor. Toate aceste imagini s-au derulat în mintea lui Isus, și doar El prin puterea Sa cea mare ar fi putut trece peste ele. Știm cu certitudine că Isus ar fi putut chema douăsprezece legiuni de îngeri alături de El, într-o ocazie ulterioară, și nu există niciun dubiu că El, atât de puternic în dreptate ar fi putut fi la fel de puternic și în păcat.⁵

Astfel, ispita se naște în mintea omului. Isus a rezistat tentației pentru că mintea Sa era în continuă legătură cu Dumnezeu. Puterea nu i-a fost dată lui Isus pentru ca El să își poată potoli poftele umane – de foame, putere sau supremație. Omul nu trăiește pe acest pământ doar pentru a mânca, demonstra abilități și aduna posesiuni. „Omul nu trăiește doar cu pâine ci cu orice cuvânt care iese din gura Domnului.”; „să nu-L ispitiți pe Domnul Dumnezeuul vostru, așa cum L-ați ispitit la Masă.”; „Să te temi de Domnul Dumnezeuul tău, numai Lui să-i slujești și în numele Lui să juri.” Iată care au fost cele trei răspunsuri ale lui Isus în fața celor trei ispite, cuvinte întretesute în Scriptura pe care Isus o respecta atât de mult. Iată așadar că aceste cuvinte ne învață să fim responsabili precum aceia care caută bunăstarea în voința Creatorului, știind că aceasta se regăsesc toate în Cuvânt.⁶

Comparația pe care am făcut-o deja, între primul Adam și ultimul, se încheie în acest punct, deoarece Adam ar fi preschimbat pietrele în pâine; el ar fi ales gloria și puterea, dacă ispita nu i-ar fi șoptit „veți fi ca Dumnezeu, știind binele și răul.” Isus însă a reușit să înfrâneze acest instinct și astfel a făcut omul victorios de partea lui Dumnezeu prin abținerea.

---

⁵ Matei 26.53

⁶ Deuteronom 8.3; 6.13, 16

Tentațiile preoției

Putem ușor înțelege din relațiile cu oamenii, că nu lipsa de putere L-a făcut pe Isus să se abțină în fața ispitelor. El nu a transformat pietrele deșertului în pâine pentru a-Și potoli foamea, însă a transformat câteva pâini în mâncare suficientă pentru a hrăni un grup de mii de oameni înfometați. El nu s-a aruncat de pe Templu, însă Și-a abătut puterea de vindecare asupra suferinșilor, care s-au vindecat pe dată. El nu a revendicat Împărăția la momentul nepotrivit, prin etalarea puterii divine, însă El a ales să facă ce era cel mai important la acel moment, înviind din morți pe unul dintre discipolii Săi.⁷

Ispitele iau naștere din modul de viață. Odată ce Isus a învins tentația de a-Și etala puterile, pentru a-Și potoli foamea, El își poate continua liniștit drumul: „Vulpile au vizuini și păsările cerului au cuiburi, dar Fiul Omului nu are unde Să-și odihnească capul“, și reafirmă cu tărie mâncarea spirituală, în discursul său către discipoli: „Eu am de mâncat o mâncare despre care voi nu știți – Mâncarea Mea este să fac voia Celui Ce M-a trimis și să împlinesc lucrarea Lui“; sau către evrei: „Lucrați nu pentru mâncarea care se strică, ci pentru mâncarea care rămâne pentru viața veșnică și pe care v-o va da Fiul Omului“. Vedem din acestea cum Isus Își sprijină învățăturile pe propriu Său exemplu.⁸

Și fiindcă El a rezistat tentației de a se arunca de pe Templu, ne putem imagina că nu i-a fost deloc greu să se lase condus de mulțimile agitate ale Nazaretului pe vârful dealului pe care aceștia își construiseră cetatea, pentru a se strecura neobservat și a se retrage, în loc de a obține de îndată admirație și glorie între oameni.

Și pentru că El a renunțat pentru totdeauna la tentația puterii, îi poate acum auzi reproșurile lui Petru în timpul învățăturilor, răspunzându-i: „Înapoia Mea Satan! Tu ești o piatră de poticnire pentru Mine, căci Tu nu te gândești la lucrurile lui Dumnezeu, ci la lucrurile oamenilor.“ Iar atunci când discipolii îl imploră să se răzbune împotriva samaritenilor neospitalieri, El îi poate mostra pe un ton părintesc: „Nu știți de ce duh sunteți în-suflețiți! Căci Fiul Omului nu a venit să piardă sufletele oamenilor, ci să le mântuiască.“⁹ Deși în timpul vieții sale, Isus a profitat de puterile sale pentru

---

⁷ Ioan 11

⁸ Matei 8.20; Ioan 4.34; 6.27

⁹ Luca 9.56

a potoli foamea sau grija confrăților săi oameni, din nou, atunci când i se solicită poziția de conducător, El refuză și se retrage din fața oamenilor.

Împlinirea voinței lui Dumnezeu

Se spune despre Isus că nu a păcătuit, nici cu fapta și nici cu vorba. Cu toate acestea, greșim să credem că Isus a ascultat și respectat orbește toate legile ce i s-au pus în față. După cum am observat deja, Dumnezeu a stabilit un traseu pentru Isus, care avea la bază împlinirea voinței divine într-un mod constructiv. Afirmatia „Eu fac întotdeauna ceea ce Îi este plăcut” a fost motivația lui Isus chiar de la început și „De aceea mă iubeste Tatăl, pentru că Îi păstrez poruncile.”¹⁰

Deși El nu a greșit cu nimic, modestia îl face să nu pretindă a fi virtuos. Atunci când un tânăr a venit la el și i-a spus: „Bunule învățător, ce să fac să am viață veșnică”, El a răspuns repede: „De ce mă numești bun? Cel ce este bun este unul singur – Dumnezeu!”. Pentru Isus, cucernicia nu era o calitate deținută ci una câștigată. Cei mai credincioși dintre discipoli pot astfel spune la sfârșit: „Suntem niște sclavi nevrednici de laudă; am făcut ceea ce eram datori să facem.” Pentru Isus perfecțiunea era un scop de atins „a treia zi voi termina”. Epistola către evrei, care insistă asupra stării de cucernicie a lui Isus pe perioada ispitirii în pustiu, nu folosește cuvântul „desăvârșit” – cu sensul de fără pată – decât la sfârșitul tuturor evenimentelor: „fiind făcut desăvârșit, a devenit sursa unei mântuiri veșnice pentru toți cei care ascultă de El.”¹¹

Isus a preamărit autoritatea lui Dumnezeu și le-a cerut și oamenilor aceiași lucru, fără falsă modestie: „Vă spun că veți muri în păcatele voastre. Căci dacă nu credeți că Eu sunt, veți muri în păcatele voastre.” În schimb, Isus nu s-a afirmat niciodată ca deținător al puterii: „Luați jugul Meu asupra voastră și învățați de la Mine, pentru că Eu sunt blând și cu inima smerită.”¹²

Isus a fost slujitorul Tatălui Său și Lui I-a închinat toată slava și lucrările pe pământ. El a făcut acestea atât în timpul vieții cât și la moarte. Moartea lui Isus marchează punctul culminant al vieții Sale și punctul de răscruce în planul de mântuire al lui Dumnezeu.

---

¹⁰ Ioan 8.28; 10.17

¹¹ Matei 19.17; Luca 17.7-10; 13.32; Evrei 2.10; 5.9

¹² Ioan 8.24; Matei 11.29

8. Moartea lui Isus Cristos

La intrarea glorioasă în Ierusalim, sub aclamarea plină de admirație a maselor și sub privirile îngrijorate ale conducătorilor, Isus este proclamat Fiul mult așteptat al lui David, Regele promis al Israelului.¹ Însă apoi, El se va purta foarte diferit de orice așteptare a oamenilor din partea Lui. Isus i-a chemat pe discipolii Săi pe muntele măslinilor, unde le-a ținut predici despre pustiirea ce avea să se abată asupra „Cetății Regelui“ și despre rătăcirea tuturor locuitorilor de aici. În timp ce Isus petrecea zilele ultimei săptămâni din viață predicând și învățând despre Cuvântul lui Dumnezeu, oficialitățile pregăteau deja acțiuni ostile împotriva Lui, despre al căror deznodământ știm bine.

Și fiindcă ziua sacrificării se apropia, Isus le-a cerut discipolilor să pregătească o ultimă cină în ajunul zilei de Paști. În timp ce toți erau așezați la masă, Isus ia o bucată de pâine pe care o binecuvântează și o frânge, înmânându-le discipolilor câte o bucată și zicând: „Luați și mâncați; Acesta este trupul meu.“ La sfârșit, El ia o cupă cu vin, mulțumește lui Dumnezeu pentru ea și le dă discipolilor să bea, zicând: „Acesta este sângele Meu, sângele legământului.“²

După toate aceste evenimente, discipolii sunt conduși spre Grădina Ghetisimani, la baza Muntelui Măslinilor; Isus îi lasă pe toți în siguranță, după care se retrage, iar departe fiind de ceilalți discipoli, cade cu fața la pământ și se roagă: „Abba, tată, la Tine toate lucrurile sunt posibile! Îndepărtează de la Mine paharul acesta! Totuși nu cum vreau Eu ci cum vrei Tu.“³

Întărit de un înger trimis la El, Isus își trezește discipolii adormiți și pornesc împreună la întâlnirea cu trădătorul Iuda, care aducea cu sine un grup de oameni din seveciul marilor preoți. Isus îl mustră în rânduri repetate pe Petru pentru faptul că face uz de violență, la fel cum critică și vărsarea de sânge în numele Său (așa cum va face și ulterior în fața lui Pilat), după

---

¹ Marcu 11.8-11

² Marcu 14.22-25

³ Marcu 14.36

care este condus spre procesul de judecată, ținut în fața Curții evreiești (Sinedriului).⁴

Datorită vieții Sale trăite în afara păcatului, mulți martori falși s-au ridicat împotriva Lui, și astfel, în final, El este condamnat la moarte pentru blasfemie, atunci când îi răspunde marelui preot: „Eu sunt Cristosul, Fiul Celui Binecuvântat.” Trebuie însă spus că această acuzație nu era suficientă pentru obținerea pedepsei cu moartea din partea romanilor (care dețineau la vremea respectivă puterea de decizie), iar astfel Pilat, a cărui dorință aparentă de a urma voința preoților a fost șubrezită de înfricoșătorul vis al soției sale, se teme să îl condamne pe Isus de trădare; pentru a ajunge la sentința cu moartea, Isus trebuia să se găsească vinovat de rebeliune împotriva lui Cezar însuși.⁵ După ce Isus suferă chinurile și rușinea biciuirii și batjocoririi regale, El este condus spre dealul Golgota, unde urmează să fie răstignit.

Aici, așezat între doi răufăcători, Isus este ucis. În tot acest timp, nici un cuvânt de durere sau tânguire nu Îi părăsesc buzele. Toți aceia care îl numesc batjocoritor, primesc binecuvântarea Lui, pentru iertare veșnică, pentru că „nu știu ce fac.” Isus își ține capul ridicat în toate clipele de suferință și refuză orice calmare a durerilor resimțite. Doar atunci când gâtul îi este atât de uscat, încât nici nu poate vorbi, El spune „Mi-e sete”, pentru ca la umezirea buzelor cu oțet să geamă cu o voce prelungă: „S-a sfârșit”, și să își dea sufletul, plecând capul fără suflare pentru prima oară.

Soldații vin spre a rupe picioarele celor răstigniți, însă văzându-L pe Isus deja mort, Îl lasă, deși unul dintre soldați Îi împunge coastele lui Isus cu o suliță. Doi discipoli credincioși, însă întârziați, se roagă pentru a primi trupul neînsuflețit al lui Isus, pe care îl iau și îl depun într-un mormânt dintr-o grădină apropiată. După prima îmbălsămare, tradițională în ceremoniile de înmormântare evreiești, o stâncă este folosită pentru a acoperi intrarea în peștera în care Isus se găsea. Preoți precauți, blochează intrarea iar soldați de pază sunt numiți pentru a supraveghea zona. Astfel, acest episod se sfârșește.⁶

Semnificația crucii

De ce s-au întâmplat toate aceste lucruri? Teama Imperiului Roman a fost nefondată, căci Isus nu era o amenințare pentru nici un conducător, titlul de

⁴ Luca 22.43; Matei 26.52; Ioan 18.36

⁵ Luca 23.11; Matei 27.27-31

⁶ Ioan 19.28+30, vv31-42; Matei 27.62-66

Rege al evreilor referindu-se la un cu totul alt fel de domnie (la fel cum am arătat și în capitolele anterioare, deși înscrisul de pe cruce „Isus din Nazaret, Regele iudeilor” grăia adevărul. El nu a constituit o amenințare pentru Cezar. Acțiunile și învățăturile lui Isus pot fi considerate ca defăimare sau răzvrătire la adresa Imperiului Roman doar prin manipularea și sabotarea intenționate ale textului. Lupta discipolilor Săi nu avea să fie una cu arme de oțel, iar curajul lor în tot acest conflict însemna a fi gata să moară ci nu săucidă. El reprezenta însă un pericol pentru marii preoți ai timpurilor respective. Atunci când conducătorii au venit la El, la începutul vieții Sale de adult, zicându-i următoarele: „Rabi, știm că ești un învățător Care a venit de la Dumnezeu, căci nimeni nu poate face aceste semne pe care le faci Tu, dacă nu este Dumnezeu cu El”, Isus a refuzat privilegiul ce Îi era oferit, cerându-le preoților să nu Îl privească ca pe un om sfânt „Adevărat îți spun că dacă cineva nu este născut din apă și din Duh, nu poate să intre în Împărăția lui Dumnezeu!”⁷

Isus a lovit crunt în mândria evreilor. Fariseii se încredeau în bogățiile și în dreptatea lor, însă Isus nu avea să le împărtășească niciodată ipocrizia. „Nu cei sănătoși au nevoie de doctor, ci ce bolnavi. Eu n-am venit să-i chem la pocăință pe cei dreپți, ci pe cei păcătoși.” Prin toate lucrările și predicile Sale, Isus a subminat autoritatea preoților iudei și le-a denunțat falsitatea. Nu există în toată istoria un discurs care să poată fi comparat cu brutala defăimare pe care a adus-o Isus fățarnicilor preoți și conducători iudei. Întreaga falsă orânduire socială pe care ei au instituit-o a fost nimicită, iar ei, preoții au primit titlul de îndrumători orbiți, nebuni și prefăcuți, slujitori nedemni ai bunăvoinței divine.⁸

Acestea toate era fapte ce nu puteau fi acceptate, aceia care la început Îi recunoscuseră autoritatea, s-au răzgândit în curând: „A crezut în el vreunul dintre conducători sau dintre farisei?” Astfel, ei au început să comploteze împotriva Lui, să Îi submineze poziția prin aluzii calomnioase la nașterea Sa sau lipsa sa de educație; iar la final ei au cedat în favoarea argumentelor prezentate de preotul cel înalt, Caiafa, și I-au luat viața.⁹

Iată așadar cum se explică moartea lui Isus, însă nu și de ce El a murit.

Trebuie cunoscut faptul că Isus a murit cu un scop. „Nimeni nu ia viața Mea de la Mine ci o dau Eu de la Mine.” El ar fi putut să se scape de moarte,

---

⁷ Ioan 3.3-5

⁸ Luca 5.31; Matei 23; Luca 14.37

⁹ Ioan 7.47; 8.41; 11.47-53

așa cum a făcut-o și la marginea dealului Nazaretului, așa cum a făcut în nenumăratele clipe când nu era încă momentul potrivit pentru El. Conducătorii trebuie să se fi simțit frustrați de imposibilitatea lor de a-L captura. Atunci când ei L-au urmărit în Nazaret, El nu mai era acolo, când au trimis gărzile să îl aresteze, aceștia s-au întors cu mâna goală, spunând: „Niciodată n-a vorbit cineva astfel.”¹⁰

Cu toate acestea, El nu a făcut nimic pentru a se salva. I-a muștrătat pe aceia care l-ar fi apărat, a permis să fie arestat și judecat ilegal, într-un tribunal ad-hoc la miez de noapte, unde a fost condamnat prin metode mincinoase, alegând să nu apeleze la nici o Lege care L-ar fi putut proteja. Desigur, El știa de mult că așa va muri: „Eu îmi dau viața pentru oi.”; „Fiul Omului a venit Să-și dea viața ca răscumpărare pentru mulți.”; „Am botez cu care trebuie să fiu botezat și cât de apăsător sunt până este îndeplinit!”; „și ce-ar trebui să spun? Tată salvează-Mă din ceasul acesta! Dar tocmai de aceea am venit până în ceasul acesta.” Aceste pasaje, împreună cu altele dovedesc că Isus era decis să moară și considera acest fapt ca fiind esențial pentru Scopul lui Dumnezeu cu El.

Simbolul Crucii se află în centrul creștinismului. „Pentru că am hotărât să nu știu nimic între voi decât pe Isus Cristos și pe El răstignit”; „Căci mesajul Crucii este o nebunie pentru cei ce pier, însă pentru noi, cei care suntem mântuiți, este puterea lui Dumnezeu.” Iată cum vede Pavel aceste lucruri, în cazul în care spațiul dedicat în Evangheliile acestor evenimente nu ne-au convins despre adevărul lucrurilor. Crucea lui Isus are semnificație și pentru problema păcatului „El a purtat păcatele noastre în trupul Lui, pe lemn, pentru ca, murind față de păcate, să trăim pentru dreptate; prin rănilor Lui ați fost vindecați.”; „Acest cuvânt este demn de încredere și pe deplin vrednic să fie primit: Cristos Isus a venit în lume ca să-i mântuiască pe cei păcătoși, printre care cel dintâi sunt eu.” Aceste exemple pot continua la nesfârșit. Isus Însuși ne spune: „Acesta este sângele Meu, sângele legământului, care este vărsat pentru mulți, spre iertarea păcatelor”, în timp ce Ioan îi face următoarea descriere: „Iată Mielul lui Dumnezeu, Care îndepărtează păcatul lumii.”¹¹

Am arătat deja că sacrificarea animalelor indica moartea lui Cristos, și iată deci că acesta este adevărul. Se spune că sângele lui Cristos este menit acelor care cred în El cu adevărat, îndeplinind același scop ca și sângele animalului

¹⁰ Ioan 10.18, Luca 4.29-30; Ioan 7.46; 18-6

¹¹ 1 Corinteni 1.16, 2.2; 1 Petru 2.24; 1 Timotei 1.15; Matei 26.28; Ioan 1.29

sacrificat. În analiza noastră asupra sacrificiului, am aflat că sacrificarea de sânge demonstra că viața aceluia ce aduce ofranda îi este dedicată lui Dumnezeu; în al doilea rând că se lasă de bună voie ghidat de voința lui Dumnezeu; și în al treilea rând că acest sacrificiu ne îndreaptă atenția către acel moment când Dumnezeu va împlini toate cele făgăduite. Însă iată că tot nu am găsit explicația pentru simbolistica crucii, tocmai de acest aspect urmând să ne ocupăm în continuare.

Vom ilustra exemplele noastre demonstrative cu trei pasaje. (i) Iată plângerile lui Isus către Tatăl Său, în Grădina Ghetsimani „Totuși facă-se nu voia Mea, ci voia Ta.” Desigur că ne-am mai întâlnit cu aceste cuvinte. Iată cuvintele adresate de către apostolul Pavel referitor la lucrările lui Isus, și acestea cunoscute nouă deja: „El, măcar că avea natura lui Dumnezeu, n-a considerat că a fi una cu Dumnezeu este un lucru de apucat, ci S-a dezbrăcat de Sine, luând natura unui rob și devenind asemenea oamenilor. La înfățișare a fost găsit ca om; S-a smerit și a devenit ascultător până la moarte și încă moarte pe cruce.” (iii) Deși aceste cuvinte vin direct din buzele lui Isus, nu le-am discutat încă: El le-a spus discipolilor săi că urma să meargă la Ierusalim, unde avea să fie trădat și răstignit, opunându-se obiecțiilor lui Petru. În acest context, El adaugă: „Dacă vrea cineva să vină după Mine, să se lepede de sine, să-și ia crucea și să mă urmeze!”¹²

Punctul (i) ne poartă și mai departe către cele pe care le-am descoperit în capitolele anterioare despre lucrarea lui Isus. L-am găsit preocupat de împlinirea voinței lui Dumnezeu și neinteresat de asumarea condiției de „bun” pentru Sine. Am convenit deja că trupul nostru este casa slăbiciunilor noastre și a îndărătniciei, în timp ce L-am văzut pe Isus angajat într-o luptă pentru împlinirea voinței lui Dumnezeu, fapt ce a necesitat umilință și disciplină continuă a stării de om, pe care a împărțit-o cu noi. „Chiar dacă era Fiu, a învățat să asculte prin cele ce a suferit.” Isus avea natură umană iar apostolul Pavel găsește potrivit să Îl descrie precum cel trimis: „în forma firii păcătoase”. Atât timp cât carnea nu e murdărită de păcat, posibilitatea de a păcătui persistă și ea, împreună cu tentațiile. Astfel, trupul lui Isus devenea casa unui potențial păcat iar păstrarea acestuia nu ar fi însemnat decât mândrie. Punctul culminant al unei vieți în timpul căreia s-a respectat voia lui Dumnezeu a fost refuzul a ceea ce încă din vremuri străvechi reprezentase rebeliune împotriva lui Dumnezeu.¹³

---

¹² Luca 22.24; Filipeni 2.6-8; Matei 16.24

¹³ Evrei 5.8; Romani 8.3

Iată deci ce a făcut Isus atunci când s-a lăsat răstignit. La fel cum demonstrează și ultima referință moartea înseamnă condamnarea păcatului pe teritoriul său – trupul. Nu există nimic frumos la crucea pe care a murit mântuitorul, deși scopul ei este de a ne face pe noi oamenii, să ne lepădăm de toată mândria falsă. Și astfel, oricine era răstignit pe cruce devenea motiv de umilință și derâdere: „El a crescut înaintea Lui ca un lăstar, ca unul ieșit dintr-un pământ uscat; nu avea nici frumusețe, nici strălucire care să ne atragă, nu era nimic în înfățișarea Lui care să ne placă. Disprețuit și părăsit de oameni, Om al durerii și obișnuit cu suferința, era atât de disprețuit, încât își întorceau fața de la El, iar noi nu L-am luat în seamă.”¹⁴ Isus a reușit prin fapta Sa să șteargă păcatul lui Adam: El a dat ascultare până la moarte și S-a încredințat Celui Ce judecă drept.¹⁵

(ii) iată deci care este marea diferență între Adam și Isus. Adam a întrezărit divinitatea, însă lăsându-se pradă mândriei, el a devenit autor al păcatului și o pradă morții. Isus nu a avut acces la starea divină, însă a ales să se golească de orice formă de desfrâu al trupului și umplut de iubire și umilință, El a ucis mândria.

(iii) Acest pasaj prezintă imaginea sumbră a unei procesiuni. Isus își duce crucea până în vârful Golgotei unde urmează să fie ținut, iar corpul său lăsat pradă umilinței. Isus, conducător al procesiunii, este urmat de discipolii săi, care cară și ei cruci, pentru a transmite simbolic alăturarea lor la chinurile Mântuitorului. Atunci când Isus (așa cum aflăm de la Pavel) s-a golit de tot păcatul și discipolii săi și-au renegat trupul, este vorba de o negare ce nu înseamnă o simplă privare de posesiuni ci refuzul pentru sine, o consemnare la rușine și umilință.

Toate acestea nu sunt roade ale imaginației ci înțelegerea simbolului Crucii și a răstignirii. Iată pasajul din Pavel din care putem și noi înțelege mai multe despre răstignirea pe cruce: „Cei ce sunt ai lui Cristos Isus și-au răstignit firea cu poftetele și dorințele ei” și despre el însuși: „Am fost răstignit împreună cu Cristos.”¹⁶

Iată deci pe scurt care este semnificației Crucii, însă când vom ajunge la semnificația botezului, detaliile vor deveni și mai numeroase. Pentru moment, cele învățate până în acest moment sunt suficiente. Crucea ne învață cine suntem și ce merităm; ea ne arată ce fel de perspectivă trebuie să avem

¹⁴ Isaia 53.2-3

¹⁵ 1 Petru 2.23

¹⁶ Galateni 5.24; 2.20

și în ce fel Dumnezeu așteaptă, de la cei pe care îi va primi alături de El, umilință și negare de sine; Învierea lui Isus ne va indica în ce fel oamenii demni de bunătatea lui Dumnezeu I se vor alătura.

Crucea și natura lui Dumnezeu

Secțiunea acestei cărți dedicată Nașterii din Fecioară ne-a arătat cât de mult a fost Dumnezeu prezent în Cristos. Faptul că Isus a fost gata să își sacrifice corpul ni-L dezvăluie pe Tată în interiorul Fiului, care a renunțat La mândria proprie oamenilor, pentru a servi voința divină. Ne-am înșela să credem că scopul morții lui Isus a fost înlăturarea omului pentru întrezărirea lui Dumnezeu. Omul care a murit era Fiul lui Dumnezeu; și deși este peste puterea de înțelegere a omului a se compara iubirea de Dumnezeu cu iubirea unei ființe umane, scopul relației Tată – Fiu din cazul lui Isus are intenția de a ne reaminti de tăria relațiilor dintre tată și fiu pe care le cunoaștem aici, în lumea materială. Nu ne putem închipui dovadă de iubire mai mare decât aceea a unui tată ce își sacrifică propriul fiu pentru binele celorlalți.

Iar cum în cazul nostru moartea Tatălui nu poate fi concepută, expresia cea mai puternică de iubire a Tatălui ceresc pentru ființele sale este sacrificarea Fiului. Astfel moartea lui Isus ne-a demonstrat dragostea lui Dumnezeu mai mult decât oricare alt eveniment: „Însă Dumnezeu și-a dovedit dragostea față de noi prin faptul că, în timp ce noi eram păcătoși, Cristos a murit pentru noi.”¹⁷

Este de asemenea evident că Dumnezeu nu este bucuros că Isus ia asupra sa toată vina lui Adam și deși acesta ar fi un deznodământ final și așteptat de toți, Dumnezeu Își arată bunăvoința de a fi „drept și să îl îndreptățească totodată pe cel ce are credință în Isus.” Condiția, fără de care Dumnezeu nu ar fi drept, pentru iertarea noastră, este supunerea absolută în fața voinței Sale. Isus, încarnarea acestei supuneri, a făcut voia Tatălui prin aceea că nu a susținut nimic în favoarea Sa, nu a găsit motiv de mândrie în faptele Lui de bine ci Și-a încredințat viața și moartea în mâinile Tatălui. Dumnezeu pare să ne spună următoarele lucruri prin sacrificarea fiului său Isus și prin ceea ce Acesta a realizat printre oameni, în viața sa de muritor: „Mărturisește că acesta ți-e sfârșitul. Nu cere nimic pentru tine. Leapădă-te de mândrie și revoltă și vino la Mine să iei ceea ce îți pot da, iar Eu te voi primi cu milă și iertare.”

---

¹⁷ Romani 5.8

Crucea și sacrificiul

Cum am mai discutat și în capitolele anterioare, Leviticul 16 descrie ziua Mântuirii iar două capitole din Epistola către Evrei sunt dedicate explicării semnificației acestei zile.¹⁸ În timpul acestui ritual, preotul îmbrăcat complet în alb trebuia să răscumpere păcatele sale și ale familiei sale și să aducă de unul singur sângele unui taur în cel mai sfânt loc. Acest loc era separat de restul lăcașului de cult printr-o perdea și doar preotul cel mare avea voie să pășească dincolo de acest vâl și doar o dată pe an. La terminarea ritualului de sacrificare, marele preot trebuia să iasă din altar pentru ca îmbrăcat în straiele lui preoțești să elibereze țapul ispășitor în sălbăticie, împreună cu toate păcatele mărturisite.

Epistola către Evrei ne spune că acest ritual trebuie comparat cu scopul pentru care Isus a murit. Diferența principală este aceea că acest ritual trebuia realizat de către marii preoți în fiecare an, nefiind suficientă sacrificarea unui singura tăuraș sau țap. Asemănarea constă în aceea că Isus prin moartea sa a dus la împlinirea aceluiași scop ca și sacrificiul animal. Isus a fost și el om, a purtat straie albe și a intrat cu propriul său sânge în cel mai sfânt loc, în prezența lui Dumnezeu.

O altă diferență este dată de faptul că înainte de venirea lui Isus, altarul, sau al doilea cort, cum mai era el denumit, „nu era deschisă calea către Locul Preasfânt,” iar marele preot care intra după perdeaua de separare era nevăzut ochilor până ce apărea din nou; în timp ce Isus, care s-a oferit pe Sine fără pată, a trecut de vâl și s-a dus spre Dumnezeu; iar astfel Tabernacolul și-a pierdut valoarea în curând. Din acest moment, vâlul pământesc nu a mai existat și de aceea este important că Evangheliile ne spun la moartea lui Isus: „Și iată că draperia Templului a fost despiciată în două, de sus până jos.” Trebuie notat faptul că un om ar fi putut sfâșia vâlul, însă Dumnezeu a fost acela care a făcut-o.¹⁹

Atunci când Isus, a cărui moarte a fost sfârșită de sacrificiul divin, s-a alăturat Tatălui, calea spre Dumnezeu s-a deschis pentru toți aceia ce aveau să vină la El. „Eu sunt calea, adevărul și viața. Nimeni nu vine la Tatăl decât prin Mine.” Trecând astfel la preoția fără de moarte, Isus devine intermediar pentru toți aceia ce Îl caută pe Dumnezeu. Tatăl nu va mai fi separat de păcătoșii de altă dată: „dacă mă iubește cineva, va păzi Cuvântul Meu; Și Tatăl

---

¹⁸ Evrei 9 și 10

¹⁹ Matei 27.51; Evrei 10.19

meu îl va iubi, iar noi vom veni la el și vom locui împreună cu el.”²⁰

„În casa tatălui meu sunt multe locuințe“

Făgăduințele făcute de Isus discipolilor Săi sunt adeseori asociate cu moartea sa. De aceea va trebui să le analizăm cu mai multă atenție decât de obicei. Deși cei care jelesc moarte unui apropiat sunt de multe ori încurajați de ideea că Isus a promis rai sufletelor moarte, este evident că un altul este sensul ascuns al cuvintelor. Aici este vorba de plecarea iminentă a lui Isus de lângă discipolii Săi, scurta lor despărțire și reîntâlnirea, proces ce ia forma unui dialog natural între Isus și patru dintre discipolii Săi:

Isus: Mai sunt cu voi încă puțin timp, iar apoi plec la Cel Ce M-a trimis. Mă veți căuta dar nu Mă veți găsi, iar unde voi fi eu voi nu puteți veni (Ioan 13.33-35).

Petru: Doamne, unde te duci? (13.36).

Isus: Acum tu nu poți să Mă urmezi acolo unde Mă duc Eu, dar mai târziu vei putea (13.36).

Petru: Doamne, de ce nu pot să te urmez acum? Îmi voi da viața pentru Tine! (13.37).

Isus: *lui Petru* – Adevărat îți spun, că nu va cânta cocoșul până te vei lepăda de Mine de trei ori (13.38).

Discipolilor – Să nu vi se tulbure inima! Credeți în Dumnezeu și credeți în Mine. În casa Tatălui Meu sunt multe locuințe. Dacă n-ar fi așa, v-aș fi spus. Eu Mă duc să vă pregătesc un loc. Iar dacă mă voi duce și vă voi pregăti un loc, Mă voi întoarce și vă voi lua cu Mine, ca acolo unde sunt Eu să fiți și voi. Știți calea spre locul unde Mă duc Eu (14.1-4).

Toma: Doamne, nu știm unde te duci, cum putem să știm calea? (14.5)

Isus: Eu sunt calea, adevărul și viața. Nimeni nu vine la Tatăl decât prin Mine (14.6-7).

Filip: Doamne, arată-ni-L pe Tatăl și ne este de ajuns (14.8).

Isus: Cel ce m-a văzut pe Mine, L-a văzut pe Tatăl. Încă puțin și lumea nu Mă va mai vedea, însă voi Mă veți vedea; pentru că Eu trăiesc, și voi veți trăi (14.9-21).

Iuda: Doamne, cum se face că urmează să Te arăți nouă și nu lumii? (14.22).

---

²⁰ Ioan 14.6; 14.23

Isus: Dacă Mă iubește cineva, va păzi Cuvântul Meu; și Tatăl Meu îl va iubi, iar noi vom veni la el și vom locui împreună cu el (14.23).

Devine limpede că acest dialog se referă la înfrățirea lui Isus cu discipolii Săi. Deși loialitatea lor nu poate fi pusă sub semnul întrebării, ei erau într-un fel ca tot restul evreilor,²¹ care nu l-au înțeles adevărata lucrare, deci nici nu au crezut în El cu adevărat. Iar credința este cheia spre mântuire. La fel ca și evreii necredincioși, cărora li s-a refuzat participarea la Înălțarea plină de glorie a lui Isus, și discipolii vor fi înlăturați din fața Lui pentru un timp. Negarea repetată a lui Petru în fața adevărului rostit de Isus este dovadă de netăgăduit pentru necredința Lui.

Dacă discipolii ar fi crezut în Isus la fel cum credeau și în Dumnezeu, aceștia și-ar fi dat seama ușor că moartea Fiului pe cruce nu este decât călătoria spre tată, sau trecerea dincolo de vâl. Ei ar fi știut de îndată că atunci când Isus ar fi fost pus pe tron, la dreapta Tatălui, El s-ar fi întors după ei. Urma ca relația dintre Tată, Fiul și discipoli să fie una puternică, asemănătoare celei dintre îngeri și divinitate: „Dar cetățenia noastră este în ceruri, de unde Îl așteptăm pe Mântuitorul nostru, Domnul Isus Cristos.”²² Astfel făgăduința lui Isus nu se referă la călătoria celor morți ci la apartenența în rai a celor care cred cu adevărat. Deși va sosi acel moment când toți Îl vor putea vedea, numai cei cu adevărat frați întru Isus se vor putea apropia cu îndrăzneală de tronul harului.²³ Iată deci care este răspunsul întrebării adresate de Iuda „Doamne cum se face că urmează să te arăți nouă și nu lumii?”

---

²¹ Ioan 7.34

²² Filipeni 3.20

²³ Evrei 4.16

9. Crucea și diavolul

In Epistola către evrei ni se spune așa: „Așadar pentru că copiii sunt părtași sângelui și cărnii, El a devenit asemănător cu ei, pentru ca, prin moarte, să-l distrugă pe cel ce are puterea morții, care este diavolul, și să-i elibereze pe cei care toată viața lor erau ținuți în sclavie prin frica de moarte.”¹

Până în acest moment al discuției noastre, nu am analizat în profunzime problema diavolului, decât acolo unde am analizat ispitirea lui Isus, și avem motive să credem că acest diavol nu este o persoană în sine. Acum am aflat că moartea lui Isus a avut scopul de a-l nimici pe diavol și iată că faptul acesta ne oferă prilejul de a afla cine este acest spirit necurat despre care ne vorbește Noul Testament, parte a Scripturilor unde întâlnim pentru prima oară acest personaj.

Vechiul Testament ne prezintă șarpele care încearcă să îi ispitească pe primii noștri părinți din Grădina Raiului, însă în afară de faptul că ni se spune despre această creatură că lucra mai subtil decât orice bestie a câmpului, nu primim nici o altă informație. Acest animal este pedepsit să se târască pe pământ până la moarte iar finalul lecturii acestei relatări din Geneza ne face să credem că moartea înseamnă de fapt dispariția acestui rău.²

Devine astfel cert pentru noi că șarpele este reprezentarea răului chiar din acele timpuri. Atunci când Israelul păcătuiește în pustietate și oamenii mor mușcați de șerpi, lui Moise i se cere să ridice un șarpe de bronz pe un stâlp, pentru ca oamenii să se vindece privindu-l. Isus preia acest exemplu și îl folosește drept mărturie pentru ce avea să i se întâmple și Lui: „Și așa cum Moise a înălțat șarpele în pustie, tot așa trebuie să fie înălțat și Fiul Omului, pentru ca oricine crede în El să aibă viață veșnică.” Noi, la fel ca și locuitorii Israelului antic suntem mușcați de șerpi iar șarpele de bronz al lui Moise poate fi asemănat într-un fel cu imaginea lui Isus pe Cruce.³

---

¹ Evrei 2.14-15

² Geneza 3

³ Numeri 21.6; Ioan 3.14

Ideea aceasta este foarte importantă pentru că atunci când o analizăm în profunzimea ei, realizăm că de fapt diavolul a fost distrus atunci când Isus a fost răstignit pe cruce, adică trupul mort al Fiului era de fapt trupul mort al răului. Este acest fapt imposibil de crezut? Ar fi dacă l-am considera pe diavol un înger căzut. Însă nu este așa, deoarece percepția noastră asupra diavolului a fost prea mult influențată de poeme și literatură, căci dacă ar fi ca îngerii să cadă, atunci nu am mai avea certitudinea că nemurirea și mântuirea există într-adevăr. Dacă am alege acest drum, am putea foarte bine să ne întoarcem atenția spre nestatornicia mitologiei grecești, acolo unde nemuritorii nu fac decât ce pare just în concepția lor. Și desigur, nu este suficient să luăm drept referință pasajul scurt despre Împăratul Babilonului⁴, care apare în sânul profețiilor despre națiunile vechi, și susține că acesta se referă la un înger căzut. Desigur, aceia care insistă asupra faptului că diavolul este un înger căzut nu iau în considerare aspectul temporal. Cele relatate în Isaia 14 au avut loc în secolul șase înainte de Cristos; atunci când Isus a spus: „L-am văzut pe satan, căzând din cer ca un fulger“, el se referea la succesul discipolilor săi în vindecarea suferinșilor; iar atunci când Ioan a mărturisit viziunea unui dragon izgonit din Rai de către Mihail, el descrie imaginea unui eveniment ce nu se petrecuse încă în secolul unu după Cristos, căci în Apocalipsa stă scris: „ca să le arate robilor Lui ce trebuie să se întâmple în curând.“⁵

În plus, credința într-un astfel de diavol ar face imposibilă înțelegerea morții acestuia, la răstignirea lui Isus. Este adevărat că unii oameni au ajuns să creadă că diavolul a fost într-un fel înșelat de sufletul uman, care s-ar fi întors către el într-un altfel de context, atunci când a acceptat momeala lui Isus însuși și a aflat prea târziu, că nu poate cuceri acest teritoriu sfânt. Scripturile însă nu ne prezintă nici un detaliu de felul acesta și ar fi exagerat să asociem o astfel de înșelăciune cu dreptatea lui Dumnezeu – chiar dacă aceasta ar fi explicația potrivită pentru felul în care diavolul a murit în timpul întregului proces descris.

Adevărata semnificație a diavolului

Din fericire pentru noi, nu trebuie să ne chinuim mintea cu această problemă. Atunci când Vechiul Testament se referă la satan este evident, din motive multiple, că nu este vorba de vreun zeu al răului. Apariția diavolului din cartea lui Zaharia este una evidentă, pierdută printre multe alte viziuni,

⁴ Isaia 14.12

⁵ Luca 10.18; Apocalipsa 12.3-9; 1.1

toate menite să indice dreptatea și curățenia lui Iosua, fiul lui Iosedec; apariția printre fiii lui Dumnezeu, în prologul cărții lui Iov, este desigur un instrument epic pentru a crea atmosfera ispitelor lui Iov, asupra cărora se va concentra restul scrierii, iar lucrurile despre care aflăm din prolog că le-ar face satan, sunt atribuite de către Iov lui Dumnezeu însuși. În același fel, când aflăm că satan se ridică spre a-l ispiti pe David în timp ce relatări înrudite ni-L prezintă pe Dumnezeu ca fiind autorul tentațiilor.⁶

„Satan” este de fapt un simplu „adversar”, și în timp ce acest fapt se poate referi la un adversar al binelui (și de regulă așa se întâmplă), se poate referi și la un adversar al răului.

Situația este similară și în cazul Noului Testament. Gândul cel rău care a pătruns în mintea Mântuitorului și a fost apoi nimicit, ducând la condamnarea sa, „Pleacă satan”, în timp ce îndemnurile rele din partea lui Petru s-au lovit de aceeași critică severă „Înapoia mea satan.” Atunci când Pavel întâlnește un păcătos mare în biserica din Corint, el cere ca răufăcătorul să fie dat „pe mâna lui Satan, pentru nimicirea trupului, pentru ca duhul lui să fie mântuit în ziua Domnului.”⁷ Ceea ce Pavel vrea să spună este ca acest om să fie înlăturat din prezența lui și a confracților săi, pentru a învăța astfel din singurătate cum să își regrete păcatul. Astfel, Pavel așteaptă cu nerăbdare ca Imeneu și Alexandru să învețe „să nu mai blasfemieze”, în mâinile lui satan, acolo unde îngerul căzut al învățăturilor false este menit să le întărească purtarea vicioasă.⁸

Situația nu este foarte diferită în cazul cuvântului „diavol”, atât timp cât nu i se atribuie calități pozitive. Se vorbește despre Iuda ca despre diavol iar soțiile marilor fețe bisericești sunt avertizate de pericolul de a deveni „satan”. Mai târziu în Biblie, cuvântul „acuzator” va împlini aceeași funcție.⁹

Diavolul și păcatul

Diavolul este păcat în toate formele sale și ispită pentru păcat, oriunde ar apărea aceasta. Diavolul este adeseori personificat, deoarece păcatul se înfățișează mereu sub formă de om, însă este imposibil de atribuit acțiunile diavolului omului. Există cazuri când acesta „dă târcoale ca un leu care rage, căutând pe cineva să înghită” sau încearcă prin tentație discipoli, pe

⁶ Zaharia 3:1.3, Iov 1.6-2.8; 6.4; 7.20; 9.17, etc. 2 Samuel 24.1; 1 Cronici 21.1

⁷ Matei 4.10; 16.23; 1 Corinteni 5.5

⁸ 1 Timotei 1.20

⁹ Ioan 6.70; 1 Timotei 3.11; Tit 2.3

care apoi îi duce la întemnițare. Este evident faptul că toate aceste ispitiri se adresează celor ce sunt credincioși. Cu toate acestea, aceiași credincioși sunt îndemnați „Împotriviți-vă diavolului, și el va fugi de la voi.”¹⁰ Este clar că nu este vorba mereu de același diavol. Uneori acesta se manifestă sub forma unei autorități chinuitoare ce se opune voinței lui Dumnezeu prin aruncarea discipolilor acestuia în închisoare iar alteori el este ispita păcatului din minte, în fața căruia trebuie să rezistăm pentru a-l înlătura din viața noastră – la fel cum a făcut și Isus în pustietate.

Deoarece lumea de pe pământ nu dorește să îi dea ascultare lui Dumnezeu, lăsându-se de cele mai multe ori pradă păcatului, există de multe ori un semn de egalitate între diavol și omenire, sau relele ce caracterizează lumea sunt și ele comparate cu același diavol. Auzim astfel de „conducătorul acestei lumi”, de „duhul care lucrează acum în fiii neascultării”, de „cel rău”.¹¹

Însă adevărata natură a răului pe care Isus l-a distrus prin moartea Sa poate fi descoperită trasând o paralelă între două pasaje din epistola către Evrei:

„...Pentru ca prin moarte să îl distrugă pe cel ce are puterea morții, care este diavolul.”

„Însă El s-a arătat acum, la sfârșitul veacurilor, ca să îndepărteze păcatul prin jertfa Lui.”¹²

Căroră ar trebui să le adăugăm și următorul pasaj din Epistola lui Iacov:

„Atunci pofta concepe dând naștere la păcat, iar păcatul, o dată înfăptuit, dă naștere la moarte.”¹³

Păcatul duce la moarte și diavolul duce la moarte. Diavolul a fost zdrobit de moartea lui Isus și păcatul a fost și el distrus de moartea lui Isus. În acest caz nu putem concluziona decât că diavolul este întruparea păcatului.

Toate devin mai apoi limpezi: Isus, prin rezistența demonstrată în fața păcatului și prin renunțarea la corp pe Cruce, corpul care este sălaş pentru păcat, a nimicit pentru totdeauna puterea deținută de păcat asupra Sa. Așa cum vom vedea și mai târziu, acest fapt a făcut posibilă Învierea lui Isus din

¹⁰ 1 Petru 5.8; Iacov 4.7; Apocalipsa 2.10

¹¹ Ioan 12.31; Efeseni 2.2; 1 Ioan 2.13, etc.

¹² Evrei 2.14; 9.26

¹³ Iacov 1.15

morți spre nemurire. Ceea ce Isus a reușit în cazul său este posibil pentru toți aceia ce acceptă lucrările Sale (așa cum este parțial sugerat și în ultimul capitol și urmează să fie elaborat pe larg mai târziu), pentru că diavolul a fost ucis în principiu și nu urmează decât ca zilele sale între oameni să fie numărate. Ne vom ocupa de scopul final al păcatului, și astfel al diavolului, până ce ne vom putea apropia cu pași mai siguri de învățătura Scripturilor.

Rezultă din cele de mai sus că înțelegerea noastră a păcatului și ispitei nu este afectată negativ de eliminarea ideii de rău supranatural, ci dimpotrivă, noi nu avem decât de câștigat. Atât timp cât puteam învinovați o existență exterioară nouă pentru defectele și slăbiciunile noastre, exista posibilitatea de a empatiza cu păcatul, în loc de a-l condamna. Același era efectul și dacă puneam păcatul în seama diavolului, sau, după cum unii cărora Iacov le-a scris, în seama lui Dumnezeu: „Nimeni când este ispitit să nu spună „Sunt ispitit de Dumnezeu. Căci Dumnezeu nu poate fi ispitit de rău și El nu ispiteste pe nimeni.“ Iacov utilizează aici cuvântul „ispitit“ în sensul de „căzut în tentație“, și continuă prin a specifica că vinovați pentru căderea în ispită suntem doar noi înșine și natura noastră: „Fiecare este ispitit atunci când este atras de propria lui poftă și momit.“¹⁴

Este bina ca noi să cunoaștem aceste lucruri la fel cum este bine să ne evaluăm din punctul de vedere al Scripturilor, fără a încerca să dăm vina pe alți factori exteriori. Atunci vom cunoaște adevărata dimensiunea a nevoilor și a izbăvirii noastre.

Notă: La eliminarea ideii că diavolul este de fapt un înger căzut, autorul cunoaște referirile la acest fapt din 2 Petru 2.4 și Iuda 6. În același timp, el crede că aceia ce folosesc astfel cuvintele, nu o fac pentru ca ele să fie înțelese în sensul lor propriu, ci analizate în perspectiva întregului peisaj în care se regăsesc. Astfel în cel de-al doilea pasaj, lista păcatelor este: (i) distrugerea izraeliților necredincioși în pustietate; (ii) pedepsirea îngerilor care nu și-au păstrat starea de puritate; (iii) distrugerea Sodomei și Gomorei; (iv) controversa dintre Arhanghelul Mihail și diavol pentru trupul lui Moise; (v) greșelile lui Cain, Balaam și Korah. Trei dintre aceste teme sunt ușor de recunoscut în evenimente ale Vechiului Testament, așadar este normal ca și celelalte să fie la fel. Poate (ii) ne spune despre nimicirea rebelilor care au încercat să uzurpeze poziția lui Moise în Numeri 16.31; iar (iv) poate fi dezvinovățirea lui Iosua, fiul lui Iosedac, despre care am vorbit deja.

---

¹⁴ Iacov 1.12-15

10. Învierea lui Isus

Este adevărat că simbolul crucii se găsește în centrul creștinismului și este la fel de adevărat că Învierea este cea care dă inimii impulsul vital. Ceea ce am învățat despre natura păcatului în om trebuie să ne fi convins de faptul că a-L privi pe Isus ca pe un simplu învățător de moralitate și nimic mai mult este o mare greșeală, și că trebuie să Îl privim ca pe un Mântuitor – care a venit pentru a face ceva pentru noi, ce noi înșine nu am putut face. Acesta este scopul Crucii. Însă este bine cunoscut că crucea nu ar fi avut aceeași valoare dacă nu ar fi existat învierea; ea ar fi oglindit înțelepciunea lui Dumnezeu fără puterea Acestuia. Dacă îl considerăm pe Isus un simplu învățător, înseamnă că ne negăm starea de păcătoși și de subiecți ai învierii, la fel cum a ne gândi la Cruce fără Înviere înseamnă acceptarea păcatului și refuzul mântuirii.

Faptul că Isus a ieșit cu trupul din mormânt în urma vieții lipsite de păcat este la fel de semnificativ ca faptul că Adam a intrat în mormânt din cauza căderii în păcat. La fel cum trufia și dorința de a face precum propria conștiință i-a dictat, au făcut ca Adam să fie îndepărtat din fața lui Dumnezeu și în cele din urmă ca el să moară, întreaga supunere a lui Isus în fața voinței lui Dumnezeu, așteptarea sa răbdătoare și sacrificarea propriului trup pe cruce au făcut ca Dumnezeu să își reverse binecuvântarea asupra Lui și să Îl readucă la viață.

Astfel, Petru spune în timpul unei cuvântări publice, după Înviere: „Dumnezeu însă L-a înviat dezlegându-L de durerile morții, pentru că nu era posibil să fie ținut de ea”, oferind drept argument Psalmul lui David care Îl prezintă pe Isus ca avându-L mereu pe Dumnezeu în fața Sa.¹ Pavel face aceleași referiri și în pasajul la care ne-am întors de multe ori în timpul discuției despre moartea lui Isus: „De aceea Dumnezeu L-a înălțat nespus de mult și I-a dăruit Numele care este mai presus de orice nume, pentru că în Numele lui Isus să se plece orice genunchi din cer, de pe pământ și de sub pământ, și orice limbă să mărturisească, spre slava lui Dumnezeu Tatăl, că Isus este

---

¹ Faptele Apostolilor 2.24; Psalmi 16.8

Domnul.” Și pentru că Fiul a învățat ascultarea prin lucrurile pe care le-a suferit, și că prin „strigăte puternice și cu lacrimi” El a strigat spre Tatăl care îl putea salva de la moarte „și a fost auzit datorită reverenței Sale.”²

Isus însuși și-a învățat discipolii că El este motivul pentru care oricine ar trebui să își dea viața și făcând astfel, nu va face decât să o regăsească în Împărăția și gloria ce au să vină apoi.³

Învieirea lui Isus a demonstrat că viața pe care o trăise fusese într-un tot pe placul și după voia lui Dumnezeu. „Eu am învins și am șezut împreună cu Tatăl meu pe tronul Lui”. De asemenea, prin înviere Isus a dovedit că toți aceia ce L-au batjocorit, atunci când se afla pe cruce, s-au înșelat. „Pe alții i-a salvat dar pe Sine nu Se poate salva.” Înainte de a muri Isus i-a asigurat pe discipolii Săi: „De aceea mă iubește Tatăl, pentru că eu îmi dau viața ca s-o iau din nou. Nimeni nu o ia de la Mine, ci Eu o dau de la Mine Însumi. Am autoritate s-o dau și am autoritate să o iau din nou. Am primit această poruncă de la Tatăl Meu.” Acei oameni care L-au privit cu uimire în timp ce vorbea despre moarte și înviere, s-au convins de adevărul și înțelesul celor auzite.⁴

Isus era tot ceea ce susținuse. El oferise generației de oameni printre care a trăit „semnul profetului Iona”, însă ei au refuzat să îl vadă. După Înviere, discipolii din rândul oamenilor s-au convins de adevărul lui Isus și au vestit că El „Iar în ceea ce privește Duhul sfințeniei, dovedit cu putere ca Fiul lui Dumnezeu, prin învierea din morți – adică la Isus Cristos, Domnul nostru.” Marele apostol Pavel, care a luptat împotriva convingerii și a dat „cu piciorul în țepușă”, pe cât de mult a putut, s-a convins de îndată de adevărul Învierii și „imediat a început să predice în sinagogi despre Isus, și anume că El este Fiul lui Dumnezeu.”⁵

Isus putea face tot ceea ce spusese „Toată autoritatea Mi-a fost dată în cer și pe pământ”; „Am fost mort dar iată că sunt viu în vecii vecilor! Eu am cheile morții și ale Locuinței Morților.”⁶

Ne confruntăm astfel cu figura unui Isus căruia i s-a redat viața; a cărui putere a fost dovedită și ale cărui promisiuni au primit garanția împlinirii.

---

² Filipeni 2.9-11; Evrei 5.7

³ Matei 16.25; Luca 24.25-27; 1 Petru 1.11

⁴ Apocalipsa 3.21; Marcu 15.31; Ioan 10.17-18; Marcu 8.31; 10.33-34; Luca 24.7-8; Faptele apostolilor 10.40.

⁵ Romani 1.4; Faptele apostolilor 9.20.

⁶ Matei 28.18; Apocalipsa 1.18.

Din orice punct de vedere L-am privi, Isus este Cel pe care trebuie să Îl avem în față mereu: ca exemplu și ca Mântuitor; ca Stăpân și ca Acela ce ține în mâini destinul celor ce-L servesc.

Natura învierii

A fost o înviere a trupului.⁷ Atât timp cât Domnul nostru a fost mort, trupul său se găsea în mormânt; dar de îndată ce S-a ridicat, trupul a dispărut. Discipolii săi nu s-au gândit pentru nici măcar o clipă că El ar fi putut fi viu în timp ce trupul I se afla în mormânt sau că Acesta ar fi putut învia. Trupul era unul adevărat, palpabil, pentru că femeile i-au putut cuprinde picioarele în mâini. Și astfel, Isus le-a provocat spaimă atunci când s-a întâmplat altfel decât ei ar fi crezut și le-a spus: „Un duh nu are carne și oase, așa cum vedeți că am Eu.” Apoi, El i-a convins în continuare de faptul că se afla acolo, mâncând și bând alături de ei. Le-a arătat apoi semnele lăsate de cuie în palme și picioare, lăsându-i să le atingă și convingându-i că trupul ce Îl vedeau era Cel ce fusese pus în mormânt.⁸ Aceleași semne ni-L vor face cunoscut și atunci când se va întoarce pe pământ.⁹

Toate aceste aspecte sunt importante. Dumnezeu a creat un om din carne în Eden, iar acest fapt ar trebui să fie suficient pentru a înlătura ideea că viața veșnică nu poate fi trăită în trup material. Este adevărat că primul om nu a ajuns la starea de nemurire din propria-i vină, însă este la fel de posibil ca al doilea Adam să aibă trupul plin de glorie care ar fi putut fi al lui Adam.

Chinurile prin care Isus a ajuns la Înviere trebuie să ne asigure că trupul Său a fost real. Învierea lui Isus este baza speranței creștine, iar astfel toate dovezile ce ne spun că El a avut un trup ce putea fi atins și văzut există pentru a ne indica că nemurirea sfinților Săi va fi de același fel. Acest fapt va fi demonstrat de îndată.

Predicarea învierii

Apostolii au luat acest eveniment și l-au adăugat mesajului pe care îl predicau. Petru a fost ales cel de-al doisprezecelea apostol dintre bărbații ce au fost aproape de Învățător înainte de moarte și după înviere. Această

---

⁷ Vezi volumul *A crede Biblia*, capitol 4, pentru o discuție mai detaliată despre natura aparițiilor.

⁸ Matei 28.9; Luca 24.37-39; Luca 24.41; Faptele apostolilor 10.41; Luca 24.40; Ioan 20.20.

⁹ Zaharia 12.10; Apocalipsa 1.7.

prezență le-a dat autoritatea necesară pentru a predica mesajul Învierii.¹⁰ Petru vorbește despre aceste lucruri în mesajul către Evrei și după realizarea primului miracol apostolic. Conducătorii s-au mâniat când au aflat despre mesajul apostolic și i-au arestat pe apostoli pentru transmiterea lui, însă în curând l-au auzit din nou din gurile neobosite ale prizonierilor. Părea că nimic nu îi putea opri pe apostoli din a înfrunța autoritățile în felul acesta, și astfel la puțin timp după acest eveniment, ei au continuat predicarea mesajului Învierii. Faptele apostolilor reprezintă o dovadă clară a perseverenței în mărturie a celor ce au fost mereu lângă Învățător.¹¹

Multe dintre epistolele lor discută acest subiect: am folosit deja introducerea epistolei către Romani; în Galateni se insistă asupra faptului că existența sa era „asigurată” de Isus Cristos și „Dumnezeu Tatăl, Care L-a înviat din morți”; Efeseni vorbește despre minunata putere pe care „a desfășurat-o atunci când L-a înviat pe Cristos din morți și L-a așezat la dreapta Lui în locurile cerești.”; Coloseni se referă la El ca la „întâiul născut dintre cei morți”; iar Tesaloniceni 1; 2 Timotei, Evrei și Petru 1 repetă cele de mai sus. Iată o încă o dovadă a unității discipolilor întru mărturia învierii Domnului.¹²

Acesta a fost evenimentul care i-a adus pe apostoli din nou împreună, întru speranță, căci dacă nu, ei ar fi fost împrăștiați în disperare. Acest eveniment a transformat tristețea morții, ce le apărea oamenilor și ca înfrângere, în victorie glorioasă. Cuvintele lui Isus „Eu sunt învierea și viața” păreau batjocură atunci când trupul I se afla încă în mormânt, însă adevărul acestor vorbe era acum dovedit de fapte și adânc înrădăcinat în sufletele celor ce L-au văzut. Și ei au prezentat lumii adevărul ca motivul suprem pentru care și ceilalți ar trebui să creadă. Oamenii care se știau păcătoși își doreau un Salvator și doar această dovadă supremă că acest Salvator îi putea salva i-a făcut să Îl accepte. Astfel, „Dacă Îl mărturisești cu gura ta pe Isus ca Domn și crezi în inima ta că Dumnezeu L-a înviat din morți, vei fi mântuit.” Tatăl Domnului nostru Isus Cristos ne-a născut din nou la o nădejde vie, prin învierea lui Isus Cristos din morți.¹³

Speranța în înviere

Tot ceea ce am spus despre Isus până în momentul morții Sale a rezultat

---

¹⁰ Faptele apostolilor 1.21-22; 2.22-24, 32; 3.13-15; 4.2, 10; 5.30-31, etc

¹¹ Id.1

¹² Romani 1.4; Galateni 1.1; Efeseni 1.20; Coloseni 1.18

¹³ Romani 10.9; 1 Petru 1.3

în acceptarea faptului că lucrarea Sa pe pământ este neterminată și că dacă ar trebui ca ea să se oprească aici, ea s-a soldat cu eșecul. Dacă urmărim cele trei mari teme ce ocupă mare parte a volumului dedicat Vechiului Testament aflăm că sacrificiul lui Isus ar fi fost inutil, dacă scopul său ultim nu ar fi fost de a demonstra că sacrificiul a fost acceptat și că există Înviere după moarte. Dacă El ar fi rămas în mormânt, nu ar mai fi existat multă speranță pentru împlinirea făgăduinței Seminței, făcute lui Avraam. Avraam a murit fără a vedea sfârșitul celor promise iar Isus ne-a spus că el se va ridica, fapt ce ar fi părut incredibil dacă Isus însuși nu ar fi făcut-o. Nu putem crede într-un împărat care a domnit doar până când a urcat pe cruce, dacă acela i-ar fi fost sfârșitul.

Acum însă, putem crede în toate aceste lucruri. Când ne gândim la El ca la Sacrificiul suprem, putem crede că El a nimicit moartea și suntem pregătiți să acceptăm cele spuse de Pavel: „Isus Cristos Care a desființat moartea și a adus la lumină viața și nemurirea, prin Evanghelie.” Când ni se spune despre El că „Toată autoritatea mi-a fost dată în cer și pe pământ”, putem fi siguri că El este sămânța care va deține poarta dușmanilor Săi și va primi locul din dreapta Tatălui doar până când toți dușmanii vor fi făcuți sprijin pentru picioarele Sale; putem împărtăși siguranța de care El a dat dovadă în fața acuzatorilor: „Îl veți vedea pe Fiul Omului șezând la dreapta Puterii și venind pe norii cerului.”¹⁴

Astfel, în toate cazurile pe care le-am citat dar și în multe altele, Învierea lui Isus nu este menționată fără garanția că va veni momentul când ea va fi dată tuturor credincioșilor. Discursurile apostolilor au o formă generală: „Isus a înviat – așadar am venit să predicăm adevărul despre Înviere – El este Mântuitorul – datoria ta de credincios este să răspunzi chemării – salvarea ta va fi apoi sigură.” Pavel spune despre înviere că ea este semnul că Dumnezeu va conduce lumea în dreptate; iar în prima lui epistolă către Corinteni ne spune limpede că fără Înviere nu poate exista speranță de mântuire: „iar dacă Cristos nu a înviat, atunci credința voastră este zadarnică, iar voi sunteți încă în păcatele voastre. Atunci și cei care au murit în Cristos sunt pierduți. Dacă numai pentru viața aceasta am nădăjduit în Cristos, atunci suntem cei mai de plâns dintre oameni. Dar Cristos a fost înviat din morți, El fiind primul rod dintre cei ce au adormit.”¹⁵

---

¹⁴ 2 Timotei 1.10; Matei 26.64

¹⁵ 1 Corinteni 15.17-20

Înălțarea lui Isus

Și deși speranța noastră este hrănită de Înviere, încă așteptăm cele ce ne-au fost promise. Atunci când Isus s-a înălțat, discipolii care așteptau întemeierea Împărăției lui Dumnezeu l-au întrebât de îndată când avea să se întâmple ceea ce ei așteptau de mult dar li s-a spus să mai aștepte. „Doamne, în vremea aceasta vei restaura Împărăția lui Israel?” era întrebarea de pe buzele lor, iar răspunsul enigmatic „Nu este treaba voastră să cunoașteți vremurile sau perioadele pe care Tatăl le-a așezat sub propria autoritate” era tot ce li se spunea. Deși Isus tocmai vorbise cu discipolii săi despre Împărăția lui Dumnezeu, El nu le-a spus când acest fapt avea să se realizeze ci i-a sfătuit să aștepte până când li se va da putere să predice adevărul despre Isus tuturor națiunilor. Iar apoi, Isus i-a părăsit, pentru a urca la Rai.¹⁶

Așadar, în ciuda triumfului Lui, păcatul încă mai domnește în lume, astfel încât Ioan a putut scrie următoarele lucruri, poate la șaptezeci de ani distanță de evenimentele ce le-am discutat „lumea întreagă zace în rău.” În ciuda învierii Lui, care a „zdrobit moartea” discipolii săi încă mor ca oamenii de rând. În ciuda tuturor idealurilor creștine înalte pe care Isus le-a transmis lumii, nu se poate spune că toate națiunile pământului se află sub binecuvântarea Sa. Nu acesta este sfârșitul lucrurilor.¹⁷

Însă sfârșitul nu este unul sigur. Este cert că nu putem fi înfrânți dacă alegem să răspundem invitației adresate de Isus. În plus, autoritatea lui Isus pentru impunerea voinței Sale nu este un aspect ce poate fi pus sub semnul întrebării. Cuvintele „Dumnezeu le poruncește tuturor oamenilor, de pretutindeni, să se pocăiască” reprezintă o poruncă, despre care vom spune mai multe imediat, și care nu poate fi disprețuită și de care depinde mântuirea celui ce se pocăiește.¹⁸

Între timp primim și confirmarea faptului că plecarea lui Isus la dreapta Tatălui nu este de fapt o pierdere pentru discipolii săi.¹⁹ Prin lucrarea Fiului, Dumnezeu construiește acum o nouă relație cu servitorii Săi. Astfel Isus primește numele de mediator între Tată și om, iar despre discipoli se spune că șed și vor șede împreună cu Isus de-a dreapta Tatălui. Aceasta este într-

---

¹⁶ Faptele apostolilor 1.1-10

¹⁷ 1 Ioan 5.19

¹⁸ Faptele apostolilor 17.30

¹⁹ Ioan 14.23; 1 Timotei 2,5; Faptele apostolilor 5.31; Romani 8.34; Efeseni 1.20; 3.12; Evrei 1.3; 4.16; 8.1; 10.19

adevăr singurul mod de a ajunge în rai, iar Scripturile ne spun și ele acest lucru. Deși toate învățăturile din Scripturi ne prezintă pământul ca fiind casa omului, atât în viață cât și în moarte și apoi, în înviere, spiritul Evangheliei ne dezvăluie continuitate între viața Mântuitorului în rai și frații Săi mântuiți de pe pământ.²⁰ „Îndrăznim să intrăm în Locul Preasfânt prin sângele lui Cristos“, iar accesul nemărginit la prezența lui Dumnezeu, la nevoie, la păcat sau preamărire este cel mai mare privilegiu pe care îl poate resimți creștinul.

Însă toate acestea sunt doar provizorii. Isus „așteaptă până când dușmanii Lui vor fi făcuți așternut la picioarele Lui.“ Timpul acesta de așteptare trebuie să se apropie de sfârșit, iar apoi vom ajunge să cunoaștem adevărata lucrare a lui Isus printre oameni.²¹

---

²⁰ Vezi sfârșitul capitolului 8

²¹ Evrei 10.13

11. Întoarcerea lui Isus Cristos

Iată o credință foarte disprețuită. Un motiv pentru acest dispreț ar putea fi faptul că împlinirea acestei făgăduințe trebuia să realizeze de mult. Poate ea este ignorată și pentru că interesele oamenilor au fost deviate spre alte direcții. Pare a fi mai ușoară proorocirea unor miracole ce au avut loc în trecut și mai stânjenitoare, în contextul credinței contemporane, afișarea unei stări de siguranță referitor la împlinirea unui miracol mare în viitor.

Oricare ar fi motivul necredinței generale, acesta nu include lipsa dovezilor din Scripturi. Întoarcerea lui Isus este o temă recurentă și inepuizabilă în învățăturile lui Isus, în predicile apostolilor, în epistolele adresate de aceștia celor credincioși. Aceia ce cred în Biblie nu se îndoiesc nici ei de adevărul acestui fapt. Cea mai certă doctrină a Scripturii se află în strânsă legătură cu Învierea lui Isus. Au existat acei oameni care au susținut că creștinii timpurii au nutrit speranța vie că Isus se va întoarce, dar că această credință începe să dispară ușor, odată cu ultimele cărți ale Noului Testament. Ultima dintre cărți reinstaurează credința, printr-o promisiune nouă. Această ipoteză este una falsă, pentru că ideea întoarcerii lui Isus este întâlnită la tot pasul în Noul Testament.

Acum, vom prezenta câteva dovezi indiscutabile.

Întoarcerea în învățăturile lui Isus

Isus le-a spus despre întoarcere apostolilor în cele mai grele momente. Un exemplu ar fi atunci când Petru L-a numit Cristos, iar Acesta acceptând numele, a continuat spunându-le discipolilor despre suferințele prin care urma să treacă. Însă imediat după aceea, Isus i-a asigurat că gloria doar mai târziu va fi arătată. „Căci Fiul Omului urmează să vină în slava Tatălui Său, împreună cu îngerii Lui, și atunci El va răsplăti fiecăruia după faptele Lui.” Acestei promisiuni i-a urmat imediat viziunea schimbării la față, când trei dintre discipoli – Petru, Iacov și Ioan – au putut întrezări puțin din gloria făgăduită. Atât de impresionați au fost ei de ceea ce au văzut încât Petru scrie mai târziu: „Căci v-am făcut cunoscută venirea și puterea Domnului nostru Isus Cristos, nu urmând niște mituri alcătuite cu îndemânare, ci noi am fost

martori oculari ai măreției Lui”, după care continuă prin a expune cele întâmplate în timpul schimbării la față, dovedind astfel adevărul întoarcerii lui Isus.¹

El a anunțat aceste lucruri pe Muntele măslinilor, descriindu-le discipolilor în imagini vii durerile ce urmau să se abată asupra Ierusalimului, precum luarea în captivitate a oamenilor, pustiirea ținuturilor și conducerea lor până în vremea când „Atunci se va arăta în cer semnul Fiului Omului și atunci toate semințiile pământului se vor jeli și-L vor vedea pe Fiul Omului venind pe norii cerului cu putere și mare slavă. El își va trimite îngerii... iar ei îi vor aduna pe aleșii Lui.” Am văzut deja că Isus a avut aceeași tărie în cele afirmate și în fața consiliului de judecată evreiesc, astfel că și în acest caz se întâlnește contrastul între slăbiciune prezentă și putere de viitor, atunci când Isus jelește soarta Ierusalimului și adaugă: „Căci vă spun că de acum încolo nu Mă veți mai vedea până când nu veți zice: Binecuvântat este Cel Ce vine în numele Domnului.”²

Două sunt ocaziile în care Isus rostește două parabole în care se compară cu un Om care pleacă într-o călătorie lungă, lăsând servitorilor Săi diferite îndatoriri de realizat în timpul absenței Lui. El se întoarce apoi și după verificare împlinirii tuturor celor poruncite, le dă credincioșilor răscumpărarea ce li se cuvine. Mesajul lui Isus se sfârșește cu detalii suplimentare despre această întoarcere a Stăpânului: „Când Fiul Omului va veni în slava Sa, împreună cu toți îngerii, atunci El se va așeza pe tronul slavei sale și toate neamurile vor fi adunate înaintea Lui.”³

Această făgăduință este repetată continuu și în Apocalipsa, însă noi vom folosi doar exemplele primului și ultimului capitol. Astfel, primul capitol ne spune: „Iată, El va veni pe nori și orice ochi îl va vedea, chiar și cei care L-au străpuns”, iar cel de-al doilea: „Iată Eu vin curând și răsplata Mea este cu Mine, ca să dau fiecăruia după fapta Lui.”⁴

Întoarcerea în Faptele Apostolilor

De îndată ce Isus a fost ridicat la ceruri, îngerii le-au spus apostolilor care urmăreau minunata scenă: „Acest Isus, Care a fost luat în cer de la voi, va veni în același fel în care L-ați văzut mergând spre cer.” De îndată ce duhul

¹ Matei 16.26; Marcu 3.38; Luca 9.27; 2 Petru 1.15-18

² Matei 24.30, etc., 23.39

³ Luca 19.11-27; Matei 25.14, 31

⁴ Apocalipsa 1.7; 22.12

sfânt le-a iluminat ochii încețoșați, apostolii au început să predice mulțimilor de oameni care fuseseră de acord cu condamnarea Sa: „Pocăiți-vă deci și întoarceți-vă la Dumnezeu, pentru ca să vi se șteargă păcatele, ca să vină din prezența Domnului vremuri de înviore, și El să-L trimită pe Cel pe Care L-a rânduit pentru voi, pe Cristos Isus, pe Care cerul trebuie să-L primească până la vremurile restaurării tuturor lucrurilor.”⁵ Aceste cuvinte îi aparțin lui Petru, însă ca de obicei, le găsim în acord cu cele spuse de Pavel, care le spune atenienilor să se pocăiască din aceleași motive, deoarece „Dumnezeu a rânduit o zi în care urmează să judece lumea cu dreptate, prin Omul pe Care L-a desemnat pentru aceasta, dovedindu-le tuturor acest lucru prin faptul că L-a înviat dintre cei morți.” În acest exemplu învierea și întoarcerea sunt asociate, iar astfel dacă una dintre ele s-a împlinit deja, așa va trebui să se întâmple și cu a doua.⁶ În plus față de aceste exemple, predicile lui Pavel abundă în referințe la Învierea și Judecata ce au să vină, fapt ce presupune desigur același lucru – o întoarcere.⁷

Întoarcerea în epistole

În epistole, exemplele sunt atât de numeroase, încât ar trebui să ne mulțumim cu un sumar. Dar pentru a nu cădea în tentația de a crede ca Pavel nu a fost ferm pe poziția predicată, dovezile prezentate din epistolele sale pot fi împărțite în patru categorii, în ordine cronologică:

Primul Grup: Întoarcerea lui Isus este specificată în fiecare capitol al epistolei către Tesaloniceni (Prima epistolă: 1.10; 2.19; 3-13; 4.15; 5.2. A doua epistolă: 1.7, 2.1, 3.8). Unele dintre aceste exemple poartă mărturia cuvintelor rostite chiar de Isus (ex. 1 Tesaloniceni 5.2). Epistola către Galateni, scrisă în alt scop, nu prezintă referiri directe, însă se face aluzie la întoarcere în pasaje precum 3.29 și 6.7

---

⁵ Faptele apostolilor 1.11; 3.19-21

⁶ Faptele apostolilor 17.31

⁷ Faptele apostolilor 23.6, 24.15-25

Al Doilea Grup: Referirile abundă aici. În Romani, Pavel vorbește despre ziua judecății și pedepsirii de către Dumnezeu (2.5) și cea când Dumnezeu va judeca secretele oamenilor după exemplul lui Isus Cristos (2.16). Prima epistolă către Corinteni vorbește despre vremea judecății, când Domnul va veni (4.5), idee exprimată clar în capitoul dedicat învierii (15). Cea de-a doua epistolă se referă la ziua în care toți îngerii vor apărea în fața scaunului de judecată al lui Cristos (5.10).

Al Treilea Grup: Epistola către Efeseni ne vorbește despre un timp viitor, când gloria lui Dumnezeu se va vedea în sfinții Săi (2.7), un timp pe care Coloseni îl compară cu apariția lui Cristos, viața noastră (3.4). În Filipeni, Pavel vorbește despre aprecierea eforturilor lui la momentul Învierii lui David (3.11) și își pune toată încrederea în Isus din rai, „de unde Îl și așteptăm pe mântuitorul nostru, Domnul Isus Cristos.” (3.20)

Al Patrulea Grup: Timotei este îndemnat în prima dintre epistole (1.14) să își păstreze purtarea până la venirea Domnului Isus Cristos. În cea de-a doua el apelează la mila lui Dumnezeu în ziua judecății pentru frații credincioși (1.18) și vorbește despre timpul când Isus va „să judece vii și morții, având în vedere arătarea Lui și Împărăția Lui.” (4.1), căutând coroana dreptății pe care toți cei ce-au fost credincioși urmează să o primească (4.8). În cea din urmă epistolă, el descrie perspectiva întoarcerii drept speranța binecuvântată a tuturor creștinilor (1.13). În orice caz, credința că Isus se va întoarce crește, nu se diminuează și nu poate fi pusă la îndoială.

Restul epistolelor din Noul Testament vin să susțină și mai puternic ceea ce nu poate fi negat, așa cum demonstrează și ultima noastră selecție de pasaje:

Evrei: „Așa cum fiecare dintre oameni trebuie să moară o dată, iar după aceea urmează judecata, la fel și Cristos Se va arăta a doua oară, nu în legătură cu păcatul ci pentru a-i mântui pe cei ce-L așteaptă cu

nerăbdare“ (9.27-28.)

Iacov: „Prin urmare, fiți răbdători fraților, până la venirea Domnului!... Fiți și voi răbdători și întăriți-vă inimile, pentru că venirea Domnului este aproape!“ (5.7-8.)

1 Petru: „Pentru ca testarea credinței voastre...să aducă laudă, glorie și onoare la descoperirea lui Isus Cristos.“ (1.7)
„Iar, când Se va arăta Marele Păstor, veți primi o cunună glorioasă care nu se veștejește.“ (5.4)

2 Petru: „Căci v-am făcut cunoscută puterea și venirea Domnului nostru Isus Cristos, nu urmând niște mituri alcătuite cu îndemânare, ci noi am fost martori oculari ai măreției Lui.“ (1.16.)

1 Ioan: „Și acum, copilașilor, rămâneți în El, pentru ca atunci când El se va arăta, să avem îndrăzneală și să nu fim dați de rușine înaintea Lui, la arătarea Lui ... Și ce vom fi, nu a fost arătat încă, dar știm că atunci când Se va arăta El, vom fi asemenea Lui, pentru că-L vom vedea așa cum este.“(2.28-3.2.)

Această listă ar putea fi îmbogățite cu numeroase alte exemple fără nici o dificultate, ea fiind una sumară și care nu ia în considerare un număr mare de pasaje în care cea de-a doua venire este implicită, fără a exista detalii suplimentare. Aceia ce citesc Biblia cu atenție vor întâlni multe astfel de exemple⁸, și nu poate dura mult pentru ca aceste dovezi să rezulte în convingere absolută că Întoarcerea va avea loc în viitor. Altfel, întreaga dogmă creștină nu ar fi decât o iluzie. Singura întrebare nelămurită este când și de ce El se va întoarce.

Momentul întoarcerii

Isus nu a menționat niciodată data la care urma să se întoarcă. Este practică comună pentru batjocoritori să înlătore credința în întoarcere pentru că aceasta nu a fost împlinită nici pentru creștinii timpurii, care și ei L-au așteptat pe Isus a doua oară. Însă nu este vorba despre asta: existau anumiți oameni printre creștinii primului secol care L-au așteptat pe Isus înainte de vreme; la fel cum s-a întâmplat și până acum. Nu trebuie să uităm că atât Isus cât și apostolii au specificat în mod clar că perioada de timp scursă între cele două venituri va fi lungă. Fără îndoială, la fel cum și apostolilor li s-a părut greu să înțeleagă cuvintele lui Isus despre moarte, și oamenii ce au ascultat

---

⁸ Matei 5.5, 5.35; 13.39; Luca 22.18; Ioan 6.39-44

predicile apostolilor, nerăbdători să vadă împlinirea celor făgăduite, au dat puțină atenție sfaturilor de răbdare primite.

Și cu toate acestea, sfaturile au fost mereu acolo. Parabola despre omul care pleacă într-o țară îndepărtată pentru a-și primi Împărăția ne-a indicat acest fapt; Avertizarea făcută servitorului afurisit care și-a spus „Stăpânul meu întârzie să vină” și a început să se poarte urât; previziunea sumbra că datorită faptului că Dumnezeu va întârzia mult iertarea păcatelor celor aleși, oamenii vor începe să își întoarcă fața de la El: „Dar când va veni Fiul Omului, va găsi El oare credință pe pământ?”; discursul conform căruia perpetuarea in Justițiilor va duce la orbire generală: „Și din cauza înmulțirii fărădelegii, dragostea celor mulți se va răci: – toate aceste exemple indică clar că Isus își pregătea discipolii pentru o așteptare lungă.⁹

Apostolii oferă și ei indicii evidente prin lucrarea lor. Ioan încearcă din răspuțeri să convingă că Isus *nu* a promis să supraviețuiască până la venirea Lui. Deși câteva dintre cuvintele lui Pavel despre „noi, cei vii, care vom fi rămas până la venirea Domnului” au fost înțelese greșit de comunitatea bisericească din Tesalonic, el revine imediat asupra subiectului și scrie că „pentru că acea zi nu va veni înainte să vină apostazia”, continuând apoi să vorbească despre marea lepădare de credință a oamenilor din viitor. El spune lucruri asemănătoare și în mesajul de rămas bun adresat bătrânilor din Efes, iar în cele două Epistole către Timotei, el face o descriere detaliată a desfrâului ce va precede Întoarcerea lui Isus. Petru va predica despre cum Isus și-a prevăzut moartea și îi învață pe destinatarii mesajului său despre siguranța Întoarcerii lui Isus, chiar dacă alături de Tată „o mie de ani sunt ca o zi”.¹⁰

Oricât de lungă ar fi așteptarea, și deși nimeni nu cunoaște momentul exact al Învierii, ¹¹Scripturile ne oferă un program ce ne permite să vedem care este progresul lucrurilor menite până la venirea lui Isus. Cartea Revelației este cea mai detaliată prezentare a acestui program, însă nu este scopul lucrării de față să intre în detalii amănunțite, necesare pentru a deduce învățătura regăsită în Apocalipsa.

Vom oferi totuși câteva indicații din Scripturi pentru a-i permite cititorului să tragă singur concluziile. Indiferent dacă este adevărat că Isus se va

⁹ Luca 19.11; Matei 24.28; Luca 18.1-8; Matei 24.12

¹⁰ Ioan 21.22-23; 1 Tesaloniceni 4.15; 2 Tesaloniceni 2.1; Faptele apostolilor 20.28-31; 1 Timotei 4; 2 Timotei 3; 2 Petru 1.13; 3.8

¹¹ Matei 24.36; Faptele apostolilor 1.7

întoarce, este logic să luăm aminte la indiciile pe care ni le oferă Biblia referitor la acest fapt.

1. Lumea nu se va aștepta

Petru spune că în ultima zi vor veni toți batjocoritorii, urmărind preacurvia, și vor zice „Unde este promisiunea venirii Lui? Căci de când au adormit strămoșii noștri, toate rămân așa, cum au fost de la începutul creației.“, și continuă prin trasarea unei paralele între nebagărea de seamă a oamenilor la Potop și atitudinea lor la cea de-a doua venire a lui Isus. Isus Însuși face această comparație: „Așa cum s-a întâmplat în zilele lui Noe, tot așa va fi și în zilele Fiului Omului, oamenii mâncau, beau, se însurau și se măritau, până în ziua când Noe a intrat în arcă și a venit potopul și i-a distrus pe toți. Va fi la fel cum s-a întâmplat și în zilele lui Lot: oamenii mâncau, beau, cumpărau, vindeau, plantau, construiau, dar, în ziua când Lot a ieșit din Sodoma, a plouat foc și pucioasă din cer și i-a distrus pe toți. Tot așa va fi și atunci când se va arăta Fiul Omului.“¹²

Lumea va fi prea ocupată cu rezolvarea problemelor proprii și cu urmărirea nevoilor naturale și nu va arăta astfel nici un interes în adevărul cert al Evangheliei lui Isus. Oamenii vor respecta o orânduire religioasă, însă vor fi uitat să creadă în puterea supremă; lumea va iubi plăcerile mai mult decât pe Dumnezeu. Ironia acestui lucru este tocmai în faptul că doctrina este respinsă și tratată cu indiferență de aceia ce o aud.

2. Va veni o vreme a durerii și necazurilor

Toți profeții care așteaptă împlinirea celor făgăduite, se referă astfel la vremea aceea. Isus ne spune că va fi: „Vor fi semne în soare, lună și stele, iar pe pământ va fi suferință între neamuri, încremenite de urletul mării și al valurilor. Oamenii vor leșina de frică în așteptarea lucrurilor care urmează să vină asupra omenirii, căci puterile cerurilor vor fi clătinate.“ Daniel ne spune că aceasta va fi o vreme a „necazurilor, cum n-a fost de la începutul neamurilor.“ Ioel, Ezechiel și Zaharia arată spre un plan vast de pregătiri de război, elaborat de uniunea unor națiuni, opuse prin faptă și gândire felului lui Dumnezeu. Conflictul va înceta când Dumnezeu Însuși va interveni. Iar cât despre conducătorul acestei intervenții divine, la cine ne putem gândi când auzim cuvintele: „Vor privi la Mine, la Cel pe Care L-au străpuns“, și „În ziua aceea picioarele Lui vor sta pe Muntele Măslinilor.“¹³

---

¹² 2 Petru 3.3-7; Luca 17.26-30

¹³ Luca 21.25-26; Daniel 12.1; Ezechiel 36-39; Ioel 3; Zaharia 12 și 14

3. Evreii vor fi răscumparați

Capitolele anterioare au arătat cum s-a dezbinat și împrăștiat națiunea evreilor din cauza neascultării față de Dumnezeu. Și volumul anterior al aceleiași serii ne arată cum acest popor a fost totuși păstrat pe suprafața pământului pentru că, după cum ne spune și Biblia, va veni un moment când acest popor va trebui să se întoarcă pe pământul de origine, multe dintre profețiile din secțiunea anterioară conținând dovezi ale acestui fapt: vremea necazurilor este și vremea când evreii se vor întoarce în Palestina. Întoarcerea va fi una în necredință, însă acești necredincioși vor fi cu toții confrunțați cu Obiectul necredinței lor și vor putea rămâne numai dacă plătesc ce se cuvine. Ar fi foarte ușor să ne folosim de realități sociale prezente pentru a ne lăsa influențați asupra acestui subiect. Întoarcerea evreilor în Palestina de la instaurarea Sionismului a fost sporadică și limitată, însă și acesta reprezintă un progres remarcabil. Acest proces a fost încurajat sau împiedicat de metode care au stârnit pasiuni violente. Mentalitatea izraeliților răsculați i-a făcut pe mulți să se cutremure la gândul că întoarcerea în Israel este parte a scopului lui Dumnezeu – ca și cum sistemul de gândire al Israelului de-a lungul secolelor nu ne-ar fi prevenit în legătură cu astfel de comportamente. Profeții ne spun însă că Israelul va veni acasă, fără a ascunde nimicnicia poporului său sau fără a scăpa de necazurile pe care întoarcerea le aduce cu sine. Astfel, putem considera începutul întoarcerii ca fiind un semn, fără a emite alte judecăți politice pe această temă.

Aceia care doresc să vadă, să caute vremea în care necredința va fi la putere, chiar și în mijlocul acelor care profețesc Evanghelia creștină; ar trebui să caute nesiguranța din ce în ce mai mare, într-o lume a tumultului și terorii, și ar trebuie să aștepte să vadă dovada reinstaurării poporului lui Dumnezeu izgonit din Palestina. Poate nu vor trebui să se uite prea departe.

Isus însă nu ne spune să calculăm la secundă vremea venirii Lui și nici să ne dedicăm interpretărilor viziunilor, dar să urmărim cu atenție și interes lucrarea și voia lui Dumnezeu, să fim mereu gata să ne recunoaștem propriile greșeli, fie pentru că așteptăm venirea lui Isus prea repede, fie că prea târziu, astfel încât ziua venirii să nu prindă pe nimeni nepregătit.

Ne vom întoarce acum atenția asupra celor pe care Isus le va face, atunci când se va întoarce.

12. Înviere și judecată

Am vorbit până acum de recompensa credincioșilor la cea de-a doua venire, însă nu am specificat în ce va consta aceasta; de asemenea, am vorbit despre siguranța celei de-a doua veniri a lui Isus, fără a indica precis care va fi motivul acesteia. După cum am repetat și anterior, Învierea lui Cristos este baza speranței creștine, iar motivul îl vom afla de îndată.

Credința conform căreia va exista o zi a Învierii a fost prefigurată în mai multe locuri ale Vechiului Testament, însă ea a fost exprimată în termeni clari într-un singur pasaj. Știm că a fost parte a făgăduinței făcute lui Avraam că acesta urma să meargă „la strămoși în pace” și ca va fi îngropat „după o bătrânețe fericită.” Cu toate acestea el urma să moștenească pământul promis, la fel cum David urma să vadă Împărăția promisă în fața ochilor, chiar dacă ar fi fost ca el să „doarmă împreună cu părinții” la momentul ales, acela când Fiul urma să fie făcut Împărat. Psalmistul își exprimă și el încrederea în împlinirea tuturor celor făgăduite, atunci când vorbind despre moartea și uitarea celor ce nu înțeleg, spune: „Dar Dumnezeu îmi va răscumpăra sufletul din Locuința Morților”, iar în alt context: „Eu însă, pe drept, voi vedea fața Ta! Când mă voi trezi mă voi sătura de chipul Tău.”¹

Profetul Isaia privește spre vremea când „morții se vor întoarce la viață, trupurile lor se vor învia. Treziți-vă și cântați de bucurie, cei ce locuiți în țărână”; iar Daniel explică clar aceste cuvinte²: „Mulți dintre cei ce dorm în țărâna pământului se vor trezi, unii – pentru viață veșnică, iar alții – pentru rușine și veșnic dispreț.” – fapt ce se va întâmpla la sfârșitul perioadei de neliniște și necaz despre care am vorbit și în capitolele anterioare.

Numeroși au fost aceia care au așteptat împlinirea celor făgăduite chiar din vremea Noului Testament. Una dintre grupările iudaice importante – fariseii, a acceptat doctrina Învierii, deși îmbogățită cu roade ale imaginației; în acest timp saducheii refuzau cele auzite. Cuvintele adresate de Marta

---

¹ Geneza 15.8, 15; 2 Samuel 7.12, 16; Psalmi 49.15; 17.15

² Isaia 26.19, 6.19; Daniel 12.2

fratelui ei mort: „Știu că vei învia la Învierea din ziua de pe urmă”³ făceau parte din credința tuturor discipolilor lui Isus.

Isus a predicat această învățătură, pe care a susținut-o și cu exemple. De nenumărate ori, Isus face referiri la siguranța pe care cei cu credință în El o au că „Eu îi voi învia în ziua de pe urmă”; într-o altă ocazie El spune mulțimilor ce se va întâmpla, în cuvinte asemănătoare celor ale lui Daniel: „vine ceasul când toți cei din morminte vor auzi glasul Lui și vor ieși afară”. El și-a arătat puterea de a împlini toate cele promise, numindu-Se Învierea și Viața și prin învierea fiicei lui Jair, fiul văduvei din Nain și pe Lazăr din Betania. Iar de două ori, atunci când vorbește despre de aceia pe care urma să îi învie, El îi numește „adormiți” ci nu „morți”, deoarece spre deosebire de ceilalți morți ai vremii, cei dinți aveau să se trezească din somnul lor. „Lazăr, prietenul nostru, doarme, dar Mă duc să-l trezesc.”⁴

De îndată ce Isus Însuși S-a ridicat din mormânt, puterea pe care o avea nu a mai putut fi pusă la îndoială. Într-adevăr, el deținea cheia morții și a iadului, iar prilejul pentru a o folosit urma să apară. Învierea din Ziua de pe urmă a devenit principalul subiect al misiunii apostolice, plus un subiect perpetuu de discuții printre cei cu credință. Desigur, s-au iscat și controverse pe tema aceasta: unii oameni din Tesalonic erau îngrijorați pentru că unii dintre ei muriseră împăcați de promisiunea lui Isus de înviere: „Căci dacă credem că Isus a murit și a înviat, credem și că Dumnezeu îi va aduce împreună cu Isus...noi, cei vii, care vom fi rămas până la venirea Domnului, nicidecum nu o vom lua înaintea celor ce au adormit. Căci Domnul Însuși la un strigăt de poruncă, la sunetul vocii arhanghelului și la sunetul trâmbiței lui Dumnezeu, Se va coborî din cer, și mai întâi, vor învia cei morți în Cristos.” Locuitorii Cretei au greșit enorm cu privire la adevăr, spunând că „învierea a avut deja loc.” Oamenii din Corint au distrus întreaga țesătură a credinței, negând orice înviere, trecută sau viitoare.⁵

Răspunsul lui Pavel la cele de mai sus este acela care oglindește în întregime gloria Învierii din Ziua de pe urmă. Dacă această glorie ar fi fost nimicită de credința că Isus nu a înviat de fapt, întreaga învățătură creștină ar fi fost zadarnică iar aceia numiți de credincioși „adormiți”, ar fi fost pierduți pentru eternitate. Dar, atât timp cât era adevărat că Isus înviase, toți discipolii lui

³ Faptele apostolilor 23.6-8; matei 22.23; Ioan 11.24

⁴ Ioan 6.39, 40, 44, 54; 5.29; 11.11-44; Luca 7.11-15; 8.49-56.

⁵ Revelația 1.18; 1 Tesaloniceni 4.13 – și în continuare; 2 Timotei 2.18; 1 Corinteni 15.12 – și în continuare

Isus trebuiau să îl urmeze în mormânt.⁶

Apostolul folosește analogia cu trei festinuri mari din Vechiul Testament, una dintre temele unui capitol anterior al prezentului volum, drept reprezentarea a ceea ce va urma. Iată de ce ne vom abate de la subiectul nostru pentru puțin și ne vom preocupa de aceste imagini.

Paștele, primele roade și recolta

Acestea sunt cele trei mari evenimente. Paștele este prima dintre sărbători, și am concluzionat și din faptul că Isus a fost răstignit în această zi, că această ceremonie este de fapt sacrificarea Mielului lui Dumnezeu, pentru scoaterea oamenilor de sub robie. Sărbătoarea primelor roade este imediat următoare Paștelui și nu este deloc dificil să înțelegem de ce primele roade ale poporului, eliberat din sclavie, sunt aduse drept ofrandă Tatălui și Fiului. Ultima dintre ceremonii era aceea a Recoltei, când cei mântuiți de Isus, vor fi înviați pentru a I se alătura Fiului, în toată gloria.

Cu toate acestea, nu putem presupune că Învierea, care va avea loc la cea de-a doua venirea a lui Isus, va consta doar în ridicarea din mormânt a acelora destinați moștenirii eterne și gloriei fără sfârșit. Ar fi ignorare a învățăturii adevărate dacă am prezenta doar răscumpărarea acelei zile și nu și avertismentele explicite. Ziua Învierii este și Ziua Judecării.

Învierea la viață și învierea la judecată

Două citate ale Bibliei, unul din gura lui Daniel „Mulți dintre cei ce dorm în țărâna pământului se vor trezi, unii – pentru viață veșnică, iar alții – pentru rușine și veșnic dispreț“, iar celălalt de la Isus: „Nu vă mirați de acest lucru, pentru că vine ceasul când toți cei din morminte vor auzi glasul Lui și vor ieși afară – cei ce au făcut binele vor învia pentru viață, iar cei ce au înfăptuit răul vor învia pentru judecată“, exprim adevărul necondiționat al învierii. Este adevărat însă, că vremurile pe care le trăim ne-au orbit, astfel încât ne este mai ușor să acceptăm și să așteptăm iluzia unei vieți eternă de fericire decât să înțelegem învățăturile explicite ale Scripturilor; vom alege să încurajăm această orbire căci există un scop în cunoașterea răului.

Isus Însuși atrage atenția supra felului învierii celor buni și celor răi, atât concret cât și prin parabole. imaginea venirii Fiului Omului în toată Gloria Lui prezintă oameni binecuvântați „veniți binecuvântații Tatălui Meu: moșteniți Împărăția“ dar și condamnați „Plecați de la Mine blestemaților, în

---

⁶ 1 Corinteni 15.13-19

focul cel veșnic care a fost pregătit pentru diavolul și pentru îngerii lui.” În ziua Judecării, oamenii vor da socoteală pentru faptele realizate, vorbele rostite și toate cele gândite: „Căci din Cuvintele tale vei fi achitat și din cuvintele tale vei fi condamnat.”⁷

Două parabole prezentate în Matei 13 conțin același mesaj. Împărăția Cerurilor este precum grâul și neghina, aduse împreună în ziua Judecării și separate. Grâul va fi adunat iar neghina arsă. Împărăția cerurilor este precum plasa unui pescar aruncată în apă, pentru ca peștii buni să se separe de cei răi. Și parabolele despre omul care pleacă într-o țară îndepărtată menționează recompensele oferite celor credincioși alături de pedepsele și suferința împărțită celor nedrepti.⁸

Apostolii au rămas mereu credincioși acestei învățături a lui Isus și chiar au susținut „că va fi o înviere a celor drepti și a celor nedrepti.”; că oamenii trebuie să „dea socoteală Celui Ce este gata să judece pe cei vii și pe cei morți”; Că Isus „Care urmează să judece viii și morții având în vedere arătarea Lui și Împărăția Lui.”⁹

Observăm că oamenii ce urmează să fie înviați din morți la venirea lui Isus sunt de două feluri. Ei se vor alătura după înviere celor din aceeași categorie, dar care sunt încă în viață la momentul venirii lui Isus și cu toții vor fi supuși Judecării. Pe de o parte, vor fi aceia care L-au recunoscut pe Isus și au trăit o viață pe placul Lui – oameni ce sunt așteptați să locuiască Împărăția; și mai sunt aceia care au disprețuit și ignorat dogma creștină, trăind după propriul plac, dând frâu liber tuturor dorințelor de desfrâu și mândriei. Aceștia din urmă vor fi aceia ce vor fi alungați din fața lui Isus.

Iadul în biblie

Au fost multe opiniile protestante iscate de reprezentările terifiante ale iadului, desenate de predicatori ai generației trecute, iar oamenii azi, tind să abandoneze ideea unei pedepse în viitor, argumentând că de fapt „ne construim și trăim propriul iad pe pământ”. Cert este că orice am înțelege din mesajul biblic, această ultimă opinie prezentată reprezintă o părere complet neavizată. Orice fapte rele ar face oamenii pe pământ, vis-a-vis de ei sau de alții, nu avem nici un drept să numim rezultatul iad, deoarece iadul pus în discuție în Scripturi este fără doar și poate unul al celor morți.

⁷ Matei 25.31-45; 12.36-37

⁸ Matei 13.24-30, 37-43; 47-50; Luca 19.15-26

⁹ Faptele apostolilor 24.15; 1 Petru 4.6; 2 Timotei 4.1

Iadul vechiului Testament este descris drept „sheol” – tărâm de jos, la evrei, tradus în limba noastră drept „mormânt” sau „iad”, iar ocazional drept „groapă”. Oricare dintre aceste cuvinte ne satisface, pentru că iadul este acel loc sub pământ unde sunt așezate corpuri neînsuflețite, ale celor buni și răi, și unde se pierde orice conștiință: „Într-adevăr, Locuința Morților nu-Ți poate mulțumi, Moartea nu te poate lăuda, iar cei ce se coboară în groapă nu pot nădăjdui în credincioșia Ta.” Iată ce spune un om bun care tocmai scăpase de amenințarea morții.¹⁰

Acest cuvânt își găsește echivalentul „hades” în Noul Testament și este tradus drept „iad” în toate ocaziile, cu excepția cazului când el ne apare drept „mormânt”, însă este mereu cuvântul folosit pentru a înlocui acel „sheol” din Vechiul Testament. Acesta este locul în care Isus a petrecut trei zile după ce a fost răstignit și unde, conform atât lui Petru cât și lui Pavel, David se găsește chiar și acum. Este locul ale cărui chei se găsesc la Isus și pe care El îl va redeschide pentru a-i elibera pe toți aceia ce vor sta în fața scaunului de Judecată.¹¹

Însă există un cuvânt al Noului Testament folosit pentru reprezentarea iadului, care exprimă mult mai bine ororile vechii generații de predicatori. Iată cum se referă Isus la acesta:

„Dacă mâna te face să păcătuiești taie-o! este mai bine pentru tine să intri în viață ciung, decât să ai două mâini și să mergi în iad, în focul care nu poate fi stins (unde viermele nu moare și focul nu se stinge) ... dacă ochiul te face să păcătuiești, scoate-L! Este mai bine pentru tine să intri în Împărăția lui Dumnezeu având un singur ochi, decât să ai doi ochi și să fii aruncat în Iad, unde viermele nu moare și focul nu se stinge!”¹²

Cuvântul „Ghenna” – „Valea lui Hinom” –își are origini interesante în Vechiul Testament. Denumirea de Valea lui Tofet sau valea lui Hinom fusese folosită în zilele domniei lui Iuda pentru denumire aceluși loc închinat idoloilor, pângărit de dreptul rege Iosia, distrugând tot ce venea împotriva lui Dumnezeu și folosind locul pentru părăsirea și uitarea celor răi. Astfel, chiar și în timpul lui Isus, acest spațiu era arderea trupurilor criminalilor, lăsați pradă viermilor și flăcărilor continue. Iată imaginea pe care ne-o prezintă Isus atunci când descrie soarta celor păcătoși.

---

¹⁰ Isaia 38.18

¹¹ Faptele apostolilor 2.24-35

¹² Marcu 9.43-48

Isus folosește pentru această imagine un cuvânt ce provine dintr-o altă parte a Vechiului Testament. Profeția lui Isaia se sfârșește prin reprezentarea unei lumi supusă voinței lui Dumnezeu, o lume în care toți cei răi au fost nimiciți. Marele conflict despre care am vorbit deja¹³ se sfârșește cu un mare măcel, iar profeta concluzionează pe această temă: „Vor ieși și vor vedea hoiturile celor ce s-au răzvrătit împotriva Mea; căci viermele lor nu va muri, focul lor nu se va stinge și vor fi pricină de dispreț, pentru orice faptură.”¹⁴

Este sigur că acest loc este valea Tofetului și că atât momentul cât și locul distrugerii sunt stabilite. Isus pare să ne spună că atunci când se va întoarce, aceia ce se găsesc nedemni prin purtarea lor vor fi nimiciți ireversibil – la fel de iminent precum focurile Tofetului.

Aceste lucruri pot fi demonstrate mai precis. În pasajul citat din Marcu, Isus le oferă discipolilor săi două alternative: să intre „în împărăția lui Dumnezeu”, sau să fie „pierduți în Ghenna”. Aceste două alternative rămân aceleași și pentru timpul venirii lui Isus. Atunci El va spune fie „Plecați de la mine blestemaților în focul cel veșnic ce a fost pregătit pentru diavolul și pentru îngerii lui” sau „Veniți, binecuvântații tatălui Meu; moșteniți Împărăția care a fost pregătită pentru voi de la întemeierea lumii.”¹⁵

Astfel, iadul este simbol al distrugerii eterne pentru aceia ce vor fi găsiți vinovați în fața Judecării de apoi.

Iadul și diavolul

Biblia nu asociază iadul și diavolul: asta este ceea ce fac poezii. Există doar două cazuri în care diavolul este asemănat focurilor veșnice ale Ghenei. Prima astfel de referință apare chiar în pasajul citat anterior: „focul cel veșnic ce a fost pregătit pentru diavolul și pentru îngerii lui.” Astfel, focul veșnic este locul în care diavolul îi execută pe aceia condamnați, așteptându-i să coboare în valea focului pentru nimicire eternă. A doua referință se regăsește în Revelația. Aici, ne aflăm în fața unei imagini ce îi prezintă pe aceia care fiind considerați păcătoși sunt aruncați într-un „lac de foc.” Judecata continuă însă și ne spune că „Diavolul, care-i înșela, a fost aruncat în lacul de foc și pucioasă.” Acesta urmează să fie sfârșitul diavolului. Odată ajuns în foc, el dispare pentru totdeauna, căci focul arde pentru eternitate. Consemnarea ne duce și mai departe: „Moarte și Locuința morților au fost

¹³ Ref. *Să credem Biblia*

¹⁴ Isaia 66.24

¹⁵ Marcu 9.47; Matei 25.34, 41, 46

aruncate în lacul de foc.”¹⁶

Nu mai există niciun dubiu referitor la semnificația focului: acesta este sfârșitul a tot ce este aruncat în el, este distrugerea tuturor păcatelor care Îl supără pe Dumnezeu. Diavolul, despre care știm că este manifestarea fiecărui păcat uman, ajunge în foc pentru a dispărea definitiv, iar atunci când moartea va înceta să existe, și mormântul își va găsi același sfârșit. Adevărul spre care ne conduce această imagine foarte expresivă este că la sfârșit, când gloria lui Dumnezeu va fi cucerit tot răul, acesta va fi în întregime nimic. Va rămâne apoi doar Împărăția de sfârșit, aceea a dreptății, păcii și nemuririi.

ZDROBIREA MORȚII

Am observat că Matei, vorbind despre focul nimicirii „pregătit pentru diavol și îngerii săi”, ne spune că momentul distrugerii nu va fi acela în care Isus se va așeza pe tronul Său. Dacă recitim capitolul despre Înviere din 1 Corinteni, aflăm același lucru: „Căci el trebuie să domnească până când îi va pune pe toți vrăjmașii sub picioarele sale. Ultimul vrăjmaș care va fi distrus va fi moartea.” Se pare că va fi o perioadă de interimat în timpul căreia aceia care au fost primiți la Judecată vor sta alături de Învățător, într-o lume imperfectă încă.¹⁷

Acest subiect este tratat integral în capitolul care ne vorbește despre distrugerea finală a răului. Acesta ne prezintă venirea lui Isus pe pământ, urmata de judecata care îi aduce pe cei drepti lângă Isus; urmează apoi o perioadă numita „cei o mie de ani”, timp în care păcatul încă mai locuiește pământul. La sfârșitul tuturor acestor lucruri va veni momentul confruntării finale între Regi și Regine și păcatul pe care El a venit să îl nimicească; judecata din urmă a celor drepti și distrugerea eternă a păcatului și morții.

Împărăția lui Dumnezeu

De-a lungul Scripturii înțelegem că Isus va veni pentru a domni. El este reprezentat ca Regele ce se va întoarce pentru a-și ocupa tronul de judecată; cel ce „îi va judeca pe cei vii și pe cei morți la Venirea Împărăției Sale; acela care „trebuie să domnească până când îi va pune pe toți vrăjmașii sub picioarele Sale.”

Împărăția asupra căreia va domni este una reală. Am văzut cum a fost Împărăția lui Dumnezeu în trecut, Israelul sub conducerea casei lui David. Am văzut cum David a fost înlăturat pentru ca să vină „acela care are drept

---

¹⁶ Apocalipsa 20.10-15

¹⁷ 1 Corinteni 15.24-28

asupra lui (tronului)”; L-am văzut venit printre oameni și răstignit de aceștia; și am știut că El trebuie să se întoarcă. Acum, la cea de-a doua venire Îl vom vedea venind cu putere mare și știm că El va fi ieși învingător asupra tuturor națiunilor ce se vor sculat împotriva Lui; El va „sfărâma și va pune capăt tuturor acelor împărății” pentru a zidi o alta ce va dăinui pentru eternitate; El se va ridica în fața poporului care odată L-a respins și le va ordona supunerea, iar dacă nu vor asculta, nu îi va aștepta decât distrugerea.¹⁸

El este acela care va împlini dorințelor tuturor care au avut încredere în El, acei oameni deosebiți pe care îi va face preoți și regi ai lui Dumnezeu, și ei vor domni asupra pământului. El este Sămânța făgăduită care le va da lui Avraam, Isac și Iacov moștenirea Împărăției lui Dumnezeu, Cel care Își va cinsti apostolii cu cele douăsprezece tronuri și tot El va fi sursa mântuirii tuturor neamurilor.¹⁹

Pe scurt, El este acela care va împlini toate făgăduințele lui Dumnezeu pentru rasa umană. Cu mult timp în urmă Pavel scria despre El: „Pentru că în El toate promisiunile lui Dumnezeu sunt *da*. De aceea prin El spunem *Amin!*”

Paradisul regăsit

Păcatul primordial al părinților noștri în Eden a făcut ca acestora să li se ia viața veșnică iar alungarea din grădina Edenului și de lângă Pomul cunoașterii nu a fost decât o prevestire a întregii dureri și chinurilor ce urmau să se abată asupra omului. În ziua în care ultimul dintre dușmani are să fie distrus, Viața veșnică va fi darul pentru aceia drepti. Devine astfel normal ca ultimul capitol al Bibliei să aibă un deznodământ opus primului și să prezinte simbolul restaurat al Pomului cunoașterii:

„Atunci mi s-a arătat râul apei vieții ca și cristalul. El ieșea din Tronul lui Dumnezeu și al Mielului, trecând prin mijlocul străzii cetății. Pe fiecare mal al râului se afla pomul vieții, care făcea roade de douăsprezece ori, dându-și rodul o dată în fiecare lună. Frunzele pomului erau pentru vindecarea neamurilor. Nu va mai fi nimic blestemat acolo. Tronul lui Dumnezeu și al Mielului vor fi în cetate, iar robii Lui I se vor închina. Îi vor vedea fața, iar Numele Lui va fi pe frunțile lor.”²⁰

¹⁸ Daniel 2.44; Zaharia 12.10; Ezechiel 11.16-21; 36.16-32.

¹⁹ Apocalipsa 5.9-14; 2 Timotei 4.8; 2 Corinteni 1.20

²⁰ Apocalipsa 22.1-4

Anexă la capitolul 12

Doctrine despre înviere

Nu este exclus ca unii dintre cititori să fi fost uimiți de cât de mult accent s-a pus în această carte pe Înviere și ceea ce ea reprezintă, speranța vie în Nemurire. Cu siguranță, există alți autori care ar fi analizat acest aspect diferit de noi. Autorul acestei cărți însă, este bucuros să își bazeze discursul pe ceea ce apare a fi învățătura simplă și neclintită a Scripturilor. El nu a abordat acest subiect din perspectivă controversată și nici nu s-a abătut de la subiect pentru a trata dificultăți ce pot reieși din firul principal al povestirii, din cauza lipsei de spațiu și pentru a servi unei prezentări constructive a învățăturii Biblice asupra vieții eterne.

Cu toate acestea, autorul recunoaște modest că există alte opinii asupra aceluiași subiect și care ar putea fi mai valoroase, și ne invită astfel să ne îndreptăm atenția spre concluziile pe care alți autori le-au tras asupra subiectului ultimului capitol. Exemplele prezentate sunt extrase din lucrările acestor autori.

Adormitul Episcop Temple:

„Dogma creștină autentică se distinge prin trei caracteristici: (a) Nu este o dogmă a nemuririi ci una a învierii; (b) consideră această înviere a fi un act al lui Dumnezeu ci nu unul caracteristic în mod natural oamenilor; (c) nu este o dogmă a recompensării sau pedepsirii, ci una ce proclamă bucuria iubirii și nefericirea egoismului.” (*Natura, omul și Dumnezeu*, p. 461)

„Dogma predominantă a Noului Testament este, în opinia mea, aceea că doar Dumnezeu este nemuritor, fiind etern prin natura Sa; și că el oferă nemurirea oamenilor ce respectă condițiile Lui.” (*ibid.*, p. 462)

„Omul nu este nemuritor prin natura lui sau prin drepturi: el este capabil de nemurire iar nemurirea i se va oferi de către Dumnezeu, în condițiile stabilite de Acesta.” (*ibid.* p. 472)

Adormitul Episcop Gore:

„O atenție deosebită acordată dogmei nemuririi necesare sau supraviețuirii

eterne a sufletului uman, după cum susține și Sfântul Augustin d' Aquino, ne va convinge poate că aceasta nu a fost parte integrantă a mesajului creștin primordial sau a Dogmei catolice. Aceasta este mai degrabă o speculație a curentului platonice care a pus stăpânire pe Biserică. Această apreciere lasă loc pentru numeroase posibilități de nimicire a conștiinței personale, idee brutal respinsă de augustinism." (*Epistola către Romani*, 2.210-214.)

În timpul procesului de convertire a angliei:

„Evanghelia acordă morții un alt înțeles. Vestea vieții veșnice nu este simplă confirmare a supraviețuirii. Aceasta este confirmarea învierii...este un adevăr enunțat și păstrat în cadrul dogmei creștine a *Învierii trupului*...Idea caracterului indestructibil caracteristic sufletului nu își găsește originile în Biblie ci în surse grecești. Tema centrală a Noului Testament este viața eternă, nu pentru oricine și toată lumea, ci pentru cei ce cred în Cristos cel înviat din morți." (Raport al Comisiei de episcopii de Canterbury și York, 1945, pp. 22-24.)

F.S.M. Bennet, uneori întâlnit sub numele Dean of Chester

„Probabil este adevărat că Platon a reușit să realizeze mai multe printre creștini decât printre păgâni, în aceea că a pus bazele dogmei referitoare la nemurire ca înzestrare naturală a sufletului omenesc." (*Învierea morților*, En. *Resurrection of the Dead*, p. 27)

Adormitul W.E. Gladstone

„Este foarte important de știut că dogma nemuririi naturale a sufletului este complet străină Scripturilor, având drept bază o opinie filosofică susținută cu ingeniozitate, însă aspru combătută." (Citat de mai sus, pp.7-8)

13. Calea Creștină

Vom continua prin a ne respecta promisiunea făcută cititorului, la începutul prezentului volum. Astfel, susțineam că „A Înțelege Biblia” nu înseamnă neapărat a ști despre ce tratează aceasta ci a-i înțelege importanța, la un nivel personal, și a simți necesitatea de a urma preceptele pe care Biblia le transmite drept necesare oricărui creștin. Vom relua unul dintre exemplele de mai devreme, care este potrivit pentru a introduce acest capitol atât de delicat prin subiectul său, cât și de necesar pentru cititor:

Un om călătorea prin deșert, citind Vechiul Testament, nu la mult timp după răstignirea lui Isus Cristos și învierea sa din morți. El citea capitolul cincizeci și trei din Isaia, unde stă scris așa:

„Când a fost asuprit și chinuit, El nu și-a deschis gura. Ca un miel care este dus la tăiere și ca o oaie care tace înaintea celui ce o tunde, tot așa nici El nu și-a deschis gura. A fost luat cu forța și condamnat. Cine din generația Sa s-ar fi gândit că El a fost nimic de pe tărâmul celor vii și lovit pentru nelegiuirile poporului Meu?”

Omul a fost intrigat de aceste cuvinte în mod evident, căci atunci când un predicator al evangheliei a urcat alături de el în căruță, omul l-a întrebat imediat la cine se referă aceste cuvinte. Filip a folosit pasajul citit drept bază pentru a-i povesti călătorului despre Isus și lucrarea Sa; ceva din ceea ce el a spus trebuie să fi semnalat nevoia de acțiune, deoarece, cum ei se apropiau de un heleșteu, călătorul a întrebat:

„Uite apă! Ce mă-mpiedică să fiu botezat?”

Desigur că nu exista nici un impediment iar astfel călătorul a fost botezat de către Filip. Predicatorul a plecat apoi, iar călătorul și-a continuat bucuros drumul.¹

Vom continua prin expunerea câtorva întrebări ce reies din această poveste, încercând să oferim răspunsuri din cele ce le-am învățat până acum.

---

¹ Faptele apostolilor 8.26-40; Isaia 53.7-8

1. De ce avea atâta nevoie călătorul de informații?

O simplă analiză a pasajului pe care acesta îl lectura ne va furniza răspunsul căutat. Pe lângă cuvintele citate deja, acest pasaj cuprinde și următoarele:

„Într-adevăr El a luat asupra Lui *neputințele noastre* și a purtat *bolile noastre*. Noi însă L-am considerat lovit, zdrobit de Dumnezeu și nenorocit. Dar el a fost străpuns pentru *păcatele noastre*, zdrobit pentru *fărădelegile noastre*, pedeapsa pe care ne dă *pacea* era peste El și prin rănilor Lui *suntem vindecați*. Noi *rătăceam cu toții ca niște oi, fiecare urmându-și propriul drum*, dar Domnul a pus asupra Lui *nelegiuirea noastră, a tuturor*... El a fost nimicit de pe tărâmul celor vii pentru *neleguirile poporului Meu*... dar după ce își va da viața ca *jertfă pentru păcat*, Își va vedea urmașii și va trăi multe zile, iar voia Domnului va propăși prin El... prin cunoașterea Sa, Robul meu cel drept va îndreptăți pe mulți și le va purta *neleguirile*... prin cunoașterea Sa, Robul Meu cel drept va îndreptăți pe mulți și le va purta *neleguirile*... S-a dat pe sine însuși la moarte și a fost numărat alături de cei nelegiuși. Totuși El a purtat *păcatul celor mulți* și a mijlocit pentru cei păcătoși“

Ar trebui să fie clar acum. La oricine s-ar referi acest paragraf, este în mod cert Acela ce ține destinul călătorului în mâinile Sale. Călătorul a fost interesat de această profeție tocmai pentru că el și-a recunoscut starea de păcătos și nevoia de iertare.

Vom începe așadar de aici: cititorul se știa păcătos și incapabil de a se ajuta singur, pentru că era condamnat la moarte. El știa că are nevoie de ajutorul lui Dumnezeu și credea că găsise acest ajutor în paragraful citit, însă nu L-a găsit pe Acela care îl putea ajuta. Iată de ce omul îl întrebă pe Filip „Despre ce om vorbește profetul?“

2. Ce i-a spus Filip călătorului despre Isus?

Nu putem avea dubii referitor la această întrebare, atât timp cât Filip a început cu paragraful din Isaia 53, la fel cum nu există dubii referitor la motivul pentru care Isus le-a spus discipolilor Săi, după înviere, că a trebuit ca El să sufere mai întâi, iar apoi să pătrundă în gloria Sa. Putem crede fără urmă de îndoială că Isus este cel despre care vorbeau profeții. El este acela care a venit să ia asupra-Și toate păcatele oamenilor și să adune oile rătăcite. El ne-a arătat că a-L servi pe Dumnezeu înseamnă a face tot ceea ce Îi este pe plac lui Dumnezeu. El ne-a arătat ce merită trupurile noastre, sacrificându-

Și propriul trup pe cruce, în văzul tuturor. El ne-a dat spre exemplu ceea ce am merita și felul în care ar trebui să ne supunem voinței lui Dumnezeu. El a mai spus: „Dacă vrea cineva să vină după Mine, să se lepede de sine, să-și ia crucea și să Mă urmeze!” Isus Și-a arătat iubirea de Dumnezeu prin aceea că a murit ca singurul Său Fiu.

3. De ce a cerut călătorul să fie botezat?

Este cert că Filip îi povestise omului despre botezul lui Isus, folosindu-se de cuvintele „Lasă să fie așa acum, căci se cuvine să împlinim tot ce este drept. Atunci Ioan a încuviințat.” Este la fel de sigur că Filip i-a spus omului despre sfatul pe care Isus l-a dat tuturor apostolilor Săi de a „Duceți-vă și faceți ucenici din toate neamurile, botezându-i în numele Tatălui, al Fiului și al Duhului Sfânt.”

Știm sigur că apostolii făceau acest lucru. Petru le-a cerut evreilor să se boteze în ziua de Rusalii, iar aceia ce „au primit cuvântul lui au fost botezați.” Filip însuși tocmai se întorsese din Samaria, unde cei ce credeau erau botezați „femei și bărbați de-o potrivă.” Petru urma să plece în misiune la Corneliu, pe care urma să îl învețe despre Isus și să îl boteze în numele Său. Pavel urma să realizeze același ritual asupra gardianului din Filipi, căruia îi predicase Evanghelia.²

Ordinea era mereu aceeași: predica era prima, urmată de acceptarea dogmei și dorință de a fi botezat iar apoi botezul propriu-zis.

4. Ce formă a îmbrăcat botezul?

Din câte reiese din pasajul de baza, călătorul a fost scufundat sub suprafața apei. Acesta se pare că era ritualul botezului, de a fi realizat în locul unde apa se găsea din abundență (desigur este puțin probabil ca eunucul să fi călătorit în deșert fără a duce apă cu sine), iar Filip a trebuit și el să intre în apă, pentru realizarea acestei ceremonii. Ioan Botezătorul boteza credincioși fie în apa Iordanului, fie la Enon, în apropiere de Salim, unde se găsea apă din plin.³

Prin cuvântul botez se înțelege scufundare în apă.

5. A reprezentat botezul o formă de supunere?

Nicidecum. Deși ascultarea necondiționată este un motiv în sine pentru a respecta poruncile lui Dumnezeu, Isus ne-a spus: „...dacă cineva nu este

---

² Faptele apostolilor 2.37-42; 8.12; 10.28-48; 16.30-33

³ Matei 3.6; Ioan 1.28; 3.23

născut din nou, nu poate vedea Împărăția lui Dumnezeu!...dacă cineva nu este născut din apă și din Duh, nu poate să intre în Împărăția Domnului.“ Botezul înseamnă renaștere, pentru că cel botezat uită prin acest ritual despre originea și moștenirea sa umane și începe să se privească ca Fiu al lui Dumnezeu.⁴

Epistola către romani face o legătură directă între botez și ceea ce am spus despre „a se lepăda de sine, a-și lua crucea și a-L urma.“ Se spune că înainte de botez nu suntem decât fii ai lui Adam, sclavi ai păcatului și moștenitori ai păcatului ancestral, care este moartea. Acest om va fi numit „omul vechi“. Prin botez acest om vechi este îngropat: „omul nostru vechi a fost răstignit împreună cu El.“ Putem spune astfel că Isus ne-a arătat care este sfârșitul vieții noastre de muritori sau fii ai lui Adam pe cruce, iar noi împărtășim bucuria unei astfel de morți simbolice cu El, cel ce a murit pe cruce. Botezul este astfel negare și renunțare de sine. Omul vechi din noi trebuie să moară oricum, însă prin botez noi suntem de acord să nimicim acest om vechi. Ceea ce se va întâmpla cu omul cel vechi din acest moment, nu mai este problema noastră.⁵

Omul cel vechi a fost uitat o dată cu scufundarea în apă, pentru ca un alt om să iasă, unul numit „Omul cel nou“. Evident, acest om este același, din punct de vedere fizic, însă el are un alt comportament. Prin botez omul și-a declarat ascultarea față de Dumnezeu, iar Dumnezeu îl acceptă prin aceasta pe om ca pe cineva nou, un copil al Său, cu o nouă viață. Cu toate acestea, nemurirea nu îi aparține încă acestui om nou, căci „viața voastră este ascunsă cu Cristos în Dumnezeu,“ și putem spera la ceva mai bun decât răsplata iminentă pentru păcat: poți aștepta „darul lui Dumnezeu care este viața veșnică.“⁶

Prin botez, așa cum a spus și Pavel „Cei ce sunt ai lui Cristos Isus și-au răstignit firea cu poftele și dorințele ei.“ Și deoarece botezul nu înseamnă doar îngropare ci și înviere a sufletului, Pavel continuă prin a spune: „Am fost răstignit împreună cu Cristos și nu mai trăiesc eu, ci Cristos trăiește în mine.“⁷

---

⁴ Ioan 3.3-5

⁵ Romani 6

⁶ Coloseni 3

⁷ Galateni 2.20; 5.24

6. De ce ni se spune în parabola călătorului că acesta s-a bucurat?

Cine este acela care nu s-ar bucura în locul călătorului? Înainte el fusese în păcat, dușman al lui Dumnezeu. După botez, el devine prietenul lui Dumnezeu și pentru că are încredere în Dumnezeu, el devine drept nu prin sine ci prin Isus Cristos, cu care el se aseamănă acum. „Avem pace cu Dumnezeu prin Domnul nostru Isus Cristos.” El poate acum trăi în apropierea lui Dumnezeu, chemându-L prin rugăciune și având toate păcatele iertate și mântuirea aproape, cu condiția de a fi credincios Celui ce îi este Tată acum.⁸

7. A reprezentat botezul sfârșitul responsabilităților călătorului?

Cu siguranță nu. Acum omul cel nou trebuie să ia aminte la lecția de viață oferită de Isus Cristos și să facă tot pentru ca viața lui să semene cu cea al lui Isus, astfel încât „să reflecte slava Domnului, ca într-o oglindă și să fie transformat în asemănarea Sa din slavă în slavă.” Acest om nou trebuie acum să participe și el la mântuirea sa, dar nu acum, și cu credință și încredere atât în forțele proprii cât și în faptul că „Dumnezeu lucrează în voi; și astfel voi aveți voința și puteți lucra după buna Lui plăcere.”⁹

O ceremonie la care au participat toți cei convertiți prin botez a fost organizată de Isus. „Ei stăruiau în învățătura apostolilor, în părtășie, în frângerea pâinii și în rugăciuni.” Acest ritual al frângerii pâinii era menit să amintească că mântuirea oamenilor a fost posibilă doar prin aceea că Isus și-a oferit trupul, motiv pentru care oamenii trebuie să își plece capul în fața lui Isus în umilință și mulțumire; și o confirmare a promisiunii că El nu va mai bea din rodul viei până în ziua când va ajunge din nou în Împărăția Tatălui.¹⁰

Cât despre viața evlavioasă, aceasta ne-a fost reprezentată mai întâi de Învățător Însuși; mai apoi de compania intru credință și intru bucurie a apostolilor și în parabolele Scripturilor, menite să învețe toate generațiile viitorului. Discipolii sunt acei oameni care stau cu sfială în preajma celor asemenea lor, care nu dau importanță plăcerilor trecătoare ale vieții materiale, cei care își oferă iubirea celor nevăzute încă și care Îl așteaptă pe Domnul Isus să coboare din rai. Ei au fost însărcinați să mărturisească în fața tuturor ce vor să asculte bucuria la care oricine poate fi părtaș. Ei urmau să fie recunoscuți în lume prin iubirea purtată unul față de celălalt și tot ei urmau să aștepte și să grăbească venirea Domnului care „va transforma trupul nostru umil și-l va

---

⁸ Efeseni 2.11; Romani 5.1

⁹ 2 Corinteni 3.18; Filipeni 2.12-13

¹⁰ Faptele apostolilor 2.42; Matei 26.26-29

face asemenea trupului său glorios.”¹¹

8. De ce botezul se face (înfăptuiește) în numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh?

Spațiul acestei cărți nu ne permite decât un răspuns sumar pentru o întrebare atât de amplă. Există trei atribute principale ale aceluia care va fi acceptat în fața lui Dumnezeu:

- El trebuie să își recunoască starea ca creație a lui Dumnezeu, adusă la viață pentru plăcerea Lui și dependentă de El în tot ce îi este oferit în viața aceasta, fiind în același timp incapabilă de a face singură pași spre mântuire, dacă Dumnezeu nu i-a netezit calea mai întâi. Omul trebuie să știe că Dumnezeu este mult prea sfânt pentru a fi abordat în felul oamenilor, dar că Dumnezeu, prin iubirea Sa nemăsurată și-a trimis Fiul pentru a deschide oamenilor drumul spre El. Astfel botezul se face „în numele Tatălui”¹²
- În al doilea rând cel ce se botează știe că drumul spre mântuire este pavat de lucrarea lui Isus, singurul Fiul al lui Dumnezeu și că nu există „sub cer nici un alt nume dat oamenilor, în care trebuie să fim mântuiți”. Astfel credinciosul vede în Isus exemplul de viață întru gloria lui Dumnezeu, iar în moarte umilirea trupului sub îndrumarea fermă a mâinii lui Dumnezeu; el mai știe și că trebuie mereu să se privească și să se cunoască ca pe un acest om umil, să renege toată încrederea în omul cel vechi și să privească toate cele învățate din Învierea lui Isus drept bază pentru o nouă speranță. Acesta este așadar botezul pe care credinciosul îl primește în „Numele Tatălui, al Fiului.”¹³
- În cel de-al treilea rând, credinciosul știe că botezul nu marchează capătul vieții sale spirituale. Dimpotrivă, această viață a sufletului începe în acest moment și ea trebuie urmată cu dăruire. Însă dacă cel botezat consideră că în urma botezului se poate salva singur și trăi după propriul plac, înseamnă că omul cel vechi nu a fost uitat încă. După botez, credinciosul va trebui să se încreadă în Dumnezeu pentru ca El să facă ceea ce omul nu va putea niciodată. Orice îmbunătățire a vieții, orice apropiere de exemplul lui Isus, orice dorință arzătoare de a împlini voia lui Dumnezeu vine

¹¹ 2 Petru 3.12; Filipeni 3.20-21

¹² Apocalipsa 4.11

¹³ Faptele apostolilor 4.12

acum de la Tatăl și din lucrările Sale: „Pentru că Dumnezeu este Cel Care lucrează în voi“. Acest fapt este valabil și în cazul rugăciunilor: „Pentru că noi nu știm cum ar trebui să ne rugăm, ci Duhul Însuși mijlocește cu suspine nerostite,“ dar și pentru întreaga viață: „Noi știm că toate lucrează împreună spre binele celor ce-L iubesc pe Dumnezeu, al celor ce sunt chemați în conformitate cu planul Său.“ Vedem astfel cum botezul acționează ca putere a lui Dumnezeu printre oameni: „În numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh.“¹⁴

Îl vom părăsi aici pe eunucul etiopian și pe toți ceilalți sfinți ai lui Dumnezeu. Nu există nici un dubiu că înțelegerea omului din parabolă asupra lui Dumnezeu s-a dezvoltat pe parcursul vieții sale de creștin. Este sigur că și el a murit atunci când viața sa de muritor s-a scurs dar este la fel de sigur că și el va fi înviat din morți, împreună cu toți ceilalți oameni noi care au urmat scopul lui Dumnezeu, toți cei chemați urmând să răspundă pentru faptele lor în fața Tatălui.

Expresia „Sfinții lui Dumnezeu“ poate cauza surprindere printre cititori, deoarece mulți dintre noi au fost obișnuiți să se gândească la Sfântul Matei, Sfântul Petru, Sfântul Pavel, împreună cu toate celelalte nume de sfinți prezente în orice calendar creștin, ca la oameni sfinți în fața lui Dumnezeu, cărora li s-a acordat un titlu interzis oricui altcuiva. Iată de ce trebuie să facem observația că Scripturile nu folosesc cuvântul „sfânt“ în acest fel. Atunci când Pavel scrie: „Tuturor celor care sunt preaiubiți ai lui Dumnezeu în Roma, chemați să fie sfinți“, el se dresează întregii biserici și iată care este adresarea sa:

„Către biserica lui Dumnezeu care este în Corint, către cei sfințiți în Cristos Isus, chemați să fie sfinți“ (Prima epistolă).

„Către biserica lui Dumnezeu care este în Corint, împreună cu toți sfinții care sunt în Ahaia“ (a doua epistolă).

„Către sfinții care sunt în Efes și credincioșii în Cristos Isus.“

„Către toți sfinții în Cristos Isus, care sunt în Filipi, împreună cu supraveghetorii și cu diaconii.“

„Către sfinții care sunt în Colose, frați credincioși în Cristos.“

Astfel reiese că acest cuvânt „sfânt“ se referă la aceia „făcuți sfinți“,

---

¹⁴ Filipeni 2.12-13; Romani 8

„aceia chemați“, iar termenul se poate aplica în cazul fiecărui creștin adevărat. Acesta este un titlu conferit de către Dumnezeu, ci nu de către om, tuturor acelor sanctificați drept urmare a rugilor adresate de Fiul, Isus Cristos: „Sfințește-i prin adevăr! Cuvântul tău este adevărul.“

Trupul și sufletul

S-au făcut deja câteva referințe la pasajul care vorbește despre sfinți ca fiind „născuți din apă și Duh“¹⁵, însă este nevoie să acordăm puțină atenție deosebirii puternice care există între cele două. „Trupul“ simbolizează starea perisabilă a omului care trăiește departe de Dumnezeu: „Dacă trăiți potrivit firii, veți muri“. Duhul reprezintă acea relație nouă cu Dumnezeu, care descrie toți oamenii noi veniți în întâmpinarea lui Dumnezeu: „Căci toți care sunt călăuziți de Duhul lui Dumnezeu, sunt fiii lui Dumnezeu.“ Trupul este acela responsabil pentru răul mai mic sau mai mare care vine împotriva voinței Domnului: „Faptele firii sunt cunoscute ca fiind acestea...“ iar „Duhul“ este unealta prin care binele lucrează în viețile celor dreți: „Dar roada Duhului este dragostea, bucuria, pacea...“ „Trupul“ este muritor și deci incapabil de a fi moștenitor al Împărăției lui Dumnezeu; datorită asemănării cu Dumnezeu, „Duhul“ poartă cu sine promisiunea eternității, iar astfel „dacă trăiți potrivit firii, veți muri, dar dacă prin Duhul, dați morții faptele trupului, veți trăi.“¹⁶

---

¹⁵ Ioan 3.3; 5

¹⁶ Romani 6 și 8; Galateni 5, etc.

14. Viața eternă

Scripturile prezintă o perspectivă asupra morții foarte diferită de a noastră. Unul dintre oamenii morți cunoscuți ai Bibliei este un anumit tânăr, care primește averea tatălui său înainte de vreme. Acesta a luat cu sine averea și a plecat într-o țară îndepărtată, unde a cheltuit tot ce avea pe un trai destrăbălat.¹ În perioada ce a urmat, tânărul și-a realizat greșeala și a revenit plin de remușcări spre a-și spăla păcatul. Ideile psihologiei moderne ne-ar putea face să judecăm comportamentul tânărului mai puțin sever decât ar trebui, sau decât a făcut-o fratele său mai mare, acuzând aspru fiul care spune: „a mâncat averea cu prostituatele”; fie că suntem înțelegători sau critici cu faptele acestui tânăr, trebuie să recunoaștem că acesta era viu în zilele de plăcere nestingherită. Însă judecata pe care el o primește din partea tatălui, este complet diferită – putem spune că parabola descrie judecata Tatălui din ceruri relativ la un astfel de păcat: „Acest frate al tău era mort și acum trăiește, era pierdut și a fost găsit.”

Trebuie adăugat la cele de mai sus că acest comportament desfrânat al tânărului nu este singurul păcat care duce la moarte. Aceeași pedeapsă este de așteptat și în cazul femeii care își pierde timpul bârfind și vorbind despre alții: „dar cea care trăiește pentru plăceri e moartă, chiar dacă trăiește.”² O biserică care păstrează o aparență evlavioasă, însă nu arată interes real pentru Cristos este astfel muștrată de Domnul Însuși: „Știu faptele tale! Îți merge numele că trăiești, dar ești mort.”³ Tânărul care declară că îl va urma pe Isus de îndată ce își va fi terminat treburile materiale este avertizat despre viața ce o va avea atât timp cât întârzie: „lasă morții să-și îngroape morții, iar tu du-te și vestește Împărăția Domnului.”⁴

Pe scurt, trebuie să știm că dincolo de lucrarea lui Cristos se întinde moartea, iar faptul că moartea lui Adam și a Evei din Eden a rezultat în

---

¹ Luca 15.11-32

² 1 Timotei 5.3-6

³ Apocalipsa 3.1

⁴ Luca 9.59-60

îndepărtarea lor de la fața lui Dumnezeu ar fi trebuit să ne pregătească pentru această concluzie. Astfel, predicarea Scripturilor ne apare ca un dar al vieții eterne⁵; iar despre cei ce au primit-o se spune că au trecut de la moarte la viață. Pavel ne spune că Dumnezeu i-a adus pe Efeseni, care erau morți în păcat, la viață.⁶

A trăi conform regulilor impuse de lumea noastră este drumul spre moarte iar a trăi viața nouă întru lucrările bune ale lui Isus este condiția vieții. „Trupul” este casa păcatului iar „duhul” este noua legătură a omului cu Dumnezeu și baza mântuirii: „Căci preocuparea pentru fire este moarte, însă preocuparea pentru lucrurile Duhului este viață și pace.”⁷

Noua viață în care este inițiat credinciosul este atât de diferită de cea veche, încât este și denumită altfel. Ea este adeseori descrisă drept „viață”, însă frecvent numită și „viața eternă”, iar obișnuința de a folosi această denumire utilizată pentru referiri la condiția prezentă a credinciosului a născut semne de întrebare. Într-o utilizare obișnuită, „viață eternă” se referă la o viață nesfârșită, însă Isus ne spune: „Cine ascultă Cuvântul Meu și crede în Cel Ce M-a trimis are viață veșnică”⁸, iar prin aceasta putem intui în mod greșit că Isus este gata numaidecât să ofere nemurire oricui crede în El, fapt ce intră în total dezacord cu cele pe care le-am învățat până acum. Această presupunere eronată nu se potrivește nici cu promisiunea lui Isus că va veni un moment când mormintele se vor deschide pentru „învierea” celor adormiți și dreپți.

Așadar ce este viața veșnică în care credinciosul ajunge să se încreadă? Este cert că muritorul nu poate atinge această stare. Faptul că „Cel ce mănâncă trupul Meu și bea sângele Meu are viață veșnică” este promisiune; discipolii recunosc că „Dumnezeu ne-a dat viață veșnică”. Nemurirea este în primul rând asociată cu Isus Cristos „Această viață este în Fiul”. El este numit de două ori și „Viața veșnică”, ca și cum aceasta ar fi o trăsătură caracteristică a Lui;⁹ iar într-o altă ocazie El anunță că „Și viața veșnică este aceasta: „Să Te cunoască pe Tine, singurul Dumnezeu adevărat, și pe Isus Cristos, pe care L-ai trimis Tu.”¹⁰ Întrebarea noastră este: dacă aceste pasaje

---

⁵ Ioan 1.4

⁶ Efeseni 2.1-10; 4.17-24; Coloseni 2.13

⁷ Romani 8.6

⁸ Ioan 5.24, 29, 6.40, 54

⁹ 1 Ioan 1.2; 5.20

¹⁰ Ioan 17.3

nu vorbesc despre nemurire, atunci despre ce?

Știm sigur că „etern“ înseamnă „interminabil“. O analiză atentă a vieții trăite de necredincios și cea trăită de credincios ne demonstrează clar cât de potrivit este acest cuvânt. Pentru cel fără de credință, viața este ceva trecător, nu neapărat în sensul general că viața se sfârșește pentru noi toți, ci mai degrabă în aceea că speranțele necredinciosului sunt inutile și efemere. Lucrurile bune ale vieții îi sunt luate de la el sau el, necredinciosul, nu reușește să se ridice la nivelul binelui. Limitele pentru un astfel de om sunt nașterea și moartea, iar această pedeapsă cade asupra tuturor care o atrag până în clipa morții: „Nesăbuitule! Chiar în noapte aceasta ți se cere sufletul.“¹¹ Situația este însă diferită în cazul discipolilor, căci ei apreciază viața de muritor drept dar din partea lui Dumnezeu, deși speranța și așteptările lor se regăsesc pe un alt plan. Discipolul este cel care iubește lucrurile de sus, acolo unde Cristos șade de-a dreapta Tatălui.¹² Bogățiile pe care acesta le va găsi în cușorul lui Dumnezeu nu pot fi furate sau viciate¹³, iar el vede lucrurile pe care cel păcătos nu le poate percepe, lucruri care sunt eterne pentru sufletul curat.¹⁴ Discipolul s-a născut din nou la o nădejde vie și la o moștenire nepieritoare și nepângărită care nu se ofilește și care este păstrată în ceruri.¹⁵

Căci, deși toată făptura este iarbă și toată gloria ei este ca floarea de pe câmp, iarba se usucă iar floarea cade, însă Cuvântul Domnului rămâne pe vecie.¹⁶ Numele credincioșilor sunt păstrate toate în cartea vieții, pe care o ține Dumnezeu¹⁷ iar cununa dreptății așteaptă să-i fie dată de Domnul în ziua când El Se va arăta.¹⁸

Iată deci care este eternitatea. Deși cel credincios trebuie să se alăture în așteptarea sa celui necredincios în mormânt, el o face cu o speranță diferită și la un alt nivel al conștiinței sale. Pentru necredincios, moartea este sfârșit, iar pentru credincios viața este somn. La fel cum Isus i-a descris pe fiica cea moartă a lui Iair și pe fratele mort al Martei și Mariei drept „adormiți“,

---

¹¹ Luca 12.16-21

¹² Coloseni 3.2

¹³ Matei 16.19-21

¹⁴ 2 Corinteni 4.16-18

¹⁵ 1 Petru 1.2-8

¹⁶ 1 Petru 1:22-25

¹⁷ Filipeni 4.3

¹⁸ 2 Timotei 4.8

deoarece urma ca ambii să se trezească la porunca Sa, și despre Ștefan se spune la fel, că a adormit și că va fi trezit prin speranța Învierii, cuvintele fiind aceleași folosite și în epistolele lui Pavel către Corinteni și Tesaloniceni.¹⁹

Desigur, nu putem concluziona că „viața eternă” oferită astfel sfinților traduce sensul propriu al cuvintelor. Doar speranța este eternă în sensul cuvintelor, împreună cu tot ceea ce presupune această speranță, însă acestea sunt doar anticipări a ceea ce urmează să se întâmple. Nemurirea a fost divulgată, însă ea nu stă încă la dispoziția sfinților.²⁰ Astfel, spunem răspicat că întreaga glorie a vieții eterne, cu toate posesiunile spirituale ale unei vieți incoruptibile așteaptă clipa în care cei binecuvântați vor veni în fața tronului pentru a le fi oferită viața eternă.²¹ Toți aceia care acum au răbdare în speranța și gloria nemuririi, însoțindu-și viața de faptele plăcute Domnului, vor culege roadele celor semănate.²²

---

¹⁹ Marcu 5.39; Ioan 11.11; Faptele apostolilor 7.60; 1 Corinteni 15.18-20; 1 Tesaloniceni 4.13

²⁰ 2 Timotei 1.10

²¹ Matei 25.46

²² Romani 2.7

---

15. Recompensa și pedeapsa

Există două atitudini ce trebuie analizate înainte să putem spune că scopul acestei cărți a fost atins. Au existat mereu aceia care au găsit nepotrivit ca Dumnezeu, prin caracterul Său (zugrăvit cu precădere în Noul Testament) să-I poată pedepsi pe cei ce I-a creat. Pe de altă parte, au existat și aceia care au susținut a fi nedemn ca omul bun să fie virtuos în realizarea faptelor bune, în speranța unei recompense finale. Având în vedere că ultimele pagini nu au tratat foarte în profunzime problema recompensei și a pedepsei, este necesară o analiză justă a acestora.

Ele pot fi discutate în paralel, deoarece reprezintă părți ale aceleiași monede, adică se află în strânsă legătură. De asemenea, ele trebuie tratate pornind de la ipoteza că ceea ce stă scris în Scripturi este adevărat și că trebuie să apelăm la Cartea Sfântă pentru a ne ilumina conștiința.

În acest tablou iată că recompensa sau pedeapsa nu pot fi negate. Judecata lui Dumnezeu este presărată pe tot parcursul Vechiului Testament (în cazul lui Cain, oamenilor de la potop, Nadab, Korah, Moise, Uza și Uzia printre alții), iar Isus insistă și el asupra faptului că dușmanii dreptății vor fi găsiți răspunzători în fața Lui, atunci când Se va întoarce: „Cât despre acei dușmani ai mei, care n-au vrut să domnesc Eu peste ei, aduceți-i aici și omorâți-i în fața mea!“. Discipolii prezintă și ei imagini despre acea zi când „Va fi necaz și strâmtoare peste orice suflet omenesc care săvârșește răul.“ Dovezile ce susțin existența unei recompense nu trebuie nici ele să fie foarte elaborate mai departe de următorul citat: „dar va fi glorie, onoare și pace peste oricine înfăptuiește binele – mai întâi peste iudeu și apoi peste grec.“¹

Înțelegerea acestor lucruri nu este dificilă. Dumnezeu a creat lumea pentru ca scopurile Sale să fie atinse, iar El ne-a dat libertate în sensul că ne-a oferit posibilitatea de a alege dacă să Îl urmăm sau nu. Iar pentru că Dumnezeu nostru este unul al dreptății, El se poate bucura dacă Îi facem plăcere și ne poate muștra dacă nu. Iar pentru că Dumnezeu nu poate renunța la dreptate, el își arată mânia spre cei neascultători, punând dușmănie între El

---

¹ Geneza 4 și 6; Leviticul 10; Numeri 16 și 20.7-13; 2 Samuel 6; 2 Cronici 26.16-21; Luca 19.14, 27; Romani 2.8-9; Romani 2.10

și cei ce se opun voinței Sale. Cuvintele „necaz“ și „strâmtoare“ din citatul de mai sus apar în Biblie în sensul acesta.²

Dacă L-am privi altfel, Dumnezeu ar deveni din Tată ceresc al celor ce I se supun în acel Dumnezeu pasiv în fața unei creații răsculate, care oferă și recompense grație unei indulgențe nemărginite.

Nenorocirea celor nesupuși este inevitabilă. Pedepsele pe care le-am mărturisit până acum sunt atât exemplare cât și potrivite acelor care disprețuiesc bunătatea lui Dumnezeu. Cât despre pedeapsa Zilei Judecării, aceasta este rezervată acelor care deși aud bunătatea lui Dumnezeu chemându-i spre căință, aleg totuși să respecte voința proprie.³

Nu este un paradox să considerăm aceste pedepse drept rezultat direct al iubirii lui Dumnezeu. Orice iubire care nu este gratuită, trebuie să îl respecte pe cel ce iubește și să îl respingă pe cel răzvrătit. Și iată că mărturia unei astfel de iubiri duce la diferențiere, chiar prin definiția ei: „Pe cel ce mă respinge și nu primește cuvintele Mele are cine să-l judece: Cuvântul pe care l-am spus Eu, acela îl va judeca în ziua de pe urmă.“⁴

Astfel, odată ce gloria lui Dumnezeu îi este dezvăluită omului iar acesta înțelege care îi sunt acum responsabilitățile, alegerea îi aparține în totalitate. Mântuirea sau condamnarea veșnică sunt complementare, depinzând una de alta. Mântuirea este scopul suprem, însă pentru aceia care o disprețuiesc, condamnarea este rezultatul. „Cel ce va crede și va fi botezat, va fi mântuit, dar cel care nu va crede va fi condamnat.“⁵ Așadar, cea mai desăvârșită expresie a iubirii lui Dumnezeu are și un revers:

„Fiindcă atât de mult a iubit Dumnezeu lumea, încât L-a dat pe singurul Lui Fiu, pentru ca oricine crede în El să nu piară, ci să aibă viață veșnică. Căci Dumnezeu nu L-a trimis pe Fiul Său în lume ca să judece lumea, ci ca lumea să fie mântuită prin El. Cel ce crede în El nu este judecat

însă

cel ce nu crede a și fost judecat, pentru că nu a crezut în numele singurului Fiul al lui Dumnezeu. Și judecata este aceasta: lumina a venit în

---

² Efeseni 2.3, 15-16

³ Romani 2.4

⁴ Ioan 12.47-48

⁵ Marcu 16.16

lume, dar oamenii au iubit mai mult întunericul decât lumina, pentru că faptele lor erau rele.”⁶

Iată deci cum cele de mai sus ne pregătesc pentru a înțelege pe deplin problema recompensei. Aceasta nu are de-a face cu înjosirea în fața unui Tiran pentru a obține favoruri sau cu faptul de a susține o independență asumată, în ciuda amenințării pedepsei iminente. Recompensa și pedeapsa divine au de-a face în primul rând cu acceptarea apartenenței noastre, cu recunoașterea faptului că Îi aparținem lui Dumnezeu, și prin acceptarea iubirii Lui ce dorește să se manifeste în noi. Dorința omului de a trăi în voia și iubirea lui Dumnezeu ajunge în mod natural să culmineze în fericire eternă, ce se regăsește în Împărăția lui Dumnezeu.

---

⁶ Ioan 3.16-19

16. Împărăția lui Dumnezeu azi

După cum am mai arătat și până acum, Împărăția lui Dumnezeu, în sensul izraelit, reprezenta un aspect al concretului. Această Împărăția era formată din poporul Israelului, cu propriul său pământ, propriile reguli de conduită civilă și proprii judecători și Regi ce acționau drept guvernatori trimiși de Dumnezeu. Legile acestea cuprindeau prevederi clare referitoare la pedeapsa cuvenită pentru încălcarea lor (care puteau include chiar și pedeapsa cu moartea) sau la acțiunile necesare îndreptării. Judecătorii dețineau o putere foarte mare și de aceea nu este atât de uimitor faptul că nu o dată apar sub denumirea Elohim, titlu deținut de Însuși Dumnezeu. Deoarece Israelul era o teocrație, legile puneau un accent mai mare pe respectarea poruncilor lui Dumnezeu decât societățile moderne, iar pedeapsa maximă era dată în cazuri precum idolatria, nerespectarea zilei de sabat și blasfemia.¹

Acest stat evreiesc a fost spulberat cu totul datorită încălcării tuturor legilor date. În prezent nu mai există o astfel de organizare nicăieri în lume, deși ea va fi reinstaurată în viitor, în mod cert. Când acest lucru se va petrece, Împărăția lui Dumnezeu va fi din nou concretă. Aceasta va distruge organizațiile de azi, și se pare că încă din timpul existenței generațiilor muritoare, se va reinstaura un sistem de sacrificiu în zilele în care strălucirea Domnului Isus pe cruce va orbi oamenii, pentru a ne reaminti de felul în care mântuirea a fost câștigată.²

Multe dintre parabolele lui Isus sunt menite să înfățișeze această stăpânire ad litteram a lui Dumnezeu pe pământ: Omul care pleacă într-o țară îndepărtată; parabola neghinei; Plasa de pescuit – toate fiind exemple ce și-au găsit explicația deja. Există însă și alte parabole ce încep prin formula: „Împărăția lui Dumnezeu (sau Împărăția cerurilor)“, care nu au drept punct de interes acele timpuri, dar indică faptul că Împărăția lui Dumnezeu este asemena unui negustor care caută perle de preț, sau precum comoara adânc

---

¹ Exodul 21.6; 22.8; 9.28; Psalmi 82 și Ioan 10.34; Exodul 12.15; 31.14; Leviticul 7.27

² Ezechiel 40-48

săpată într-un câmp, sau precum zece fecioare din care cinci erau înțelepte iar cinci necugetate.³

Astfel, atunci când Isus și apostolii predică Evanghelia Împărăției Domnului, ei nu vorbesc doar despre o împărăție a zilelor apuse sau una a zilelor ce au să fie, ci și oferă informații despre felul lumii înainte de instaurarea Împărăției.⁴

Observăm așadar cum sfinții lui Isus Cristos, discipolii săi botezați, sunt deja legați de Împărăția lui Dumnezeu, pentru că ei au primit „o împărăție care nu poate fi clătinită”; ei sunt descriși ca fiind „aduși în Împărăția Fiului Său iubit”; și sunt deja cunoscuți sub denumirea de „preoție împărătească, neam sfânt.” Această Împărăție este în exil, deoarece membri săi sunt numiți „străini și pelerini” și sfătuiți că ei nu au aici o cetate permanentă, ci că sunt în căutarea uneia care urmează să vină. „Cetățenia lor este în ceruri” atunci când ei încă se găsesc pe pământ și nu vor ajunge în casa lor, până ce Împărăția nu va fi ridicată din nou.⁵

Legea împărăției

Așa cum este și normal, legile Împărăției nu vor fi acelea care au fost în trecut. Nu vor mai fi numiți judecători pe pământ pentru a pedepsi încălcarea poruncilor lui Dumnezeu. Isus însuși ne prezintă această schimbare chiar din zilele vieții Sale de muritor, pe pământ.

În primul rând, El refuză să preia funcția de judecător. El nu își asumă decizia legată de moștenirea care îi este adusă la cunoștință ci propune ca părțile implicate să adopte o atitudine care face ca tot conflictul să dispară: „Fiți atenți și păziți-vă de orice fel de lăcomie”. Și deși discursurile lui Isus conțin informații cum că discipolii Săi vor apărea în fața judecătorilor, fie din cauza faptelor lor bune fie rele, El nu le spune niciodată că pot acționa ei înșiși drept judecători; Pavel condamnă în mod deschis disputele purtate în curți de judecată de către corinteni.⁶

În al doilea rând, El transformă complet legile ce guvernau vechea împărăție. „Să nu ucizi” era o poruncă ușor de tratat de către judecători: crima trebuia constatată, iar pedeapsa aplicată apoi. Isus însă, ia porunca și o explică atât pentru buze cât și pentru inimi, astfel încât apostolul Ioan să poată scrie

³ Luca 19.11, Matei 13.24; 36, 47; Matei 13.44, 45; 25.1

⁴ Matei 3.1; 4.23; Faptele apostolilor 1.3; 8.12; 19.8; 20.25; 28.23; 31

⁵ Evrei 12.28, Coloseni 1.13; 1 Tesaloniceni 2.12; 1 Petru 2.9, Evrei 13.14; Filipeni 3.20

⁶ Luca 12.13-15; 1 Corinteni 6

despre interpretarea vorbelor Învățătorului: „Oricine își urăște fratele, este un ucigaș” – astfel încât nici un judecător de pe pământ să nu poată judeca o astfel de greșală. El procedează la fel și în cazul adulterului. Legea prescrisă pentru acest păcat era de a lăpida ambii parteneri implicați, însă ce aveau să facă judecătorii în fața unei astfel de caz: „Oricine se uită cu poftă la o femeie a și comis adulter cu ea în inima lui?”⁷

În al treilea rând, El pășește până în adâncul Legilor lui Dumnezeu, invocând cele două porunci esențiale: „Să-L iubești pe Domnul Dumnezeul tău, cu toată inima ta, cu tot sufletul tău, cu mintea ta și cu puterea ta” și „Să-l iubești pe semenul tău ca pe tine însuși”, spunând că „Toată legea și Profeții depind de aceste două porunci.” Iată așadar cum ar fi imposibil pentru orice judecător uman să aplice pedepse pentru aceste păcate.⁸

Mai departe, Isus vorbește despre o nouă organizare a credincioșilor, cu un Împărat absent, în fața Căruia fiecare este responsabil pentru faptele bune și rele. Nici un judecător uman nu poate controla mai bine legile împărăției decât Judecătorul în adevăr, Care poate pedepsi greșeli sau răscumpăra fapte bune mai presus de puterea oricărui muritor. Isus va privi la sufletul oamenilor și îi va judeca după gândurile lor ascunse mai degrabă decât după faptele și cuvintele lor exprimate.

De aceea, cel mai mare accent a fost plasat pe acele porunci care contează cel mai mult pentru exilul Împărăției creștine. La fel cum a spus și Isus și la fel cum observăm și noi, a-L iubi pe Domnul Dumnezeul nostru cu toată puterea și a ne iubi vecinul ca și pe noi înșine, înseamnă a nu viola drepturile omului. Aceste porunci ne responsabilizează pentru a deveni așa cum trebuie în fața lui Dumnezeu: să trăim în afara noastră, lipsiți de voință proprie și mândrie, căutându-L mai întâi pe Dumnezeu, iar mai apoi, prin lumina Sa, căutând binele fraților noștri oameni. Relativ la această temă, Pavel citează de două ori Leviticul și cuvintele lui Isus, iar Iacov vine să întărească concluziile acestora.⁹

Creștinul trebuie astfel să se îndrepte spre Cer pentru a primi ghidare și judecată. El se va comporta pașnic cu frații săi și se va supune legilor omenesii atunci când ele urmează principiile creștine, dar li se va opune bucuros atunci când respectarea acestora presupune neascultare față de Dumnezeu. „Trebuie să ascultăm mai mult de Dumnezeu decât de oameni.” Și deoarece

⁷ Matei 5.21, 27; Exodul 20.13, 14; 1 Ioan 3.15

⁸ Matei 22.36-40; Deuteronomul 6.5; Leviticul 19.18

⁹ Romani 13.8-11; Galateni 5.13-15; Iacov 2.8

în zilele noastre rare sunt cazurile în care este permisă libertatea conștiinței, aceasta este îndrumarea esențială pentru viața creștină.¹⁰

---

¹⁰ Faptele apostolilor 4.19-20; 5.29

Epilog

Acum, la finalul aceste lucrări, titlul ales pare a fi unul trufaș. Multe părți esențiale ale acestei Cărți au rămas netratate și deși autorul a încercat să își păstreze limpezimea argumentelor și a prezentării, el știe că și înțelegerea lui trebuie să capete alte proporții. Din nevoia de a prezenta un tablou cât mai limpede, probleme complementare au fost evitate, iar astfel dificultăți posibile au rămas nediscutate.

Cu toate acestea titlul va fi păstrat. Autorul a încercat să arate cititorului ce înseamnă a „înțelege“ Biblia și să arate cum se poate ajunge la o înțelegere mai profundă a Cărții. El a încercat să îi arate cititorului dovezile scopului Divin în Scripturi. El a lăsat întregul conținut să se centreze în jurul lucrării lui Isus și să îndrepte gândurile tuturor discipolilor Săi înspre singura pretenție pe care Isus o are de la ei. Este adevărat că autorul a neglijat bogata semnificație morală a învățăturilor lui Isus și nu a spus mai nimic despre „Predica de pe munte“, sumar a întregii doctrine creștine.

Toate acestea au fost intenționate. Experiența ne-a arătat că omul ce nu a fost înnoit nu se poate servi foarte mult de această Predică de pe Muntele Măslinilor, iar umanismul o înlătură din start, eliminând ipoteza umilinței (omul este drept, din perspectiva aceasta) și nevoia de dreptate (pentru ca omul este inerent bun).

De îndată însă ce ajungem să înțelegem care este adevărata noastră natură împreună cu cea a lucrărilor lui Isus, umilința vine să înlocuiască slăbiciunea, iar astfel pofta pentru dreptate renaște. De îndată ce înțelegem principiile lucrării lui Isus, primim și fericirea desăvârșită iar povețele morale ale lui Isus nu mai au nevoie de nici o explicație, căci totul devine limpede ca lumina zilei.

Pentru a ajunge în acest punct Dumnezeu ne pune la dispoziție tot ajutorul Său – prin intermediul Fiului. Iată că aceasta este o îndatorire care nu poate eșua în cazul celor credincioși, căci acesta este darul lor primit de la Dumnezeu. „Ferice de cei flămânzi și însetați după dreptate, căci ei vor fi săturați“. Dumnezeu va face totul pentru acești oameni.